

Kanslienheten
Sandra Berwing
Kommunsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Kallelse
Datum
2024-10-29

Tid: 2024-11-06, klockan 19:00
Plats: Skärborgarnas hus
Gruppmöte: Alliansen: klockan 18:30, B-salen
Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet: klockan 18:30, grupprum 1
Sverigedemokraterna: klockan 18:30, grupprum 2

Kallelse till Kommunfullmäktige

Ärende	Dnr
1. Upprop	
2. Val av justerare	
3. Kungörelse/föredragningslista	
4. Avsägelse och val	
5. Information om Trosa kommuns delårsbokslut 2024	
6. Delårsbokslut med helårsprognos 2024 för Trosa kommun	KS/2024:117
7. Antagande - Detaljplan för del av Kyrkan 10, Trosa kommun	KS/2024:118
8. Antagande - Detaljplan för Åby 2:25 m.fl. Hägerflychts minne, Trosa kommun	KS/2024:119
9. Revidering av Riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern	KS/2024:113
10. Svar på motion - Arbetstidsförkortning modell 80-90-100	KF/2024:7 KS/2024:112
11. Frågor	KF/2024:3
12. Anmälan av inkomna motioner	
13. Anmälningsärenden	KF/2024:2
14. Redovisning av obesvarade motioner	KS/2024:45

Ann Larson
Ordförande

Sandra Berwing
Sekreterare

§ 144

KS/2024:117

Delårsbokslut med helårsprognos 2024 för Trosa kommun

Beslut

Kommunstyrelsen fördelar medel till central buffert med totalt 3 013 tkr enligt följande:

- 4 853 tkr överförs från Humanistiska nämnden/barnomsorg utbildning till följd av färre förskolebarn samt elever i grund- och gymnasieskola än vad som budgeterats.
- 1 840 tkr överförs till Vård- och omsorgsnämnden för fler äldre invånare än budgeterat.

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner kommunens delårsbokslut och helårsprognos 2024 per 2024-08-31.

Protokollsanteckning

Magnus Johansson (S) lämnar en skriftlig protokollsanteckning, se nedan.

Sammanfattning av ärendet

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 mkr, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 mkr. Det är kostnadsökningar inom flera områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 mkr. Skattenettet har en negativ avvikelse på 9,1 mkr som främst avser ett lägre invånartal än budgeterat.

På kommunstyrelsen finns central buffert (17 mkr) för att bl. a kunna kompensera för ökade respektive minskade volymer för främst barnomsorg, skola och äldreomsorg. Volymökningen sker inom äldreomsorgen medan volymen minskar inom barn och utbildning vilket netto ger ett återlämnande av budget till central buffert vilket ger en positiv budgetavvikelse.

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Johansson (S): Kommunstyrelsen fördelar medel ur central buffert med totalt 18 011 tkr enligt följande:

- 4 853 tkr överförs från Humanistiska nämnden/barnomsorg utbildning till följd av färre förskolebarn samt elever i grund- och gymnasieskola än vad som budgeterats.
- 1 840 tkr överförs till Vård- och omsorgsnämnden för fler äldre invånare än budgeterat.
- 21 024 tkr överförs till Vård- och omsorgsnämnder för standardkostnad inom funktionshinderområdet.

Daniel Portnoff (M): Bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Daniel Portnoffs förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunkontoret 2024-10-14
Delårsbokslut 2024 Trosa kommun
Delårsbokslut 2024 Trosabygdens bostäder AB
Delårsbokslut 2024 Trosa fibernät AB

Protokollsanteckning

Magnus Johansson (S) lämnar följande protokollsanteckning:

För att upprätthålla Trosa kommuns styrmodell vill Socialdemokraterna att de nämnder och förvaltningar som har rätt att söka medel ur den centrala bufferten skall så göra. Att belasta Vård- och omsorgsnämnden med ett underskott på 21 miljoner är att göra ett stort avsteg från Trosa kommuns styrmodell. Att Vård- och omsorgsnämnden ska belastas med detta politiskt beslutade underskott är att vältra över kostnader på de invånare som är i störst behov av framtida stöd av Trosa kommun. Samtidigt som skatten sänks. Detta ställer inte Socialdemokraterna upp på.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Delårsbokslut per 31 augusti med helårsprognos 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fördelar medel till central buffert med totalt 3 013 tkr enligt följande:

- 4 853 tkr överförs från Humanistiska nämnden/barnomsorg utbildning till följd av färre förskolebarn samt elever i grund- och gymnasieskola än vad som budgeterats.
- 1 840 tkr överförs till Vård- och omsorgsnämnden för fler äldre invånare än budgeterat.

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner kommunens delårsbokslut och helårsprognos 2024 per 2024-08-31.

Sammanfattning av ärendet

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 mkr, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 mkr. Det är kostnadsökningar inom flera områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 mkr. Skattenettet har en negativ avvikelse på 9,1 mkr som främst avser ett lägre invånartal än budgeterat.

På kommunstyrelsen finns central buffert (17 mkr) för att bl. a kunna kompensera för ökade respektive minskade volymer för främst barnomsorg, skola och äldreomsorg. Volymökningen sker inom äldreomsorgen medan volymen minskar inom barn och utbildning vilket netto ger ett återlämnande av budget till central buffert vilket ger en positiv budgetavvikelse.

Ärendet

Sammanfattning resultat och prognos

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 mkr, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 mkr. Det är kostnadsökningar inom flera områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 mkr. Skattenettet har en negativ avvikelse på 9,1 mkr som främst avser ett lägre invånartal än budgeterat.

På kommunstyrelsen finns central buffert (17 mkr) för att bl. a kunna kompensera för ökade respektive minskade volymer för främst barnomsorg, skola och äldreomsorg. Volymökningen sker inom äldreomsorgen medan volymen minskar inom barn och utbildning vilket netto ger ett återlämnande av budget till central buffert vilket ger en positiv budgetavvikelse.

Måluppfyllelse

Enligt styrmodell Trosa kommun anses god ekonomisk hushållning uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 procent av övriga mål är uppfyllda. I delårsbokslutet ska prognos för måluppfyllelse redovisas.

Av kommunfullmäktiges åtta verksamhetsmål bedöms fem mål att uppfyllas, två att uppfyllas delvis och ett mål att inte uppfyllas. Kommunfullmäktiges finansiella mål bedöms inte uppfyllas för året.

Helårsprognosen är att 62,5 procent av verksamhetsmålen uppfylls och det finansiella målet inte uppfylls. Inom tre av sex områden uppfylls de högt ställda målen. Områdena är "medborgarnas behov och önskemål", "engagemang" och "tillväxt och företagsklimat".

Trots det så är den sammantagna bedömningen att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Fortsatt ställningstagande exploateringsredovisning/Avvikelse redovisningsprincip

Den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framhåller att god ekonomisk hushållning gäller. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har gett ut en ny rekommendation (RKR R2 Intäkter) som bland annat beskriver att redovisning av investeringsbidrag ska ske under byggnadstiden (undantaget offentliga bidrag).

Investeringsbidrag syftar till att:

- Bidra till utbetalningar under byggnadstiden
- Bidra till framtida avskrivningskostnader

Rekommendationen innebär att intäkterna istället förbrukas direkt och därmed inte matchar avskrivningskostnaderna kommande år. Rekommendationen innebär vidare att resultatnivåerna kommer variera kraftigt mellan åren. Den nya rekommendationen kan då också inverka negativt på kommande generationers rätt till bibehållen förmögenhet i kommunen.

Trosa kommun fortsätter att redovisa enligt tidigare normering med hänvisning till god ekonomisk hushållning, både på kort och lång sikt.

Kommunstyrelsens centrala buffert

Medel från central buffert utdelas enligt beslutade kriterier i styrmodellen. Bufferten ska kunna täcka ett negativt skatteutfall och ökade pensionskostnader. Bufferten ska även täcka ökade respektive minskade volymer inom barnomsorg, skola och äldreomsorg samt ökade LSS-kostnader som inte kunnat förutses.

I 2024 års buffert finns 17 000 tkr. Enligt avstämning per 31/8 beräknas 4 853 tkr fördelas från Humanistiska nämnden för minskade volymer och 1 840 tkr fördelas till Vård- och omsorgsnämnden för ökade volymer inom äldreomsorg. D v s. central buffert ökar från 17 000 tkr till 20 013 tkr.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Beslutsunderlag

Delårsbokslut 2024 Trosa kommun

Delårsbokslut 2024 Trosabygdens bostäder AB

Delårsbokslut 2024 Trosa fibernät AB

Delårsredovisning 2024

Trosa
KOMMUN

INLEDNING

Syfte med delårsrapport	3
Organisation	4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	10
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	13
Balanskravsresultat	20
Väsentliga personalförhållanden	22
Förväntad utveckling	24

RÄKENSKAPER

Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Noter	30
Beskrivning drift- och investeringsredovisning	35
Driftredovisning	36
Investeringsredovisning	37
Exploateringsredovisning	38

REVISIONSBERÄTTELSE

Syfte med delårsrapport

Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information, kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sina delårsrapporter.

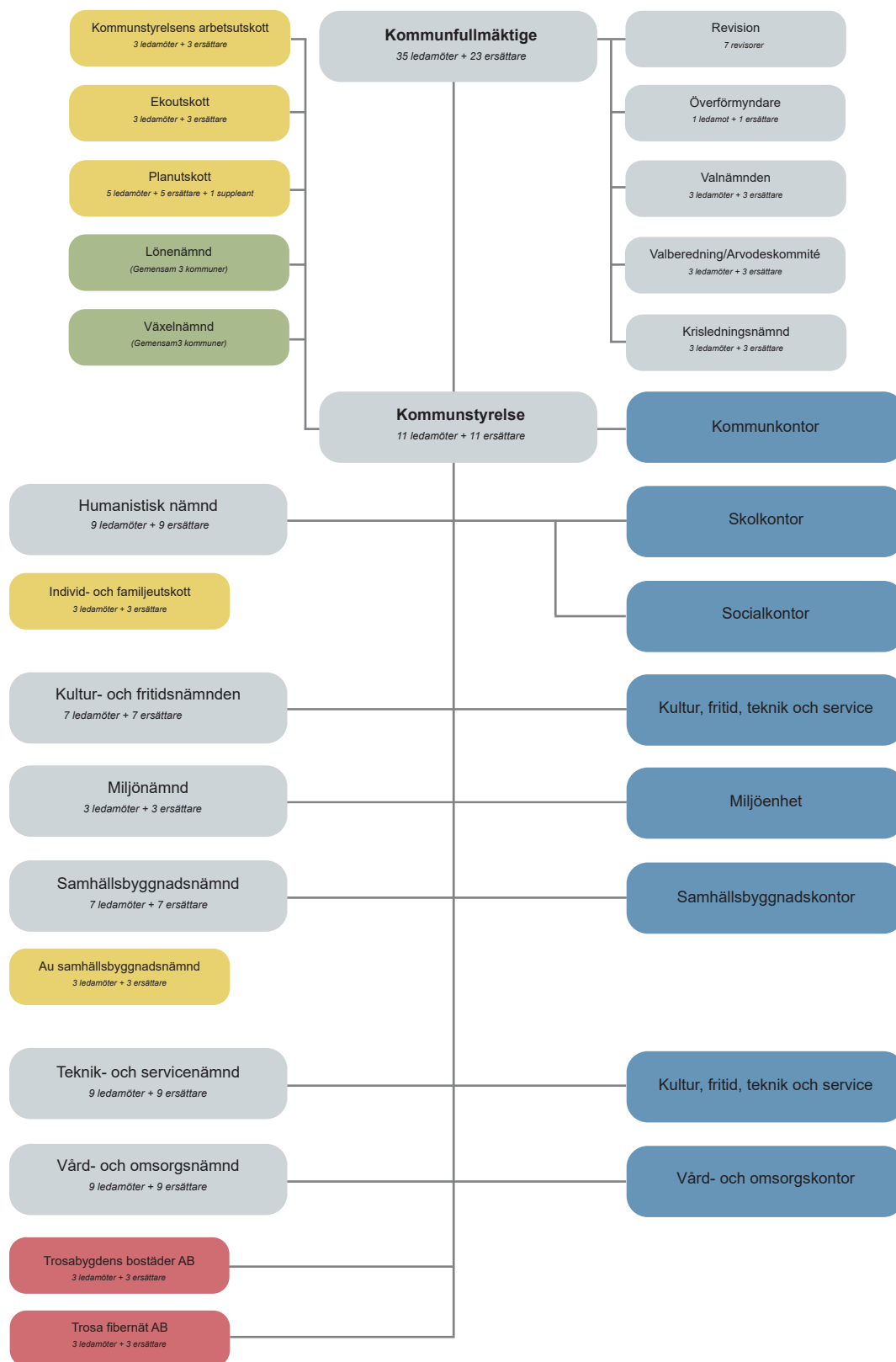
Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Följaktligen lämnar delårsrapporten information främst om

händelser och omständigheter som avser tiden efter senaste årsredovisningen.

En delårsrapport ska innehålla en resultaträkning, en balansräkning, upplysningar i not och en förenklad förvaltningsberättelse.

I nämndernas egna delårsrapporter finns mer detaljerad information om de olika verksamheterna.

Organisation

Förvaltningsberättelse

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Nyckeltal Trosa kommun, belopp i tkr	202408	202308	202208	202108
Invånare totalt, antal	14 879	14 806	14 823	14 531
Skattesats, kommunen, (%)	21,4%	21,5%	21,6%	21,6%
Verksamhetens intäkter	160 695	155 287	155 659	152 299
Verksamhetens kostnader	-765 005	-722 424	-652 529	-604 759
Avskrivningar	-58 076	-48 853	-36 486	-33 614
Verksamhetens nettokostnader	-662 386	-615 990	-533 356	-486 144
Skatteintäkter och generella statsbidrag	684 112	650 738	627 779	581 452
Årets resultat	10 834	29 753	93 809	96 302
Tillgångar	2 057 763	1 911 848	1 737 091	1 540 108
Långfristiga skulder	-945 426	-795 362	-774 176	-463 387
Soliditet, %	28,6%	32,1%	36,2%	36,8%
Tillsvidareanställda, antal	925	899	884	883
Personalkostnader	-458 576	-417 905	-373 356	-349 215

I tabellen ovan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling. Till delårsbokslutet har ett stort arbete genomförts gällande finansiell leasing, som påverkar tillgångar och långfristiga skulder. Justeringar har inte gjorts i jämförelseåren ovan.

De positiva augustiresultaten för den kommunala organisationen är hänförlig till cyklisk effekt i delåret där det kommunala resultatet ofta är mer positiva i delåret än vid årsutfallet.

Sett till femårsperioden har soliditeten minskat beroende på en kraftig investeringstakt och lägre

resultat än tidigare år. Tillgångar och långfristiga skulder förväntas fortsatt öka kommande femårsperiod beaktat investeringsplaner som delvis lånefinansieras. Investeringarna 2025-2027 avser framförallt VA. Som en följd av ökade investeringar så ökar även avskrivningstakten, en ökning med 73% sedan 2021.

De ökade demografiska behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt fler anställda inom den förvaltningen samtidigt som barnafödande är lägre och ger utmaningar med minskad verksamhet i förskola. Personalkostnaderna har ökat med 110 mkr sedan 2021.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Trosa kommuns resultat och ställning påverkas i hög grad av omvärldsfaktorer som konjunktur, befolkningsutveckling, arbets- och bostadsmarknad samt lag- och regeländringar. Dessa kan också beskrivas i termer

av olika risker som kommunen ska hantera och förhålla sig till.

I tabellen nedan sammanfattas några risker som identifieras för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Konjunkturedgång	Minskade skatteintäkter.	Kommunala koncernen	Strategisk planering Budgetföljsamhet
Befolkning	Risk för att befolkningstillväxt blir annan än den prognosticerade. Lägre skatteunderlag än budgeterat alternativt ökade lokalbehov.	Kommunala koncernen	Kontinuerlig uppföljning av befolkningsutveckling. Fortsatt arbete med lokalförordningsplan och lokalstyrgrupp.
Minskade verksamhetsintäkter	Konjunkturedgång, inflation och räntehöjning påverkar intäkter inom samhällsbyggnadsområdet.	Samhällsbyggnad	Kontinuerlig uppföljning av intäkter. Årlig taxeöversyn.
Ökad arbetslöshet och svårigheter för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden	Fler söker försörjningsstöd. Det tar längre tid att komma in på etableringen, ökat försörjningsstöd.	Individ- och familjeomsorg (IFO)	Ökat samarbete med Arbetsförmedling. AME/Integration har ett nära samarbete kring individerna.
Ny socialtjänstlag – Framtidens socialtjänst	Oklart när beslut om ny socialtjänst tas. Oklart med kostnadsutveckling.	IFO Vård- och omsorgsnämnden	Följer tidsplanering av införande av ny lag.
Ny lagstiftning – lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	Utredning om förändrat huvudmannaskap för personlig assistans, troligtvis statlig huvudman.	Omsorg om personer med funktionsnedsättning.	Medfinansiering av statliga kostnader, ska vara kostnadsneutralt för kommunen
Fast omsorgskontakt i hemtjänsten	Nytt lagförslag om fast omsorgskontakt i hemtjänsten.	Ökade kostnader för att införa fast omsorgskontakt.	Bevaka den statliga finansieringsprincipen
Ny lagstiftning – fastighetsnära insamling återvinning 2024–27	Producentansvarsorganisationerna ska ersätta kommunerna för insamling och övriga kostnader för hanteringen av förpackningsavfallet.	Teknik och service- avgift renhållning	Naturvårdsverket har fattat beslut om föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningar. TK behöver nu kartlägga konsekvens av den.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter på personal, resultat och kvalitet. Rekrytering – brist på kompetens.	Alla verksamheter	Vikariepool Friskvårdsinsatser Lång handledning av nyanställda Internt chefsförsörjningsprogram Arbeta för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.
El/energi kostnader	Drastiskt höjda kostnader fortlöper över tid.	Kommunala koncernen	Avtal, energieffektiviseringar.
Elbrist	Elransonering	Kommunala koncernen	Beredskap, reservkraft
Ökade kostnader	Kostnader på trä, metall, plast, halvledare mm fortsatt hög, projekt- och underhållskostnader påverkas.	Kommunala koncernen	Bevaka och prioritera, investeringsprövning
Långa leveranstider material	Långa leveranstider, varubristar, förseningar i projekt och underhåll.	Kommunala koncernen	Planering av projektgenomförande, bedöma ledtider tidigt i projekt. Öka lagerhållning.
Livsmedelskostnader	Väsentligt höjda livsmedelskostnader.	Teknik- och service Förskola, grundskola, vård- och omsorg	Matsedelplanering, svinnhantering
Välfärdsbrott bidrag föreningar	När välfärdssystem nyttjas på felaktigt sätt får det stor samhällspåverkan. Utbetalning av Föreningsbidrag kan utgöra risk.	Kultur- och fritid	Översyn av bidragsregler och rutiner kopplat till utbetalningar.
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning. Betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finanspolicy Investeringsprövning

OMVÄRLDEN

Konjunkturinstitutet september

Lågkonjunkturen i den svenska ekonomin fördjupas i år, till stor del som en följd av att stora prisökningar och höga räntor har gjort att hushållen inte ökar konsumtionen. En försiktig konjunkturåterhämtning inleds dock mot slutet av året men lågkonjunkturen dröjer sig kvar längre än vad som tidigare förutsetts. Låg inflation och successivt allt lägre räntor gör att hushållen mot slutet av året börjar öka konsumtionen snabbare. Lägre räntor bidrar dessutom till att investeringarna vänder uppåt nästa år efter en nedgång i år och förra året. Arbetslösheten toppar på 8,4 procent i år, men vändningen i konjunkturen innebär att arbetslösheten minskar under loppet av nästa år.

Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Makronytt augusti

Inflationen är vid målet och Sverige går i täten för räntesänkningar. Konjunkturåterhämtningen är i sikte, men den blir långsammare än tidigare prognostiserat. Skatteunderlaget ökar svagt i år, men växlar upp nästa år. Utfall och indikatorer visar sammantaget att botten på den svenska lågkonjunkturen har nåtts och en återhämtning ligger framför oss.

Inflationen är på tydlig tillbakagång, penningpolitiska lättnader både realiserar och förväntas med räntesänkningar på bred front, i Sverige och internationellt. Detta ger en skjuts uppåt för svensk konjunktur, till en början främst drivet av hushållens konsumtion men successivt även genom ökad export.

En allt starkare konjunktur smittar av sig på arbetsmarknaden, men med eftersläpning efter att produktiviteten först stärkts. Därefter ökar antalet arbetade timmar, först via ökad medelarbets tid men sedan via ökad sysselsättning. Först då, i slutet av 2025, påbörjas en nedgång av arbetslösheten.

SCB:s befolkningsframskrivning från april i år visar en långsammare framtida befolkningsökning jämfört med tidigare framskrivningar. Det beror främst på ett beräknat lägre barnafödande och antagande om lägre invandring. Befolkningen kommer, enligt framskrivningen, att vara 10,8 miljoner personer om 10 år (år 2033), en ökning med 247 000 personer. Vilket är en halvering jämfört med tidigare prognoser.

Ett lägre utbud på arbetsmarknaden tydliggör behovet av fortsatt aktiva arbetsmarknadsåtgärder för att förbättra matchningen och fullt ut använda tillgängliga resurser. För fortsatt tillväxt och förbättrad välfärd behövs samtidigt ytterligare fokus på produktivitetshöjande insatser för att kompensera för ett lägre arbetskraftsutbud.

En real återhämtning för skatteunderlaget inleds 2025. Skatteunderlagets ökningstakt bromsas i år till följd av att antalet arbetade timmar i ekonomin är oförändrade sedan 2023. Detta utgör den viktigaste faktorn till nedgången för skatteunderlagstillväxten 2024 jämfört med 2023. Lönesumman ökar alltså särdeles svagt i år. En konjunkturuppgång 2025 och 2026 beräknas ge relativt hög BNP-tillväxt, vilket höjer antalet arbetade timmar. Detta är en huvudförklaring till uppväxling av skatteunderlagstillväxten 2025. I år gynnas skatteunderlaget dock av en ovanligt stor ökning av pensionsinkomster.

Demografiska utmaningar

Sammantaget beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare: de i arbetsför ålder ska försörja allt fler (yngre och äldre). De ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser samtidigt som barnafödande är lägre och ger utmaningar med minskad verksamhet i förskola och i förlängningen grundskolan.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Trosas invånare uppgår per sista juli till 14 879 invånare, en minskning med 8 personer sedan årsskiftet.

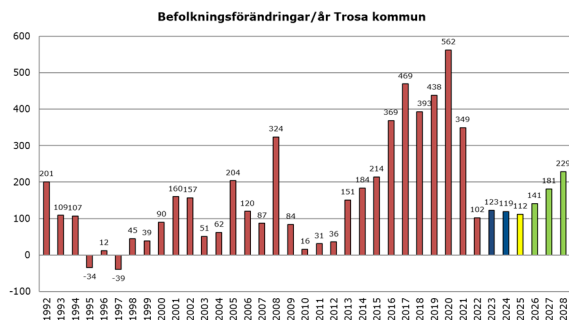
Tabellen nedan redovisar antal invånare per åldersgrupp.

Åldersgrupp	Förändring sedan juni 2024	Förändring sedan juli 2023	Antal personer i gruppen sista juli 2024
0 - 5 år	13	-51	848
6 - 12 år	3	-6	1 322
13 - 15 år	0	9	571
16 - 19 år	-6	12	686
20 - 24 år	0	25	583
25 - 44 år	-1	-45	3 169
45 - 64 år	0	30	3 829
65 - 69 år	-4	34	919
70 - 79 år	-4	-28	1 883
80 - 89 år	-5	96	943
90 - år	-4	-3	126
Summa	-8	73	14 879

Befolkningsminskningen för året är ett trendbrott och förhoppningsvis ökar befolkningen under sista delen av året. En ökning eller minskning och särskilt i vissa åldersgrupper ställer krav på den kommunala organisationen att hänga med när det gäller exempelvis förskole- och skolverksamhet, äldreomsorg, lokalförsörjning och teknisk infrastruktur. Åldersgruppen för barn i förskoleålder har i år kraftigt minskat vilket påverkar förskolan.

Grafen nedan visar årliga befolkningsförändringar i Trosa sedan 1992. Konjunkturläge och bostadsproduktion är viktiga parametrar som tydligt påverkar såväl in- som utflyttning. I spåren av finanskrisen 2008 var tillväxtalen i Trosa blygsamma och har sedan dess successivt ökat. De gula och gröna staplarna avser kommande år som budget 2025 och framåt bygger på.

Befolkningsförändringar 1992-2022 med prognos 2023-2028 ¹

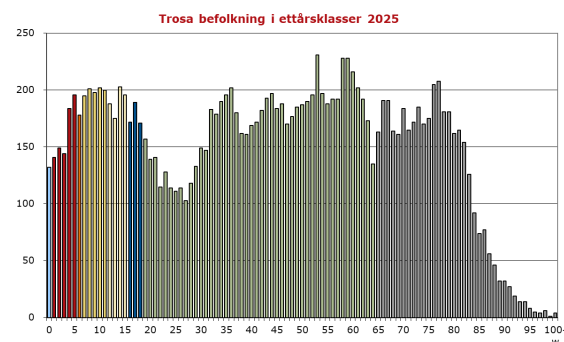

¹ Gemensamma planeringsförutsättningar, KS 2024-02-28

DEMOGRAFI

Invånarnas behov av service styr kommunens uppdrag. Befolkningens sammansättning, ålder och antal, är därför avgörande för all planering och styrning av kommande års verksamhet och uppdateras årligen i de gemensamma planeringsförutsättningarna.

Grafen nedan visar Trosas befolkning i ettårsklasser.

BOSTADSBYGGANDE

Järnvägsplanen för Trosa kommuns sträcka av Ostlänken vann tidigare i år lagakraft och "första spadtag" för projektet förväntas ske senare i år. Ostlänken i sin helhet beräknas vara färdig år 2035.

Exploateringstrycket under året har varit fortsatt lågt men har försiktigt börjat öka, flera projekt som tidigare har pausats har börjat vakna till liv. Lågkonjunkturen är fortsatt tydlig men det är försiktiga förbättringar på marknaden. Planarbetet för den sjätte översiktsplanen över Trosa kommun påbörjades i år.

FINANSIELLA RISKER

Den av fullmäktige beslutade Finanspolicyn utgör ett övergripande ramverk för den finansiella hanteringen inom Trosa kommun och dess bolag, Finanspolicyn säkerställer att kommunen genom att efterleva angivna riktlinjer och riskmandat kommer att uppfylla Kommunallagens krav avseende medelsförvaltning. Den kommunala koncernen och kommunen är exponerad för bland annat ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Förändringar av ränteläget skapar osäkerhet om framtida utgifter och därmed också risker. Med ränterisk avses risken att låsa fast alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande

ränteläge och risken att räntekostnaderna ökar vid ett stigande ränteläge. Upplåningen inom den kommunala kommunkoncernen löper med både fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen (endast Trobo). En längre räntebindning skapar en större stabilitet i framtida räntekostnader och därmed en lägre ränterisk jämfört med en portfölj med kort räntebindning.

Portföljens räntebindning utvärderas löpande och förändras beroende på räntetro, policyns riktlinjer och i samband med refinansieringar/nya lån.

- Den genomsnittliga räntan i koncernens låneportfölj om 1 586 mkr är 2,33%.
- Den genomsnittliga räntan i kommunens låneportfölj om 890 mkr är 2,18%.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att kommunen eller bolagen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansiering endast kan ske till ofördelaktiga villkor. För att minska finansieringsrisken ska kommunen och bolagen eftersträva en spridning av förfall och finansieringskällor. Kommunen och bolagen ska eftersträva grön finansiering i den mån det är möjligt. Refinansierings-/marginalrisken ska begränsas genom att sprida kapitalförfall över tid och mellan olika motparter. Risken för att inte få låna anses som begränsad men däremot finns en marginalrisk som måste begränsas genom att sprida kapitalförfallen.

- Andelen kapitalförfall inom ett år får max uppgå till 40% av portföljen. (31/8-2024: 27% för koncernen)
- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden ska uppgå till minst 2 år. (31/8-2024: 2,38 år för koncernen)

Likviditetsrisk

Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalflöden i kommunkoncernen samt för att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering. Inom kommunen finns ett koncernkontosystem för

samordning av likviditetsflöden till kommunen och bolagen.

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Pensionsförpliktelsen avser den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Kommunens pensions skuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Det är den största delen av kommunens pensions skuld.

Total pensionsförpliktelse	
Pensionsförpliktelser, belopp i tkr	2024-08-31
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	
a.) Avsättning inkl. särskild löneskatt	37 280
b.) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	131 217
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*	
a.) Intjänade från 1998, pensionsavsättning	70 321
b.) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring)	238 818
* Endast försäkrade hos Skandia.	

HÅLLBARHET

Trosa kommun arbetar enligt ett miljöledningssystem med syftet att alla verksamheter, inklusive bolagen Trobo och Trofi, kontinuerligt ska bidra till en bättre miljö. Som en del i det arbetet får all personal genomgå miljöutbildning och verksamheternas miljöarbete redovisas årligen till kommunfullmäktige. Här följs även nyckeltalen för Ekokommunerna och Agenda 2030 upp.

Kommunfullmäktiges mål om Hållbarhet och folkhälsa är att kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika. Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030 för att målet ska uppnås. Målet uppnås delvis då 7 av 13 mål tillhör de 25% bästa kommunerna i landet.

Trosa kommun ligger i framkant vad gäller bland annat andelen skyddad natur, ekologisk mat mfl. Kommunen arbetar brett med energi- och klimatfrågor bl.a. genom att tillhandahålla energi- och klimatrådgivning samt genom de åtgärder som är beslutade i Energi- och klimatplanen.

Inom ramen för miljöledningssystemet följs även kommunens arbete inom Agenda 2030 upp. När kommunernas arbete utifrån Agenda 2030 utvärderades av Dagens samhälle så placerades Trosa kommun på en femteplats totalt och plats 56 i Miljöranking – Aktuell hållbarhet.

Händelser av väsentlig betydelse

DIGITALISERING

Digitalisering har de senaste åren skett snabbt i samhället och kommer att utvecklas ytterligare inom verksamheterna. Samtidigt sker IT attacker i större omfattning i samhället vilket innebär att det finns en större risk för störningar när verksamheter blir mer och mer digitala. Satsningen på IT-system och säkerhet fortsätter liksom tidigare år. Införandet av Microsoft 365 och ärendehanteringssystem är stora projekt som pågår. Införande av Microsoft 365 svarar i stora delar upp mot kommunens IT-strategi i flera områden som Service, Effektivitet och Demokrati. Lansering av Microsofts koncept "Modern Workplace" handlar om att skapa en arbetsmiljö där medarbetare kan arbeta säkert och effektivt från vilken plats som helst. Teknisk plattform för central hantering av datorer och mobiltelefoner har införts.

Ett nytt intranät lanserades i maj, byggt i SharePoint för att fullt ut kunna utnyttja fördelarna med Microsoft 365.

Implementering av nytt ärende- och dokumenthanteringssystem är påbörjad av kanslienheten. Det ska ske utifrån behov inom kommunens övriga verksamheter. En ny era inleds där vi lämnar fysisk arkivering och går över till digital arkivering. Systemet innehåller även en sammanträdesmodul vilket kommer leda till effektivare hantering av kommunens politiska sammanträden. Det tidigare centrala diariet har ställts av och lyckad digital arkivleverans har genomförts till slutarkivet hos Sydarkivera.

Vård och Omsorgsnämnden har flera digitala projekt på gång. Under året har det tillkommit nya digitala lösningar inom kontoret, exempelvis tvåfaktorsautentisering till känsliga verksamhetssystem via digital legitimation e-SITHS. Påbörjat införande av Cosmic Link som är ett system för kommunikation mellan Region Sörmland samt olika delar inom kommunen, såsom skola, socialtjänst, funktionshinderverksamhet och äldreomsorg. Införandet av digitala inköp har intensifierats och de allra flesta som har insatsen inköp gör nu detta digitalt.

Alla verksamheter har nu e-tjänst för intern beställning av varor och tjänster. Digitalisering av egenkontroller på lokalvård har påbörjats.

ÖVRIGA VÄSENTLIGA HÄNDELSE

Politisk verksamhet

Den 9 juni 2024 var det val till Europaparlamentet. Kommunens valnämnd ansvarar med stöd av kanslienheten för genomförandet av valet.

Totalförsvar och samhällsskydd

Arbetet med elberedskap fortsätter och nu ingår rådgivning till hushåll och företag i elberedskap i energi- och klimatrådgivarnas uppdrag.

Näringsliv

Trosa kommun blev utsedd till Sveriges bästa näringslivskommun av Enkätfabriken som sammanställer alla kommuners resultat från 3 undersökningar; Svenskt Näringslivs Företagsklimatranking, Nöjd-Kund-Index (Sveriges Kommuner och Regioner) samt SCB's Medborgarundersökning.

Samhällsbyggnad

Antalet pågående exploateringsprojekt är lägre än tidigare. Däremot pågår arbete med flera omfattande detaljplaner samt planering och genomförande av större infrastrukturprojekt såsom Resväg västra Trosa, väg 218 och Ostlänken.

Under hösten presenterades för andra gången resultatet i ett nationellt ledtidsindex som ett försök att mäta kommunernas effektivitet, kvalitet och tidsåtgång i samhällsbyggnadsprocessen. Glädjande nog placerade sig Trosa kommun på plats nummer ett bland alla deltagande kommuner.

Miljö

Särskilda insatser under året omfattar bland annat uppströmsarbetet med den planerade överföringsledningen för kommunalt spillvatten, inventering och händelsestyd tillsyn av enskilda avlopp, tillsyn av avfallshanteringsplaner för kommunens samtliga båtklubbar, förvaltningsövergripande vattenplanering och riktad förebyggande bostadstillsyn enligt polisens kartläggning av socioekonomisk status.

Barn och utbildning

Barnantalet minskar och förskolans verksamhet är påtagligt berörd. Skolkontoret har under året arbetat med att dimensionera, framför allt, förskolan rätt. Det har medfört att skolkontoret tillsammans med HR har varslat knappt trettio medarbetare. Den typen av verksamhetsförändringar är på olika vis komplicerad, framför allt på individnivå. Då prognoserna pekar mot ytterligare minskat antal barn i förskoleåldern har verksamheten genomlyst sin organisation för att vara bättre förberedda inför kommande år.

Med en förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildningen och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av konjunkturförändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka.

Individ- och familjeomsorg

Situationen i Ukraina skapar en osäkerhet när det gäller kommunens mottagande av flyktingar. Även de stigande elpriserna och de ökade räntekostnaderna kan medföra ett ökat antal ansökningar gällande ekonomiskt bistånd.

Vård och omsorg

Heltidsresan, som innebär att heltid är norm inom vård- och omsorgskontoret, har bidragit till att fler medarbetare ökat sin sysselsättningsgrad. Kontoret har även ökat det totala antalet medarbetare samt antalet årsarbetare under året.

Verksamheten växer kontinuerligt och efterfrågan på alla insatser ökar. Särskilt markant är det inom hemtjänsten. Det beror till stor del på att befolkningen blir äldre men också på inflyttning av äldre personer till Trosa Kommun.

Ängsgården genomgår nu en renovering som beräknas vara klar i oktober där två ytterligare platser tillskapats. Detta ger totalt 13 nya platser inom vård- och omsorgskontoret det senaste året.

Arbetet med utvecklingen av det multiprofessionella demensteamet har fortsatt. Teamet består av sjuksköterskor, arbetsterapeut och specialistundersköterskor. De har också arbetat fram ett utbildningskoncept för all personal samt att ny handlingsplan är framtagen och beslutad i nämnd. Det finns också ett team som på motsvarande sätt arbetar med palliativ vård och även där har ett nytt utbildningskoncept tagits fram samt även checklistor för palliativ vård.

På de särskilda boendena har det satsats mycket på aktiviteter. En aktivitetsvärd är anställd som samordnar och utför aktiviteter på alla tre särskilda boenden. Även inom funktionshinderområdet är det mycket aktiviteter såsom fritidshuset, sommarläger för barn och ungdomar, sommarresa för serviceboendena, badhus etc.

Kultur och fritid

I Medborgarundersökningen (MU) 2023 uppvisar verksamheten inom Kultur och fritid över lag mycket glädjande resultat där flera av placeringarna ligger i topp tio av Sveriges kommuner.

Tillsammans med skolkontoret och nämndens presidium har ett förslag till ny biblioteksplan arbetats fram, att gälla från och med 2025. Denna bereds inför beslut i nämnderna i oktober och kommunfullmäktige i december.

Under våren genomförde biblioteket en workshop med ungdomar på IRL där de fick tycka till om framtidens bibliotek. En uppfrauschning av fritidsgårdarnas lokaler gjordes under sommaren i dialog med ungdomarna.

Utredning av Lånestahallens framtid fortsätter och arbetet med att förbättra kvaliteten på fotbollsplanerna pågår.

Teknik och service

I april premierades Trosa kommun/gata för sitt arbete kring markupplätelser, där företagen rankade kommunen på plats 1 av kommunerna i SBA (Stockholm business Alliance). Ett exempel på ett långsiktigt helhetsarbete kring service, bemötande och tillgänglighet för medborgare, besökare och företag.

Utbyte av gatubelysningsarmaturer till LED pågår och av ca 4 380 ljuspunkter är 2 480 LED. De framtida åtgärderna inbegriper i många fall dock byte av hela gatubelysningsanläggningen vilket är kostnadsdrivande.

Under våren genomfördes den första NUI (nöjd Upphandlingsindex mätningen). Ett mycket glädjande resultat uppnåddes där kommunens Upphandlingsverksamhet kom på 2:a plats av 103 kommuner som genomfört undersökningen 2023.

VA

Under juni beslutade Kommunfullmäktige om en avsiktsförklaring avseende det kommande avtalet

med SYVAB AB. Ett arbete är uppstartat i samverkan med ägargrupp och SYVAB för att komma i mål med ett avtal, om möjligt, sommaren 2025.

Arbetet med att minska ovidkommande vatten och toppflöden pågår och är krav inför den planerade påkopplingen till SYVAB.

Projektet med införande av digitala vattenmätare fortgår och planeras vara klart 2025.

Renhållning

En ny lag trädde i kraft vid årsskiftet där kommunen bland annat har tagit över ansvaret för återvinningsstationer (ÅVS). Implementering av avtal pågår. Planering pågår för att ta nästa steg kring fastighetsnära insamling (FNI).

Verksamheten har till detta år handlat upp insamling av hushållsavfall och förpackningar från ÅVS:er. Option finns med på fastighetsnära insamling (FNI). Telge Återvinning tilldelades uppdraget.

VÄSENTLIGA AVTAL

Väsentliga avtal som upphandlats under perioden:

- Banktjänster
- Trygghetslarm
- Myndighetsbesiktningar
- Insamling och behandling av farligt avfall
- Slamtömning
- Behandlingstjänster och transporter av avfall
- Mät- och kartverksamhet

STÖRRE INVESTERINGAR

I investeringsredovisningen redovisas Trosa kommuns investeringar i bl.a. fastigheter, markanläggningar och inventarier. Utfallet för den totala investeringsverksamheten under perioden januari till augusti uppgår till 112,5 mkr.

Nedan beskrivs några av de större investeringarna. Även ett antal mindre investeringar har genomförts.

Överföringsledning, VA

Arbetet med projekt Överföringsledning till SYVAB löper på enligt plan. Ett samarbetsavtal med Telge Nät finns gällande sträckan Hölö till Pilkrog i Järna. Det arbetet beräknas bli klart vid årsskiftet. Under våren och sommaren har detaljprojektering pågått för sträckan Vagnhärad till Hölö. Målet att ha en ledning klar för möjlig anslutning 2027 ligger fast.

Kyrkskolan

Om- och tillbyggnad av klassrum samt större kapprum och fler toaletter är färdigställt till skolstart vårterminen 2024. I samband med detta renoverades även taket på äldre och nyare delen.

Demensboende Ängsgården i Trosa

Projektet nya avdelningen Lunden med 11 nya lägenheter samt gemensamma ytor färdigställdes. Renoveringen av avdelningarna Solvingen, Gläntan samt Gästis har pågått sedan hösten 2023. Renoveringen innefattar 22 lägenheter samt gemensamma ytor och personalytor. Ytterligare två lägenheter tillskapas på avdelningen Gläntan. Totalt kommer 24 lägenheter vara renoverade och färdigställda under hösten 2024.

Scenparken i VHD

Projekteringen över parken är klar. Fördjupade geotekniska undersökningar utförs med anledning av den nya bron till Mölna Fabriksväg innan anläggning av parken kan påbörjas. Anläggning av parken beräknas färdigställd våren 2026.

Edanö gård

Renoveringen av Edanö gård är påbörjad och sker etappvis med varsam renovering av de olika byggnaderna. Målsättningen är att skapa en mer välkomnande miljö som kan besökas året runt.

MTB-led

En mtb-slinga om ca 1,7 km har anlagts i Vitalisskogen. Resultatet är en led som är lättillgänglig, säker och attraktiv för framför allt en yngre och mer ovan målgrupp.

Trosa vattentorn

Projektet med renovering av vattentornet i Trosa är genomfört avseende yttre arbeten. Renovering av invändiga installationer har påbörjats men ej relining av cistern som bedömdes kunna genomföras senare.

Stensundsvägen

Projektet Stensundsvägen har under 2024 startat för att hantera framtida exploateringar när det gäller spillvatten och vattenförsörjningen. Etapp 1 är påbörjad och kommer pågå under 2024.

RÄTTSTVISTER

Överprövning av avbrytandebeslut gällande upphandling av Måleritjänster pågår och ärendet är överprövat till Kammarrätten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

UTVÄRDERING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige fastställde nio nya eller reviderade mål för 2023. De nio målen omfattar sex områden; medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa samt finansiella mål. Vid revideringen inför mandatperioden tydliggjordes även hur målen skulle bedömas och vilka mått i Kolada som är aktuellt för respektive mål. Nämnderna gavs i uppdrag att sätta mål som bidrar till måluppfyllelsen av Kommunfullmäktiges mål.

Enligt styrmodell Trosa kommun anses god ekonomisk hushållning uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75% av övriga mål är uppfyllda.

Medborgarnas behov och önskemål

Kommunfullmäktiges mål om medborgarnas behov och önskemål tar sin utgångspunkt i SCB:s Medborgarundersökning som genomförs vartannat år. Målen innebär att man ska tillhöra de 25% bästa kommunerna baserat på de mått som valt under respektive mål, i Kolada redovisas samtliga mål i procent och går att se om man tillhör de 25% bästa.

För målet Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet ska samtliga fyra frågor i medborgarundersökningen vara bland de 25% bästa i landet för att vara uppfyllt. I medborgarundersökning 2023 uppnåddes samtliga frågor och prognosen för året är att resultaten ligger kvar på samma nivå.

För målet Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet ska frågan om trygghet när det är mörkt ute i medborgarundersökningen vara bland

de 25% bästa i landet för att vara uppfyllt. I Medborgarundersökning 2023 uppnåddes detta med plats 23 i riket och prognosen för året är att resultaten ligger kvar på samma nivå.

Båda målen om medborgarnas behov och önskemål anses vara uppfyllda.

Engagemang

Målet om hållbart medarbetarengagemang mäts genom tre delindex, ledarskap, motivation och styrning. Det mäts sedan många år via SKR:s enkät och under hösten görs den tolfte mätningen. 2023 fick Trosa kommun ett index på 84% och med det en 3:e plats i riket. Mot bakgrund av tidigare års utfall prognostiseras målet att uppnås även 2024.

Kärnverksamheter

Målet att Trosa kommun ska vara en av landets bästa utbildningskommuner uppnås om man tillhör de 25% bästa kommunerna på samtliga 6 mått samt tillhör de 10% bästa kommunerna på 2 av dem.

På 5 av 6 mått uppnås målnivån i senaste utfall och på 2 av 6 mått uppnår även de 10% bästa kommunerna. Prognosen för året är att målet delvis uppnås för året.

Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda uppnås om Trosa tillhör de 25% bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst i brukarundersökning från Socialstyrelsen.

Inom hemtjänsten var andelen mycket nöjda eller ganska nöjda 89%, vilket är placering i mitten i riket. Inom särskilt boende var motsvarande resultat 81% vilket är en placering strax ovan mitten i riket. Båda undersökningarna avser 2023. Målet bedöms ej uppfyllt.

Tillväxt och företagsklimat

Trosa kommuns befolkning har minskat med 8 invånare januari-juli i år och antal invånare per 31/7 var 14 879 personer. Målet är en genomsnittlig befolkningstillväxt på 1-2% i snitt under en femårsperiod. Efter en kraftig tillväxt några år förväntas ökningstakten att minska jämfört med

tidigare år. Den genomsnittliga befolkningstillväxten är fram till juli är 1,6% och målet prognostiseras därför att bli uppfyllt.

Målet om att kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat uppnås plats 2 vilket är fortsatt i toppskiktet. Målet om att vara en bland de 20 bästa kommunerna uppnås därmed.

Hållbarhet och folkhälsa

Målet om att kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika bygger på mål från Agenda 2030. Målet uppfylls om minst 11 av de valda målen tillhör de 25% bästa kommunerna i landet. Utfall på valda mål är från 2021-2024 och prognos bedöms vara på samma nivå som senaste utfall. Trosa bedöms uppfylla målet delvis då 7 av 13 valda mål från Agenda 2030 uppfylls.

Finansiella mål

Kärnverksamheterna ska vara kostnadseffektiva. Målet mäts genom att verksamheternas kostnad ska vara i nivå med standardkostnad¹ och nettokostnadsavvikelsen totalt sett inte får överstiga 5 Mkr.

Kostnaderna för förskola, grundskola, äldreomsorg och LSS var högre än standardkostnad. Gymnasieverksamhet, fritidshem och individ- och familjeomsorg hade lägre kostnader. Totalt sett är nettokostnadsavvikelsen på 25 mkr och prognosen är samma som utfall. Målet bedöms vara ej uppfyllt.

SLUTSATSER OCH PROGNOSE AVSEENDE GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Av kommunfullmäktiges åtta verksamhetsmål bedöms fem mål att uppfyllas, två att uppfyllas delvis och ett mål att inte uppfyllas.

Kommunfullmäktiges finansiella mål bedöms inte uppfyllas för året.

Helårsprognosen är att 62,5% av verksamhetsmålen uppfylls och det finansiella målet inte uppfylls. Inom 3 av 6 områden uppfylls de högt ställda målen. Områdena är medborgarnas behov och önskemål, engagemang och tillväxt och företagsklimat.

Trots det så är den sammantagna bedömningen att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

---

¹ I kostnadsutjämnningen har varje verksamhetsområde en standardkostnad som ska korrigera för strukturella skillnader. Standardkostnaden för äldreomsorg baseras exempelvis till stor

del på antalet äldre i befolkningen och standardkostnaden för grundskola på antalet individer i skolålder.

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

Trosa ska vara bra på att vara kommun, det uppnås genom att:

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Prognos 2024	Uppfyllelse 2023	Kommentar
Medborgarnas behov och önskemål						
1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor.				
	Som plats att leva och bo på. (MU N00667)		97,3%	97,3%		Utfall plats 16 i MU 2023
	Hur kommunen sköter sina verksamheter. (MU N00668)		91,8%	91,8%		Utfall plats 2 i MU 2023
	Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. (MU N00669)		35,1%	35,1%		Utfall plats 1 i MU 2023
	Vilja att rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit. (MU N00670)		78,2%	78,2%		Utfall plats 11 i MU 2023
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med tryggast invånare.				
	Känner sig trygga när det är mörkt ute. (MU N00610)		90,0%	90,0%		Utfall plats 21 i MU 2023
Engagemang						
3. Kommunens har engagerade medarbetare.	Hållbart medarbetarengagemang (HME) (Kolada U00207)	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna.	84,0%	84,0%		Utfall plats 3 i SKRs enkät 2023.
4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.				Tillhör de 25% bästa på 5 av 6 mål och de 10% bästa på 2 av 6 mål.
	Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen (N15508)		76,6%	76,6%		Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 9: meritvärde (N15507)		224,0	224,0		Utfall 2024, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram (N15428)		89,9%	89,9%		Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska (N15546)		92,4%	92,4%		Utfall 2023, bland de 10% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik (N15545)		90,9%	90,9%		Utfall 2023, bland de 10% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska (N15544)		93,9%	93,9%		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.				
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (U23471)		81%	81%		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/brukarundersökning. Kolada, Socialstyrelsen
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (U21468)		89%	89%		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/brukarundersökning. Kolada, Socialstyrelsen
Tillväxt och företagsklimat						
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2% i snitt under en femårsperiod	Antal invånare (N01951)	Befolkningsökningen ska vara 1-2% i snitt under en femårsperiod.	1,6%	1,6%		Utfall 20240731 är 14879 invånare vilket ger en snitttillväxt på 1,6%.
7. Kommunen har ett företagsklimat i toppklass	Ranking Svenskt Näringsliv (U40402)	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	2	2		Utfall 2024.
Hållbarhet och folkhälsa						
8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030				Tillhör de 25% bästa i 7 av 13 mål.
	Mål 1: Avskaffa fattigdom. Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (N31816)		0,2%	0,2%		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.

Mål 2: Hålsa och välbefinnande. Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (N10462)	69,1%	69,1%	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 2: Hålsa och välbefinnande. Fallskador bland personer 65+, 3-års, antal/100 (N10462)	2897	2897	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 4: God utbildning till alla. Barn 1-5 år inskrivna i förskola. (N11800)	90,0%	90,0%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 4: God utbildning till alla. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. (N15428)	89,9%	89,9%	Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 5: Jämställdhet. Heltidsarbetande månadsanställda (N00209)	75%	75%	Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 6: Rent vatten och sanitet. Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (N85053)	100%	100%	Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 6: Rent vatten och sanitet. Sjöar med god ekologisk status (N85051)	60%	60%	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 7: Hållbar energi för alla. Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (N45905)	20 MWh/inv	20 MWh/inv	Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Förvärsarbetande invånare 20-64 år (N00914)	84%	84%	Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) (U07451)	86%	86%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 11: Hållbara städer och samhällen. Demografisk försörjningskvot (N00927)	0,96	0,96	Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Utsläpp av luft till växthusgaser (N00401)	3,18	3,18	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (U07514)	60%	60%	Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna. Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (U00502)	91,2%	91,2%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald. Skyddad natur (N85054)	29,9%	29,9%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam (U01420)	16%	16%	Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag (N03127)	1,5%	1,5%	Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.

Finansiella mål

9. Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.	Nettokostnadsavvikelsen totalt i miljoner kronor ska inte överstiga 5 Mkr för kärnverksamheterna totalt.		Utfall 2023 summerar till 25 Mkr i nettokostnadsavvikelse.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för förskola är (N11038)	9	9	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för fritidshem är (N13032)	-1	-1	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för grundskola F-9 är (N15045)	19	19	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för gymnasieskola är (N17030)	-4	-4	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för äldreomsorg är (N20029)	23	23	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för LSS är (N28021)	4	4	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för individ- och familjeomsorg är (N30026)	-25	-25	Utfall 2023. Kolada.

EKONOMISK STÄLLNING KONCERN

I delårsrapporten görs ingen sammanställd redovisning, resultat för den kommunala koncernens redovisas i bokslut. Delårsrapport görs för de helägda kommunala bolagen och resultat uppgår till Trosabygdens bostäder AB, -3,3 mkr och Trosa fibernät AB -0,9 mkr. Helårsprognos uppgår till Trosabygdens bostäder AB, -4,0 mkr och Trosa fibernät AB -0,9 mkr.

EKONOMISK STÄLLNING KOMMUNEN

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 mkr, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 mkr. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 mkr. Skattenettet har en negativ avvikelse på 9,1 mkr som främst avser ett lägre invånartal än budgeterat. Under året har generella statsbidrag tillförts bland annat till vård- och omsorgsnämnden, vilket också stärker resultatet.

Nämndernas skattefinansierade verksamhet redovisar sammantaget ett underskott mot budget på 26,5 mkr och avgiftsfinansierad verksamhet ett överskott på 2,6 mkr.

På kommunstyrelsen finns central buffert om 17 mkr för att bl. a kunna kompensera för förändrade volymer för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Humanistiska nämnden prognostiserar att lämna tillbaka 4,9 mkr och vård- och omsorgsnämnden prognostiserar kompenseras med 1,8 mkr. Central buffert förväntas lämna ett överskott på 3,0 mkr.

Kommungemensamma poster

Finansförvaltningens kommungemensamma poster finns inom verksamhetens nettokostnader på resultaträkningen.

Resultatöverföring från 2023 till resultatenheterna inom förskola/skola samt särskilt boende/hemtjänst påverkar de kommungemensamma posterna positivt med 2,6 mkr.

Exploateringar prognostiserar ge ett negativt resultatnetto på 2,5 mkr beroende på konjunkturen med obefintliga exploateringsintäkter och kostnader för vissa förberedelser för kommande. Kostnaden för försäkringar överskrider budget med 0,2 mkr. Buffert för minskad befolkning och löneökningar som inte används ger en positiv budgetavvikelse om 16,9 mkr. I resultatet ingår indexuppräknings för avsättning Ostlänken med 1,5 mkr.

Pensioner

Pensionskostnaden är den enskilt största avvikelsen mot budget och uppgår enligt prognosen totalt till 114 mkr. Sedan tidigare har pensionskostnaderna ökat som en effekt av det nya pensionsavtalet, AKAP-KR. I år överstiger pensionskostnaderna budget med 35,4 mkr. 2025 prognostiserar pensionskostnaderna minska med 46,5 mkr.

Finansiering

Enligt senaste prognos från SKR förväntas skattenettet underskrida budget med 9,1 mkr. Skattenettots negativa avvikelse beror framförallt på färre invånare än i befolkningsprognos inför budget 2024. Budgeten räknades på 15 090 invånare som betalar skatt medan det 1 november 2023 var 14 860 invånare i kommunen.

I räntenettet ingår räntekostnader för kommunens lån, borgensavgifter och utdelningar samt bokförd förändring av kommunens fondinnehav. Marknadsvärdet på kommunens fonder har ökat med 0,5 mkr. Räntenettet prognostiserar 5 mkr bättre än budget, 2,5 mkr högre ränteintäkter och 2,5 mkr lägre räntekostnader.

EKONOMISK STÄLLNING NÄMNDERNA

En mer detaljerad bild av respektive nämnds verksamhet och helårsprognos finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhet beräknas totalt ge ett överskott om 9,1 mkr. Finans och kommungemensamt beräknas landa på ett underskott på -12,7 mkr där pensionskostnaderna utmärker sig med 35,4 mkr över budget. Politisk ledning prognostiserar ett överskott för helåret med 21,7 mkr där merparten av överskottet är ej utnyttjad central buffert på 20,0 mkr. För kommunkontoret bedöms det ekonomiska utfallet bli ett överskott för helåret med 0,1 mkr, en förbättring från marsprognosen om 1,2 mkr.

Kommunkontoret har liksom tidigare år kraftigt ökade kostnader för programvaror relaterade till nya eller uppdaterade IT-system. Personal- och konsultkostnader i samband med införande av ärendehanteringssystem och Microsoft 365 är de enskilt viktigaste förklaringarna till de ökade kostnaderna.

Prognos Kommunstyrelsen 9 115 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott på grund av lägre intäkter för bygglovavgifter samt ökade kostnader för bostadsanpassning. Övriga delar av verksamheten är i balans.

Prognos Samhällsbyggnadsnämnden -737 tkr.

Miljönämnden

Miljönämnden prognostiserar ett underskott på grund av minskade intäkter och ökade administrativa kostnader vid införande av nya krav för riskklassning av livsmedelsverksamheter. Kostnaderna påverkas även av högre kostnader när medarbetare går dubbelt vid rekrytering.

Prognos Miljönämnden -796 tkr.

Humanistiska nämnden

Barnomsorg och utbildning

Skolverksamheten behöver göra snabbare organisationsförändringar för att möta de fluktuerande barn och elevprognoserna. Flera åtgärder är vidtagna för att få en hållbar ekonomi i verksamheterna. Det handlar både om verksamhetsutvecklande åtgärder och om åtgärder av organisatorisk karaktär.

Antalet barn beräknas bli färre än budget i alla verksamheter förutom fritids där barnantalet ökat. Sammantaget kommer detta göra att budgeten kommer att minskas vid avstämning central buffert.

Barnomsorg centralt prognostiserar ett överskott på 3 611 tkr. Detta överskott avser till största del ökade intäkter för barnomsorgsavgifter till följd av att antalet barn inom barnomsorg ökat de senaste åren.

Skolskjutsar prognostiserar en ekonomi i balans efter den översyn av skolskjutsar som genomfördes föregående år samt årets ramökning

Demografisk kompensation ges på barn- och elevpeng men de centrala delarna har inte kompenserats i samma omfattning. Detta påverkar tex språkcentrum, SFI och vuxenutbildning. Behovet av modersmålsundervisning, undervisning i svenska som andraspråk och studiehandledning kvarstår och språkcentrum estimerar ett underskott på 3 593 tkr.

Den anpassade grundskolan prognostiserar ett överskott på 816 tkr som i första hand beror på att

antalet elever inom anpassad grund- och gymnasieskola minskat. Anpassad grundskola erbjuds på Skärlagsskolan och förändringen möjliggör kompetensförstärkning och utveckling av verksamheten.

Resultatenheternas sammanlagda prognos är ett underskott på 5 084 tkr inkl resultatöverföring. Förskolorna har i sina helårsprognoser räknat med kostnader för övertaliga. Underskottet inom grundskolans verksamheter är personalrelaterad. Brytningstalen för grupper/klasser kan göra att personaltätheten blir högre än vad budget medger. Detta är något som rektorerna är väl insatta i och som de arbetar medvetet med.

Gymnasieverksamheten och kommunens aktivitetsansvar prognostiserar ett underskott på 252 tkr inkl. avstämning central buffert. Prognosen kan komma att förändras beroende på var eleverna startar sin gymnasieutbildning, vilket program, samt eventuellt tillkommande tilläggsbelopp.

Sammantaget har vuxenutbildningen och SFI en prognos på ett underskott på 3 605 tkr. Vuxenutbildningens och SFI-undervisningens omfattning är svår att planera för och således även att budgetera.

Prognos Barnomsorg och utbildning -2 090 tkr inklusive justering mot central buffert.

Individ- och familjeomsorg

Placeringskostnaderna för barn och unga understiger budget med nästan 2 000 tkr för året. Nämnden har också fått tillbaka pengar för ekonomiskt bistånd från Migrationsverket.

Schablonintäkterna från Migrationsverket har täckt kostnaderna för nyanlända, ensamkommande barn och personer från Ukraina.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ligger på samma nivå jämfört med tidigare år, men med en ökad kostnad. Försörjningsstöd riskerar att öka under året med anledning av de stigande priserna och högre räntekostnader för hushållen.

En ökning av placeringskostnader relaterade till alkohol och droganvändning har skett. Kostnaden för institutionsvård för vuxna varierar beroende på behov. Vård på hemmaplan eftersträvas.

Prognos Individ- och familjeomsorg 4 954 tkr.

Vård- och omsorgsnämnden

Äldreomsorg prognosticerar ett överskott medan funktionsstödområdet (LSS och SoL) prognosticerar ett underskott. Från central buffert för demografi äldre prognostiseras 1 840 tkr att föras över.

För särskilt boende för äldre prognosticerar ett mindre underskott vid kompensation för tomplatser. Utökning av verksamheten har skett enligt plan men kan på kort sikt medföra lägre intäkter samt högre kostnader för personal och lokaler.

Hemtjänstens resultatenheter estimerar ett överskott på 5 197 tkr som beror på en kombination av personalbrist inom delar av verksamheterna samt ökad vårdtyngd och hög andel sommargäster.

Hälso- och sjukvårdsenheterna, inklusive tekniska hjälpmedel, beräknar ett underskott på 5 828 tkr. Den främsta förklaringen till underskottet är ökade personalkostnader, både vad gäller antal årsarbetare och timersättningar.

Färdtjänst estimerar ett förväntat underskott på 356 tkr.

Funktionsstödområdet (LSS och SoL) prognosticerar ett underskott på 29 531 tkr, varav 27 675 tkr är LSS-verksamhet och 2 126 tkr är SoL-verksamhet. Merparten av underskottet inom LSS härleds till kostsamma placeringar. En översyn av resursfördelningen till LSS pågår inför 2025. Från central buffert kan 21 024 tkr av underskottet sökas.

Prognos Vård- och omsorgsnämnden -24 555 tkr inklusive justering mot central buffert.

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamheterna bibliotek och fritidsgårdar förväntas ha en ekonomi i balans. Verksamheterna kulturskola, kultur och förening samt ledning beräknas lämna ett mindre överskott. Lokaler och fritidsanläggningar prognostiserar ett överskott om 677 tkr.

Prognos Kultur- och fritidsnämnden 1 368 tkr.

Teknik- och servicenämnden (skattekollektivet)

Gata prognostiserar en ekonomi i balans trots höga kostnader i början av året för snöröjning. En del planerat underhåll begränsas och verksamheten ser en positiv effekt av minskad energikostnad efter byte av armaturer.

Park prognostiserar ett mindre underskott beroende på ökade kostnader för drift av offentliga toaletter. En del planerat och felavhjälpande underhåll skjuts upp.

Fastighet prognostiserar ett underskott på 4 398 tkr. Kostnader ökar för el, fjärrvärme och VA samtidigt som antalet felanmälningar och akuta underhållskostnader ökar. Verksamheten drabbas även av ökade kostnader för skadegörelse samt larm och bevakning. Ökade avskrivningskostnader för Lånstahallen påverkar med 1 057 tkr.

Driftenheten räknar med ett överskott, vilket beror på försäljning av bilar. Måltid prognostiserar en ekonomi i balans trots ökade livsmedelskostnader. Arbete har skett med inköpsstyrning, uppföljning, säsonganpassning och minskat inköp av ekologiska livsmedel.

Prognos Teknik- och servicenämnden (skattekollektiv) -4 749 tkr

Teknik- och servicenämnden (avgiftskollektiv)

VA har haft ökade kostnader för planerat underhåll, kostnader för vattenläckor och avhjälpande underhåll. Även kostnader för el- och fjärrvärmedrift är över budget. Delar av projekt överföringsledning resultatförs avseende exempelvis arkeologiska undersökningar. Taxehöjning med 39% från halvårsskiftet blev nödvändig för täcka ökade kostnader samt tidigare års förluster. VA prognostiserar ett överskott om 2 809 tkr.

Renhållning beräknar ett underskott om 201 tkr vilket är stor förbättring från marsprognosen. En djupare analys av kostnader och ersättningar för övertagandet av ÅVS:er har genomförts en tät dialog sker med avtalsentreprenör om textömningsfrekvenser och viktrapportering av avfall.

Prognos Teknik- och servicenämnden (avgiftskollektiv) 2 607 tkr.

Balanskravsutredning

Bedömning utifrån helårsprognos

Belopp i tkr

BALANSKRAVSUTREDNING

	Prognos		
	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	-27 277	4 519	49 710
- Samtliga realisationsvinster	0	-2 208	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-2 722	-502	545
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	2 217	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-27 782	1 809	50 255
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	-27 782	1 809	50 255

BALANSKRAVSUTREDNING ENLIGT TROSA KOMMUN

	Prognos		
	2024	2023	2022
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	-27 782	1 809	50 255
- Återföring öronmärkta medel	30 000	0	0
- Resväg västra Trosa	0	0	0
+ Öronmärkning för ev. vikande konjunktur	0	0	-20 000
+ Öronmärkning för att stärka kommunens beredskap och civilförsvaret	0	0	-6 000
= Årets balanskravsresultat - Trosa	2 218	1 809	24 255

PROGNOS BALANSKRAVSRESULTAT

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning är ett minimikrav för god ekonomisk hushållning att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot detta balanskrav görs. Syftet med balanskravet är att en kommun ska visa att den inte lever över sina tillgångar. Det innebär till exempel att realisationsvinster från försäljning av anläggningar inte ska finansiera den löpande driften.

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det enligt kommunallagen regleras inom tre år. Kommunfullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen av resultatet ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Enligt kommunallagen får fullmäktige dock besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras, om det finns synnerliga skäl.

Trosa prognostiserar ett negativt balanskravsresultat för 2024 på -27,8 mkr, se tabell ovan. Pensionskostnaderna har ökat kraftigt under 2024 och det prognostiseras bli mer än en dubbling av kostnaden jämfört med 2022. Pensionskostnaderna är i prognosen för 2024 är 35 mkr högre än budget och till 2025 beräknas pensionskostnaderna minska med 46,5 mkr.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse för 2024 kommer redogöras för hur underskottet hanteras och att reglering av det negativa resultatet inte kommer ske och skälen för detta.

Negativa balanskravsresultat som är ett resultat av kraftigt och tillfälligt ökade pensionskostnader kommer Trosa på grund av stark finansiell ställning att åberopa synnerliga skäl för i beslut kring återställande av underskott.

Budgeterat resultat 2025 är negativt i vårbudgeten men ser ut att bli bättre till reviderad höstbudget. I det budgeterade resultatet för 2025 på -18,2 mkr finns 17,0 mkr i central buffert för demografi förändringar där det kan konstateras att befolkningstillväxten ser ut att vara på en lägre nivå kommande år. Det är även troligt att det kommer tillskott till kommunsektor kommande år vilket diskuterats under en längre tid, detta går inte att budgetera för och finns inte med i skatteprognoser framåt.

Kommunen har under en längre tid öronmärkt medel för vikande konjunktur för att använda för att återställa eventuella underskott under en vikande konjunktur för att ha en god ekonomisk hushållning över tid. Öronmärkta medel uppgår den 31 december 2023 till 70,0 mkr. Beslut föreslås tas i samband med bokslut att dessa medel får användas fram till och med bokslut 2026. Som det ser ut nu kommer 30 mkr behöva tas fram från de öronmärkta medlen.

Trosa använder sig inte av resultatutjämningsreserv (RUR) men avser att anpassa sig till det nya regelverket kring resultatreserven (RER) som ersätter RUR som börjar gälla från 2024 och framåt. På grund av rådande konjunktur kommer det inte vara möjligt att reservera medel till RER de närmaste åren och då fortsätter Trosa att använda sig av modellen med öronmärkta medel.

Väsentliga personalförhållanden

MEDARBETARE

Trosa kommun har haft en klart mer försiktig tillväxt under 2024. Födelseletalen är historiskt låga, vilket tydligt märks i antalet barn i förskolan. Detta har inneburit att antalet anställda under hösten kommer att minska inom förskolan. Däremot kan vi konstatera ett fortsatt ökat behov inom främst hemtjänsten. I kommunen ökade antalet årsarbetare med lite knappt två procent, vilket innebär 18 fler årsarbetare. Ökningen har främst skett inom vård- och omsorg. Behovet av kompetens kvarstår även om utmaningarna är betydligt lägre jämfört med för bara några år sedan.

Antal anställda	2024	2023	2022
Tillsvidare	925	899	884
Årsarbetare	889	871	853
Visstid	75	79	74
Medelålder (år)	46,1	45,4	45,3
Frisknärvaro (%)	56	58	53
Andel kv/män (%)	83/17	84/16	84/16

Som tidigare år är det främst kvinnor som arbetar i Trosa kommun. Medelåldern ökar något jämfört med tidigare år, vilket beror på lägre personalrörlighet. I lågkonjunktur tenderar rörligheten att minska.

Personalkostnaderna uppgick till 459 mkr, en ökning med 9,7 procent jämfört med föregående år. Personalkostnaderna uppgår till 60 procent av den totala verksamhetskostnaden. Ökningen beror på löneökningar och fler antal anställda inom främst vård- och omsorg (hemtjänst).

VIKTIGA HÄNDELSE INOM PERSONALOMRÅDET

Under året har vi jobbat intensivt med övertalighet inom förskolan. Vi har fokuserat på arbetsmiljöutbildningar för våra chefer och fackliga företrädare. Samtidigt har våren handlat om att förbereda vårt nya beslutsstödsystem (Hypergene), som ska rullas ut på bredden till alla chefer i höst.

Vi har haft ett fortsatt fokus på att öka andelen heltidsanställda, vilket ger resultat. I dagsläget är det ca 89 procent av alla anställda kvinnor som arbetar heltid, vilket är en ökning med ungefär 2 procent jämfört med föregående år.

Ungefär 47 procent av våra anställda jobbar inom skola och förskola och ca 35 procent inom vård- och omsorg. Inom kultur, fritids, teknik- och service arbetar ca 10 procent och bland de mindre kontoren ses små fördelningen; på kommunkontoret arbetar ca 4 procent,

socialkontoret 3 procent och samhällsbyggnadskontoret 1 procent.

Tillsvidare	Tillsvidare Årsarb. 2024	Tillsvidare Antal 2024 (kv)
Kommunkontor	41	42 (29)
Samhällsbyggnadskontor	10	10 (6)
KFTS-kontor	91	97 (69)
Vård- och omsorgskontor	306	314 (271)
Skolkontor	418	429 (379)
Socialkontor	23	23 (19)
Totalt	889	925 (773)
Trosabygdens bostäder AB	19	19 (4)
Trosa fibernät AB	0	0

FRAMTIDEN

Framtida personalförsörjning styrs främst av förväntade behov, personalrörlighet, sjukfrånvaro och pensionsavgångar. Det är främst undersköterskor, vårdbiträden, lärare, forskollärare och administratörer som kommer att gå i pension de närmaste fem åren.

Verksamhet	Sjuk- frånv%	Personal- rörlig%	Pensions- avgångar inom 5 år	Behovs- förändr	Rekryt- behov 5 år
Vård/omsorg	8,7	5,5	20	Ökat behov	>50
Skola	4,1	7,2	16	Oför- ändrat	>20
Förskola	12,3	5,0	12	Färre barn	>10
KFTS	4,5	6,1	8	Oför- ändrat	>15
Totalt	6,9	6,8	60	<i>Små förändr.</i>	>100

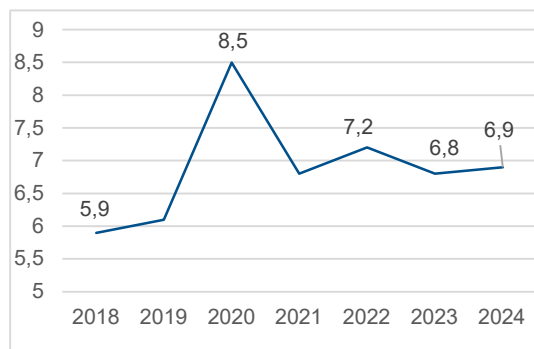
Trosa kommun står inför stora rekryteringsbehov framöver. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas också bland personal i våra särskilda boenden. Heltidsresan är en viktig åtgärd för att på sikt minska behovet av antalet nyrekryteringar.

Behovet inom förskola har på ganska kort tid förändrats. Idag talar vi om övertalighet och vi ser att behovet av personal inom förskolan kommer att minska de kommande åren. Förhoppningsvis matchar de naturliga avgångarna hyggligt väl det minskade behovet inom förskolan.

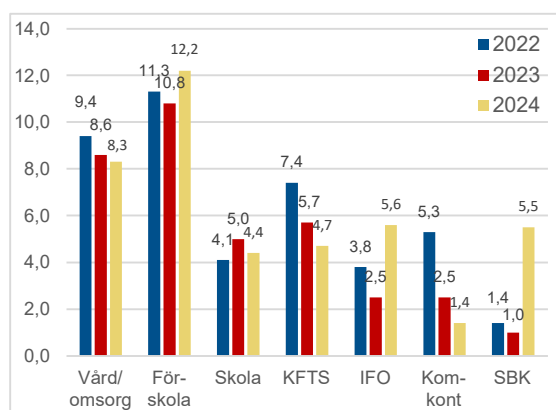
Inom ett antal år kommer även behovet inom grundskolan att minska p.g.a. lägre elevunderlag p.g.a. de lägre barnkullarna. Inledningsvis är det våra f-6 skolor som påverkas men om drygt 10 år kommer även högstadieskolorna att få ett minskat elevunderlag.

VERKSAMHETSMÅTT

Sjukfrånvaroutvecklingen har såklart påverkats kraftigt av pandemin. År 2020 slog den till med full kraft och vi lever fortsatt av sviterna. Vi behöver få höstens utveckling för att kunna summera året som helhet, men vi brottas alltjämt av höga sjuktal inom främst förskolan.

Av de totala sjukskrivningarna på 6,9 procent finns olikheter mellan olika yrkesområden. Mönstret är att grundskolan och kommunkontoret står för låga sjuktal över tid. Lägst sjukfrånvaro finns just nu inom kommunkontoret.

Högst sjuktal ses inom förskola följd av vård och omsorg, men här ser vi en alltmer positiv utveckling jämfört med tidigare år. Vi ser även en positiv utveckling inom grundskolan och kultur, fritid, teknik och service. Frånvaron stiger dock inom socialkontoret och samhällsbyggnadskontoret.

I år ser vi att det är de i åldrarna över 50 år som står för den högsta sjukfrånvaron. Vi kan dock notera att de i åldrarna över 60 år har klart lägre sjuktal. Friskast är medarbetarna i åldrarna 30-49 år.

Sjukfrånvaro utifrån ålder i %	2024	2023	2022
-29 år	7,0	7,3	5,1
30-49 år	6,4	6,5	8,2
50- år	7,4	7,0	6,4

Kvinnorna har alltjämt klart högre sjuktal än männen. Under 2024 har männens sjukfrånvaro minskat medan kvinnornas sjukfrånvaro ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Andelen långtidssjuka (medarbetarna som är sjuka 60 dagar eller mer) har ökat rejält från föregående år. Ungefär hälften av den totala sjukfrånvaron utgörs av långtidssjukskrivningar.

Sjukfrånvaro utifrån kön i %	2024	2023	2022
Man	3,3	4,6	3,9
Kvinna	7,6	7,3	7,8
Sjuka > 60 dagar	48,5	36,4	34,5
Totalt	6,9	6,8	7,2

HME – HÅLLBART MEDARBETARENGAGEMANG

Trosa kommun genomförde föregående SKR:s gemensamma medarbetarenkät inom områdena motivation, ledarskap och styrning. Under hösten kommer vi att för tolfte året genomföra samma enkät och resultatet presenteras i början på nästa år. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens indexskala 0–100 blev 84 för Trosas del, vilket är samma index jämfört med mätningen 2022. Genomsnittet bland de drygt 100 kommuner för 2023 var 80 index.

HME-enkäter 2021-2023 (index)	Trosa 2023 Index	Trosa 2022 Index	Trosa 2021 Index	Jämf. SKL Index
Motivation	84	84	85	80
Ledarskap	84	83	85	80
Styrning	84	84	84	80
Totalt	84	84	84	80

Ett gott tecken är att Trosas resultat var i toppklass jämfört med alla inrapporterade resultat. Vi landade på placering 3 bland alla Sveriges kommuner.

HME-enkäter Rankinglista	Totalt	Motivation	Ledarskap	Styrning
Vetlanda	86	85	87	85
Habo	85	85	85	85
Trosa	84	84	84	84
Strängnäs	81	80	81	82
Katrineholm (2204)	81	79	82	82
Vingåker (2024)	80	84	81	76
Gnesta	80	80	80	79
Eskilstuna	79	79	78	81
Oxelösund (2024)	78	79	76	80
Nyköping	78	77	78	78
Södertälje	77	78	75	79
Finspång	73	73	72	76
Munkfors	72	73	70	73

Förväntad utveckling

Under flertalet år har Trosa kommun haft en ovanligt hög befolkningstillväxt och väldigt goda ekonomiska resultat men nu ser bilden annorlunda ut med en lägre tillväxtnivå samt mer utmanande ekonomi. Den höga befolkningstillväxten har inneburit åtskilliga utmaningar för kommunen som organisation. En lägre befolkningstillväxt kan också vara utmanande, vi ser förändrade demografiska behov där barnafödandet är lägre och behovet av förskola minskar medan det blir fler äldre som har behov av äldreomsorg och främst hemtjänst. Lågkonjunkturen och den försämrade köpkraften för offentlig sektor kommer att påverka och utmana de kommande åren.

BEFOLKNINGSPROGNOS

I de gemensamma planeringsförutsättningarna inför 2025 och framåt görs följande bedömning om befolkningsprognosen de kommande åren.

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Prognosen innebär en fortsatt befolkningstillväxt men som varierar under prognosperioden med lägre tillväxttakt 2024-2026. Under 2024 till 2026 beräknas befolkningen öka med 100-150 personer per år medan det 2027-2028 beräknas öka med runt 200 personer. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2024 och 16 000 invånare först efter den femåriga befolkningsprognosen. Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms förstärkas under kommande år.

Trots en lägre tillväxt befolkningsprognosen så är invånarantalet lägre än den gällande prognosen. Den svagare befolkningstillväxten under 2024 påverkar såklart utgångspunkten i tillväxten framåt men antagandet om 15 090 invånare per 30 november till budget 2025 ligger kvar trots att det var 14 879 invånare 31 juli.

BOSTÄDER OCH INFRASTRUKTUR

Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är lägre än tidigare men det finns fortfarande ett visst tryck i

kommunens alla delar, samtidigt som permanentning av fritidsbostäder fortsätter och också förstärks i områden där kommunalt VA byggs ut. Detta tenderar ofta att förstärkas ytterligare i sämre ekonomiska tider.

Det finns för närvarande en god planberedskap men det är samtidigt viktigt att fortsätta prioritera att ta fram nya detaljplaner för att kunna säkerställa långsiktig tillväxt.

Ombyggnationen av väg 218 pågår och planeringen för Ostlänken och infrastrukturåtgärder istället för Infart västra Trosa kommer ytterligare att konkretiseras. Trosa kommun medverkar aktivt i Trafikverkets arbete med dessa angelägna projekt.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Trosa kommun står inför stora rekryteringsbehov framöver. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. Heltidsresan är en viktig åtgärd för att på sikt minska behovet av antalet nyrekryteringar.

Behovet inom förskola har på kort tid förändrats. Idag talar vi om övertalighet och vi ser att behovet av personal inom förskolan kommer att minska. Förhoppningsvis matchar de naturliga avgångarna delvis det minskade behovet inom förskolan.

Inom ett antal år kommer även behovet inom grundskolan att minska med ett lägre elevunderlag pga de lägre barnkullarna.

SKATTEUNDERLAGSUTVECKLING¹

En real återhämtning för skatteunderlaget inleds 2025. Skatteunderlagets ökningstakt bromsas i år till följd av att antalet arbetade timmar i ekonomin är oförändrade. Detta utgör den viktigaste faktorn till nedgången för skatteunderlagstillväxten 2024 jämfört med 2023. Lönesumman ökar alltså särdeles svagt i år. En konjunkturuppgång 2025 och 2026 beräknas ge relativt hög BNP-tillväxt, vilket höjer antalet arbetade timmar. Detta är en huvudförklaring till uppväxling av skatteunderlagstillväxten 2025. I år gynnas skatteunderlaget av en ovanligt stor ökning av pensionsinkomster vilket

¹ SKR Makronytt augusti 2024

även medför stora kostnadsökningar på kommunens pensioner.

Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare: de i arbetsför ålder ska försörja allt fler (yngre och äldre). De ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser samtidigt som barnafödande är lägre och ger utmaningar med minskad verksamhet i förskola och i förlängningen grundskolan.

Trosa kommun har, enligt beslutad budget i juni, ett budgeterat resultat för 2025 på -1,7% av skattenettet. I november kommer budgeten för de kommande åren att revideras med bland annat en uppdaterad skatteprognos.

INVESTERINGAR

På grund av ökade behov när befolkningen ökat har kommunen haft en hög investeringstakt de senaste åren. Investeringsbehovet idag har svängt över mot VA-investeringar där projektet med överföringsledningen till SYVAB som pågår är det enskilt största.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING I ÖVRIGT

I spåren av det allvarliga säkerhetspolitiska omvärldsläget är risken enligt vår bedömning också större för ytterligare störningar i energiförsörjning, informationskanaler och andra typer kommunikationer. Fokus behöver läggas på hur vi ska fortsätta arbetet med informationssäkerhet och hur det ska organiseras på bästa sätt.

Statens samordning och styrning kommer att intensifieras för bättre överblickbarhet och möjlighet till prioriteringar. Totalförsvarspropositionen kommer i stort att ange den framtida inriktningen, liksom den kommande statliga budgeten som av allt att döma avsevärt höjer de riktade bidragen till en bredd av verksamheter med fokus på att stärka beredskapen. Försörjningsberedskap och livsmedelsberedskap i synnerhet kommer att bli områden som kommunen ska ta ett större ansvar för.

Trosa kommuns inriktning är att bygga en tålig samhällsviktig verksamhet med motståndskraft inför yttre påverkan i form av leveransstörningar, väderpåverkan och personalbortfall. Den bottnar i

kontinuitetshantering samt risk- och sårbarhetsanalys.

I nuläget saknas inte osäkerhet och potentiella utmaningar, men kommunkontorets fokus ligger som alltid på att kommunen och dess verksamhet ska bedriva sin verksamhet som planerats och beslutats.

Kommunkontoret och dess mindre enheter har de senaste åren visat på en utmärkt förmåga till anpassning utifrån olika prövningar och utmaningar. Arbetet med införande av flera nya system pågår, Microsoft 365 men också beslutsstödsystem och ärendehanteringssystem. Parallellt behöver informationssäkerhetsfrågorna få tillräcklig uppmärksamhet. Fokus framåt är att stötta kommunens verksamheter i dessa utmanande tider, på bästa sätt.

Kommunikationsenheten fortsätter satsa på att stärka befintliga kanaler och beskriva Trosa kommuns verksamhet och utveckling. Generellt bedöms de tuffare ekonomiska tiderna ställa högre krav på kommunikation avseende såväl frekvens som bredd. Tydlighet bidrar till förståelse och acceptans.

Personalenheten har under våren kvalitetssäkrat data till Hypergene och under hösten kommer personaluppföljning för kommunens chefer ske där. Under hösten genomförs som vanligt medarbetarenkät (HME). Två introduktionsdagar är inplanerade samt flera arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud. Arbetet har också påbörjats med insatser för att komma till rätta med höga sjukfrånvarotal.

De ekonomiska utmaningarna för kommunens verksamheter fortsätter och skapar en högre efterfrågan på stöd från ekonomienheten. Ökade krav på redovisning fortsätter och ställer också högre krav på enheten.

IT-enheten fortsätter med stort fokus på cyber- och informationssäkerhet utifrån rådande omvärldsutveckling. Fler säkerhetsåtgärder som driver programvarukostnader är att förvänta.

Ekologienheten och hållbarhetsutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling, bidrar till uppsatta mål samt uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun. Ekologienheten förvaltar de kommunala

naturreservaten, tillhandahåller energi- och klimatrådgivning samt arbetar övergripande med hållbarhet, energi- och klimat, folkhälsa, natur- och vattenvårdsfrågor, miljöledningssystem samt verkar stödjande för kommunkoncernen inom miljöfrågor i stort.

Kommunens brottsförebyggande arbete är väl rustat och organiserat för att hantera nya statliga krav på kommunernas arbetssätt.

Då prognoserna pekar mot ett minskat antal barn i förskoleåldern har verksamheten genomlyst sin organisation för att vara bättre förberedda inför kommande år. Nuvarande bild är att förskolan behöver minska sin verksamhet ytterligare då befolkningsprognoserna pekar i den riktningen.

Det pågår förändringsarbeten och verksamhetsutveckling i flertalet verksamheter och på olika nivåer. Förändringsarbetet kommer löpa över flera år. Förväntad effekt av detta är ökad kvalitet i verksamheten och starkare resultat.

Med en förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildningen och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av konjunkturförändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka. Om arbetsmarknadsläget försämras kommer troligen även behovet av utbildningsvalidering att öka. Båda dessa delar kan bli kostnadsdrivande.

Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare ska utvecklas genom fortsatt fältverksamhet, ANDTS-arbete (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) och utveckling av samarbetet med skolan, polisen och fritidsgårdarna (SSPF). Vi fortsätter att kartlägga och arbeta med EMBRACE som system i syfte att skapa ett tryggare Trosa. Kommunen ansvarar för det brottsförebyggande arbetet och kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet.

Arbetsmarknads- och Integrationsenheten fortsätter arbeta för att säkerställa att unga och vuxna får förutsättningar att bli självförsörjande. Samverkan med interna och externa aktörer fortsätter att utvecklas.

Antalet personer som behöver insatser, både inom äldreomsorgen och inom funktionshinder- verksamheten ökar. Denna utveckling fortsätter särskilt med tanke på den demografiska

utvecklingen med en kraftig ökning av antalet personer över 80 år.

Heltidsresan har skapat en överkapacitet av anställd personal och den resursen måste planeras på ett bra sätt. Andelen arbetad tid som utförs av timvikarier kommer att minska framöver. Samtidigt är de demografiska utmaningarna stora med en alltmer åldrande befolkning som gör att alla verksamheter inom vård- och omsorgskontoret kommer att behöva utökas de närmsta åren.

Den snabbast växande gruppen inom vård- och omsorg är personer med demenssjukdom. 13 nya platser till särskilt boende för äldre har byggts och det nu en överkapacitet. Verksamheten kommer behöva fortsätta utökningen av antalet platser på särskilt boende framöver men utbyggnaden kan vänta ytterligare något år. På Trosagården planeras det för en ny avdelning med 10 platser som kan starta under 2026. Det finns också ett beslut om att omvandla ytterligare platser på trygghetsboendet till korttidsplatser vilket ger ytterligare 5–7 korttidsplatser samtidigt som det gamla korttidsboendet då kan omvandlas till 5 nya permanenta platser.

Det har under året kommit många statsbidrag inom äldreomsorgen, det är självklart välkomna medel men allt kan inte gå till att öka verksamheten permanent då den långsiktiga finansieringen är oklar. De flesta statsbidragen ser ut att försvinna vid årsskiftet.

Kultur och fritid ska fortsätta erbjuda ett brett spektrum av aktiviteter, i samverkan med civilsamhället, där barn och unga får utrymme för rörelse, kreativitet och umgänge ligger helt rätt i tiden!

Fokus på demokrati och hållbarhet där biblioteken arbetar med exempelvis digital delaktighet, medie- och informationskunnighet och läsfrämjande för psykisk hälsa. Biblioteken fortsätter satsningen på små barns språkutveckling och implementering av barnkonventionen enligt modellen Löpa linan ut.

Fördjupad samverkan mellan bland annat bibliotek, fritidsgårdar och kulturskola för att nå ungdomar. Fortsatt samarbete även mellan kulturskola, skola, folkhälsoansvarig och socialkontoret om barns och ungas psykiska och fysiska hälsa.

Fastighetsförvaltningen fortsätter att arbeta med och efter underhållsplanen samt kommer aktivt arbeta för att minska det akuta underhållet.

Efterfrågan på nya bostäder är lägre än tidigare men permanentning av fritidsbostäder fortsätter och förstärks i områden där kommunalt VA byggs ut. Det finns en god planberedskap men det är samtidigt viktigt att fortsätta prioritera att ta fram nya detaljplaner för att kunna säkerställa långsiktig tillväxt.

Trafikverkets Projekt Ostlänken har nu gått från planeringsfas till produktionsfas. Samhällsbyggnadskontoret och Tekniska enheten samarbetar kring projektet då det blir mer frågeställningar som behöver besvaras samt åtgärder kopplat till projektgenomförandet och Resecentrum i Vagnhärad. Framöver behöver resurser tillsättas då det kommer att bli ett ökat tryck på verksamheterna.

Fortsatt arbete sker för att bibehålla och säkerställa god nivå på skötseln för aktivitet, tillgänglighet och säkerhet i parker och grönområden parallellt med arbetet att använda klimatsmarta lösningar för växtlighetens välbefinnande i tätortsnära områden.

Ny statusbedömning på asfalterade ytor är aktuellt att genomföra inom några år.

Drift och måltidsverksamheten ser över digitaliseringsmöjligheter för en modern och effektiv organisation.

Måltidsverksamheten deltar i köksprojekt fas 2 där nästa steg för utveckling av köken ska ske. Anpassning av verksamheten behöver ske då barnantalet inom förskolan minskar och att vård och omsorg ser över behovet för att minska kostnaderna.

Upphandling kommer att arbeta för att utveckla metoder och processer för att stå bättre rustade att möta kommande utmaningar kopplat till kommunens anskaffning.

VA-verksamheten fortsätter arbetet med projekt överföringsledning samt arbetar vidare med att landa ett avtal med SYVAB. Projektet med införande av digitala vattenmätare fortgår och planeras vara klart 2025. Verksamheten arbetar fram en ny taxemodell P120. Målsättningen är att kunna presentera taxeföreskrifter som uppfyller

vattentjänstlagens krav, samtidigt som föreskrifterna ska vara enkla och förstå, tillämpa och kommunicera.

En fördjupad utredning av reservvattentäkt pågår. Modellerings har påbörjats både för dricksvatten och spillvatten för att uppskatta ledningsnätets kapacitet och nya ledningssträckningar för att möta kraven för fortsatt tillväxt i kommunen.

Renhållningsverksamheten står inför stora förändringar de kommande åren kopplat till den nya Förordningen om producentansvar för förpackningar där kommunerna senast 2027 ska ha infört fastighetsnära insamling från hushållen av avfall från förpackningar. Verksamheten har upphandlat inköp av sopkärl i form av Quarter Select (4-fackskärl) för att påbörja implementeringen av fastighetsnära insamling under 2025. Villor kommer att ha 2 st 4-fackskärl för 11 fraktioner vid tomtgräns.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	Bokslut 2024-08-31	Bokslut 2023-08-31	Prognos 2024-12-31	Budget 2024-12-31
Verksamhetens intäkter	1	160 695	155 287	0	0
Verksamhetens kostnader *	2	-765 005	-722 424	-939 106	-933 292
Avskrivningar		-58 076	-48 853	-91 033	-86 109
Verksamhetens nettokostnader		-662 386	-615 990	-1 030 139	-1 019 401
Skatteintäkter		592 520	573 543	890 027	888 471
Generella statsbidrag, skatteutjämning		91 592	77 195	129 335	140 035
Verksamhetens resultat		21 726	34 749	-10 777	9 105
Finansiella intäkter		6 158	2 976	6 000	3 500
Finansiella kostnader		-17 050	-7 972	-22 500	-25 000
Resultat efter finansiella poster		10 834	29 753	-27 277	-12 395
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		10 834	29 753	-27 277	-12 395

* För prognos och budget presenteras verksamhetens nettokostnad.

Balansräkning

Belopp i tkr

TILLGÅNGAR		Bokslut	Bokslut
	Not	2024-08-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Mark, byggnader, tekn. anlägggn.	3	1 694 126	1 595 371
Maskiner och inventarier	4	41 652	38 528
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier och andelar		63 445	62 259
Summa anläggningstillgångar		1 799 223	1 696 158
Omsättningstillgångar			
Förråd, exploateringar m.m.		472	472
Fordringar		120 464	120 577
Kortfristiga placeringar		4 698	4 193
Kassa och bank		132 905	134 352
Summa omsättningstillgångar		258 540	259 594
SUMMA TILLGÅNGAR		2 057 763	1 955 752
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		Bokslut	Bokslut
		2024-08-31	2023-12-31
Eget kapital			
Årets resultat		10 831	4 519
Övrigt eget kapital		577 432	584 313
Summa Eget kapital		588 263	588 832
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		37 279	32 622
Andra avsättningar		83 749	83 676
Summa avsättningar		121 028	116 298
Skulder			
Långfristiga skulder	5	945 426	842 554
Kortfristiga skulder		403 046	408 068
Summa skulder		1 348 472	1 250 622
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER		2 057 763	1 955 752
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		Bokslut	Bokslut
		2024-08-31	2023-12-31
<u>Panter och därmed jämförliga säkerheter</u>		0	0
<u>Ansvarsförbindelser</u>	6,7		
Pens.förpl. som inte upptagits bland skuld/avs.		131 217	126 758
Övriga ansvarsförbindelser		697 975	697 975
Summa panter och ansvarsförbindelser		829 192	824 733

Noter

Belopp i tkr

RESULTATRÄKNING

Not 1 Verksamhetens intäkter

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Försäljningsmedel	5 464	5 646
Taxor och avgifter	82 307	68 551
Hyror och arrenden	20 217	21 718
Bidrag	44 717	49 960
Försäljning av verksamhet	5 208	6 444
Exploateringsintäkter	1	2 630
Försäljning anläggningstillgångar	1 711	0
Övriga ers o intäkt	1 070	339
Summa	<u>160 695</u>	<u>155 287</u>

Not 2 Verksamhetens kostnader

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Köp av vht och entreprenader	167 271	160 290
Bidrag	16 350	17 071
Personalkostnader	458 576	417 905
Lokalkostnader	12 475	15 194
Hyra/leasing anl.tillg.	3 347	2 981
Förbrukn. material och förbr.inv.	21 709	23 989
Realisationsförluster och utrangeringar	0	-65
Diverse tjänster	85 277	85 059
Summa	<u>765 005</u>	<u>722 424</u>

BALANSRÄKNING

Not 3 Mark, byggnader och tekn. anläggningar

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	2 336 746	2 044 362
Inköp	104 790	206 286
Försäljningar	-2 415	-1 160
Omklassificering finansiell leasing	0	87 257
Utgående anskaffningsvärde	<u>2 439 121</u>	<u>2 336 746</u>
Ingående ack. avskrivningar	-695 002	-585 711
Försäljningar	2 415	368
Årets avskrivningar	-52 409	-71 417
Omklassificering finansiell leasing	0	-38 241
Utgående ack. avskrivningar	<u>-744 996</u>	<u>-695 002</u>
Utgående redovisat värde	<u>1 694 126</u>	<u>1 641 744</u>
varav finansiell leasing	<u>44 609</u>	<u>46 374</u>

Not 4 Maskiner och inventarier

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	93 150	70 092
Inköp	8 791	23 058
Utgående anskaffningsvärde	<u>101 941</u>	<u>93 150</u>
Ingående ack. avskrivningar	-54 621	-46 647
Årets avskrivningar	-5 667	-7 975
Utgående ack. avskrivningar	<u>-60 289</u>	<u>-54 621</u>
Utgående redovisat värde	<u>41 652</u>	<u>38 528</u>

Not 5 Långfristiga skulder

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Banker och kreditinstitut	700 000	650 000
Långfristig leasingsskuld*	55 968	57 774
Förutbetalda intäkter investeringsbidrag	27 524	28 383
Förutbetalda intäkter VA-anslutningsavgifter	81 252	83 119
Förutbetalda intäkter Gatukostnadsersättn.	78 702	79 553
Ej aktiverade ersättningar	480	0
Övriga långfristiga skulder	1 500	1 500
Summa långfristiga skulder	<u>945 426</u>	<u>900 328</u>

*Ny redovisningsprincip för delåret 2024. Omräkning har gjorts för jämförelseåret.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR**Not 6 Panter och ansvarsförbindelser**

<u>Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ingående ansvarsförbin. inkl löneskatt	126 758	118 361
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 757	7 608
Nyintjänad pension	183	14
Årets utbetalningar	-4 647	-6 345
Övrig post	296	5 480
Förändring av löneskatt	871	1 639
Utgående ansvarsförbin. inkl löneskatt	<u>131 217</u>	<u>126 758</u>

Förpliktelsen avser intjänade pensioner t.o.m. 1997. Pensionsutbetalningen kostnadsförs vid utbetalningstillfället. Överskottsmedel redovisas vid årsskiftet.

Borgensförb. och därmed jämf. säkerheter

Borgensförb. kommunägda företag	695 975	695 975
Övriga borgensförbindelser	2 000	2 000
	<u>697 975</u>	<u>697 975</u>

Totalsumma**829 192   824 733**Borgensåtagande

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 698 mkr av beviljad borgen 709 mkr. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2024 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske.

Kommuninvest medlemsansvar

Trosa kommun har ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och landsting/regioner som per 2024-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trosa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 624 188 263 400 kronor och totala tillgångar till 630 304 972 567 kronor. Trosa kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 692 634 282 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 720 082 938 kronor.

Not 7 Forts. Panter och ansvarsförbin.**Finansiella leasingavtal**

<u>Fastigheter</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Totala minimileaseavgifter	69 493	72 480
Framtida finansiella kostnader	-13 525	-14 706
Nuvärde minimileaseavgifter	55 968	57 774
<i>Därav förfall inom 1 år</i>	<i>2 787</i>	<i>2 720</i>
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>	<i>12 240</i>	<i>11 939</i>
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>	<i>40 942</i>	<i>43 116</i>
	55 968	57 774

Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal

<u>Fastigheter</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Totala minimileaseavgifter	55 231	57 845
Framtida finansiella kostnader	-12 136	-13 239
Nuvärde minimileaseavgifter	43 094	44 606
<i>Därav förfall inom 1 år</i>	<i>2 342</i>	<i>2 278</i>
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>	<i>10 417</i>	<i>10 128</i>
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>	<i>30 335</i>	<i>32 200</i>
	43 094	44 606

Varav externa finansiella leasingavtal

<u>Fastigheter</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Totala minimileaseavgifter	14 263	14 635
Framtida finansiella kostnader	-1 389	-1 467
Nuvärde minimileaseavgifter	12 874	13 168
<i>Därav förfall inom 1 år</i>	<i>445</i>	<i>442</i>
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>	<i>1 823</i>	<i>1 811</i>
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>	<i>10 606</i>	<i>10 915</i>
	12 874	13 168

Icke uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år

Minimileaseavgifter*	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Med förfall inom 1 år	489	
Med förfall inom 1-5 år	1 631	
	2 120	

Varav kommunkoncerninterna operationella leasingavtal

Minimileaseavgifter*	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-08-31</u>
Med förfall inom 1 år	489	
Med förfall inom 1-5 år	1 631	
	2 120	

*Ny redovisningsprincip för delåret 2024. Ingen omräkning har gjorts för jämförelseåret.

Not 8 Upprättade särredovisningar

Särredovisning av avgiftskollektiven (VA/RH) redovisas i eget avsnitt vid årsbokslutet.

Följande särredovisningar upprättas för räkenskapsåret:

VA-redovisning, enligt Lag om allmänna vattentjänster

Renhållning, enligt Miljöbalken

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Undantag redovisas under "Avvikelse från redovisningsprinciper". Därutöver följs det regelverk och den normgivning som gäller för övriga sektorer i samhället och som innefattas i begreppet god redovisningssed.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen tillämpas i denna delårsrapport, med undantag för redovisning av finansiell leasing.

Förändrad redovisning av leasing

Från och med delårsrapporten för 2024 redovisar kommunen i enlighet med RKR:s rekommendation R5 Leasing för leasingavtal (hyresavtal) kopplade till fast egendom. I tidigare rapporter inklusive 2023 års årsredovisning avvek kommunen från RKR R5 Leasing och klassificerade samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal. Redovisning av leasade tillgångar enligt RKR R5 görs på olika sätt beroende på om avtalet om finansiering av tillgången har klassificerats som ett finansiellt eller ett operationellt leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal jämföras med ett köp medan ett operationellt är en hyra under en specificerad period. För en mer detaljerad beskrivning av påverkan av införandet hänvisas till kommunens kommande årsredovisning.

Införandet innebär främst en förändring i balansräkningen, vilket i sin tur får påverkan på kommunens och kommunkoncernens nyckeltal, exempelvis soliditet och skuldsättningsgrad. Kommunen kommer fullt ut införa redovisning av finansiell leasing under 2024 där klassificering av leasing av lösöre är sista delen vilket bedöms ha en obetydlig effekt.

Erhållna statsbidrag

Bidrag från staten utan villkor redovisas som generella statsbidrag och utjämningsbidrag och värderas enligt RKR R2. Generella statsbidrag intäktsredovisas successivt över den period beslutet medger. Följande statsbidrag som härrör till viss verksamhet har klassificerats som generella: Minska andelen timanställda, Utöka bemanningen av sjuksköterskor samt Mildra inflation. För dessa bidrag har 5,4 mkr tagits upp som intäkt i delåret medan erhållna men ej intäktsförda bidrag på 4,1 mkr är skuldförda.

Avvikelse från redovisningsprinciper

Kommunen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning gällande;

- Redovisning av intäkter (RKR R2). Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder med periodisering över anläggningens nyttjandeperiod. Effekten av avvikelsen beräknas vid årsbokslutet.
- Nuvärdesberäkning gällande avsättning för infrastrukturåtgärder

Sammanställd redovisning

Sammanställd redovisning upprättas vid årsbokslut men inte vid delårsrapport då detta inte är ett krav enligt LKBR om det inte behövs för att utvärdera god ekonomisk hushållning (GEH) enligt kommunens definition.

Trosa kommuns definition på god ekonomisk hushållning är att de finansiella målen ska vara uppfyllda samt att 75% av verksamhetsmålen ska vara uppfyllda. Den sammanställda redovisningen behövs därmed inte för att kunna utvärdera GEH.

Not 10 Säsongsvariationer

Säsongsvariationer eller cykliska effekter som påverkar verksamheten är till viss del väderberoende som vinterväghållning, grönyteskötsel, el, uppvärmning och vattenförbrukning.

I kommunen finns verksamheter som har sin mest intensiva period under sommarmånaderna. Det är underhåll av fastigheter, gator och vägar och parkverksamhet. Verksamheter som har lägre verksamhet under sommarmånaderna är utbildningsverksamheten samt måltidsverksamhet inom utbildningsområdet. Under vinterhalvåret ökar främst intäkter i krafthandeln och kostnader för uppvärmning av fastigheter och vinterväghållning.

Utfallet utifrån ovan beskrivna säsongsvariationer gör att en större kostnadsmassa byggs upp under en del av året. Nivåer för kostnader med säsongsvariationer kan påverkas av väderleken. Om det blir en extremt snörik/snöfattig/isig/kall vinter kan det påverka kostnadsmassan både uppåt och neråt.

Inom personalkostnader är det beräkningen av semesterskuld som står för den största variationen i och med att skulden arbetas upp under våren och sedan tar det stora flertalet anställda ut sin semester under sommaren. Semesterlöneskuld och ej kompenserad övertid samt därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som en kortfristig skuld och belastar det år de intjänas. Generellt minskar semesterlöneskulden under vissa perioder när anställda tar ut sina semesterdagar.

För vård- och omsorgsförvaltningen är det främst personalkostnader som varierar under året. Under sommarmånaderna ökar personalbehovet då stor del av ordinarie personal går på semester och detsamma gäller under december då många väljer att ta ut ledighet.

Verksamheterna inom barn- och utbildningsförvaltningen har vanligtvis nya förutsättningar under hösten då skolans läsår börjar efter sommaren och det ställer krav på anpassning av organisationen jämfört med hur den såg ut under vårterminen. Det påverkar personalkostnader, måltider etc.

Inom förvaltningen Individ- och familjeomsorg avser det främst ökade kostnader för semestervikarier under sommarperioden.

Andra variationer är utdelning och markförsäljningar som redovisas enligt kontantprincipen.

Kostnadsersättningar och riktade bidrag från staten varierar över tid beroende på statens satsningar och hur kommunens möjligheter att nyttja bidragen ser ut. Beloppen fluktuerar därför både mellan år och mellan månader.

Not 11 Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas post som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Pensionsskuld

Pensionsskuld redovisas enligt beräkning som erhålls av pensionsadministratör. Beräkning av pensionsskuld grundar sig på RIPS, SKRs riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, enligt RKR:s rekommendationer. I de fall där RIPS inte varit tillämplig har pensionsadministratören gjort egna antaganden baserade på egna bedömningar (exempelvis antal anställda och förändring av antal anställda).

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram. Investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar av anläggningstillgångar som gjorts under året.

ALLMÄNT

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en ram för omfattningen av verksamheten och investeringarna.

DRIFTBUDGET

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut.

RESULTATÖVERFÖRING FÖR RESULTATENHETER¹

En resultatenhet är en enhet som får sin ersättning via resursfördelningssystemet inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Grundprincipen är att ett resultat, över- eller underskott, i sin helhet ska täckas eller disponeras inom de kommande tre åren från det att resultatet uppstått.

INTERNREDOVISNINGSPRINCIPER DRIFTREDOVISNING

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

INVESTERINGSBUDGET

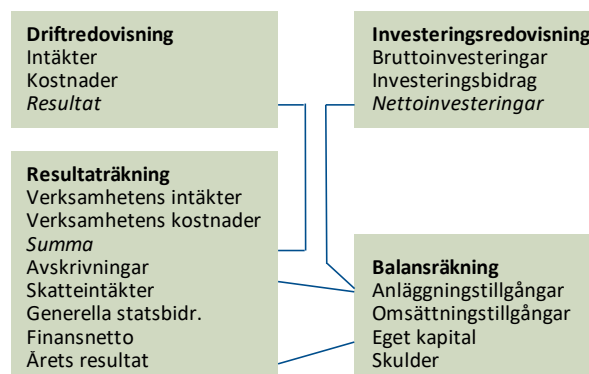
Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, t.ex. inventarier och IT-investeringar.

Investeringarna har en treårig planerings-horisont, där det första året utgör budgetåret. Positiva budgetavvikelser i investeringsprojekt kan överföras till kommande års investerings-budget, så länge projektet pågår enligt beslut i fullmäktige. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa årsbudget.

SAMBAND MELLAN DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNINGENS ÖVRIGA DELAR I ÅRSREDOVISNINGEN

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det kan man även utläsa ur balansräkningen. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) och hur kommunen har skaffat kapitalet (eget kapital, avsättningar eller skulder).

Schematisk beskrivning av hur drift- och investeringsredovisning hänger samman med resultat- och balansräkningen visas nedan.

¹ Styrmodell Trosa kommun Kommunfullmäktige 2019-11-26, §96. Dnr KS 2019/129

Driftredovisning

Styrelse/Nämnd Belopp i tkr	Utfall netto 2024-08	Utfall netto 2023-08	Årsprognos 2024	Budget 2024	Budget- avvikelse
Kommunstyrelse					
Förtroendevalda/Politisk ledning	-10 938	-9 729	-14 088	-32 774	18 686
Kommungemensamt	6 231	14 937	-8 289	252	-8 541
Kommunstyrelsens kontor	-45 536	-41 283	-71 730	-71 832	102
Summa	-50 243	-36 075	-94 107	-104 354	10 247
Samhällsbyggnadsnämnden	-12 656	-12 163	-17 733	-16 996	-737
Humanistiska nämnden					
Barnomsorg och utbildning	-308 904	-302 818	-473 592	-476 355	2 764
Individ och familjeomsorg	-20 095	-19 016	-30 115	-35 069	4 954
Summa	-328 999	-321 834	-503 707	-511 424	7 718
Vård och omsorgsnämnd	-194 531	-179 093	-293 620	-267 224	-26 395
Teknik & Servicenämnd	-35 662	-26 655	-62 159	-57 410	-4 749
Kultur och fritidsnämnd	-37 373	-33 646	-57 534	-58 902	1 368
Miljönämnden	-1 720	-1 040	-2 939	-2 144	-795
Revision	-462	-570	-947	-947	0
Totalt exkl affärsdrivande verksamhet	-661 646	-611 076	-1 032 746	-1 019 401	-13 345
Affärsdrivande verksamhet					
Vatten och avlopp	1 910	-2 891	2 809	0	2 809
Renhållning	-146	-887	-201	0	-201
Summa	1 764	-3 778	2 607	0	2 607
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-2 504	-1 136			
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-662 385	-615 990	-1 030 139	-1 019 401	-10 739

RAMFÖRÄNDRINGAR

Belopp i tkr

Nämnd	KS Kommun- gemensamt	HN BoU	VON	Totalt
Budget 2024 KF§92 20231206	-2 869	480 033	266 163	1 019 401
Resultatöverföring 2023 KF§21 20240424	2 617	-3 678	1 061	0
Totalt	-252	476 355	267 224	1 019 401

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Utfall sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Total budget t.o.m 241231	Ack utfall	Budget- avvikelse	Total budget 2024	Årets utfall t.o.m 2024-08	Budget- avvikelse 2024-08
Avslutade projekt						
Fastigheter	127 910	130 206	-2 296	2 935	2 623	312
Varav: Utr köks- och matsalskapacitet	47 710	47 710	0	0	0	0
Varav: Ängsgården ny demensavdeln	28 000	26 340	1 660	1 807	147	1 660
Varav: Utveckling Industrigatan	26 179	26 179	0	0	238	-238
Varav: Renovering Gästhamnen	7 810	7 810	0	0	0	0
Gator och parker	21 120	18 652	2 468	1 795	3 176	-1 380
Varav: Kajen utmed Trosaån	8 005	8 005	0	0	0	0
Avgiftsfinansierade	15 183	-1 046	16 229	0	0	0
Varav: Tofsö	8 219	8 219	0	0	0	0
Varav: Åtgärder ovidkommande vatten	6 191	6 191	0	0	0	0
Inventarier m.m. nämnderna	578	578	0	0	578	-578
TOTALT Avslutade/delavslutade projekt	164 791	148 390	16 401	4 730	6 377	-1 646
	Total budget t.o.m 241231	Ack utfall	Budget- avvikelse	Total budget 2024	Årets utfall t.o.m 2024-08	Budget- avvikelse 2024-08
Pågående projekt						
Fastigheter	100 978	55 668	45 310	63 500	32 347	31 153
Varav: Reinvestering fastighet	10 052	3 458	6 594	10 500	3 451	7 049
Varav: Utveckling Industrigatan	17 843	5 949	11 894	4 160	699	3 461
Varav: Kyrkskolan utökn WC, kapprum	10 500	10 332	168	1 092	966	126
Varav: Ängsgården renover bef avdeln	16 500	18 266	-1 766	12 514	14 301	-1 787
Gator och parker	65 084	23 842	42 133	53 870	9 210	44 505
Varav: GC-vägar 2022-2025	6 870	4 847	2 023	6 000	4 502	1 498
Varav: Gestaltning hamnängen	7 500	4 082	3 418	4 010	592	3 418
Varav: Scenparken i Vagnhärad	7 000	674	6 326	4 499	173	4 326
Avgiftsfinansierade	219 353	79 155	140 199	186 116	58 178	127 938
Varav: VA Reinvestering	8 000	4 437	3 563	8 000	4 437	3 563
Varav: Tofsö	11 323	477	10 846	3 000	373	2 627
Varav: Åtgärder ovidkommande vatten	8 809	1 245	7 564	8 809	1 245	7 564
Varav: Åtgärder Trosa vattentorn	13 634	8 071	5 563	8 418	2 855	5 563
Varav: Stensundsvägen	9 000	1 216	7 784	5 214	1 180	4 034
Varav: Överföringsledning	130 170	45 947	84 223	121 282	37 059	84 223
Inventarier m.m. nämnderna	17 319	6 214	11 105	17 897	6 379	11 518
TOTALT pågående projekt	402 734	164 879	238 746	321 383	106 114	215 115
Summa investeringsprojekt	567 525	313 268	255 147	326 113	112 490	213 469

Tabellen visar färdigställda och pågående investeringsprojekt där endast större projekt är särredovisade.

Exploateringsredovisning

Belopp i tkr	Inkomster (+) / Utgifter (-) netto i balansräkningen		Vinst (+) / Förlust (-) netto i resultaträkningen	
	Utfall t.o.m. aug 2024	Ack utfall	Utfall t.o.m. aug 2024	Kommentar
Bostadsmark				
TOTALT Bostadsmark	125	125	0	
Industrimark				
TOTALT industrimark	0	0	0	
Summa exploateringar	125	125	0	

Tabellen visar exploatering per tätort. Projekt som var större än en miljon kronor i årets exploateringar specificeras.

Trosa
KOMMUN

DELÅRSRAPPORT

20240101-20240831

för

Trosa FiberNät AB

556793-1711

Innehåll:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Tilläggsupplysningar	6

Trosa FiberNät AB
556793-1711

DELÅRSRAPPORT FÖR TROSA FIBERNÄT AB

Styrelsen och verkställande direktören för Trosa FiberNät AB avger härmed redovisning för perioden 2024-01-01--2024-08-31 .

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Trosa FiberNät AB:s huvudsyfte är att medverka till att uppfylla Trosa Kommuns mål med att 98% av kommunens hushåll och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till ett öppet stadsnät via fiber med attraktivt tjänsteutbud, hög kapacitet och så konkurrenskraftiga priser så att Trosa Fibernät upplevs som den självklara och bästa leverantören.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta fiberbaserat stadsnät i Trosa kommun samt att verka för att ha ett bredband med god täckning, hög bandbredd och hög driftsäkerhet.

Företagsmarknaden i Trosa utgörs av ett 500-tal företag (inklusive offentlig förvaltning) varav 100 företag bedöms ha särskilda kommunikationsbehov.

Årsprognos

Den ekonomiska prognosen efter augusti månad visar på ett resultat i nivå med delårsresultatet, dvs ett prognostiserat resultat på -900 tkr för helåret 2024. Det finns osäkerhet i prognosen då bolaget gått från en expansionsfas med flera utbyggnadsprojekt till en driftsfas under detta år.

Bolagets säte

Bolagets säte är Trosa.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Trosa Fibernät har under året övergått från en utbyggnadsfas till en driftsfas. Vid årsskiftet hade 99,14 % av kommunens hushåll tillgång till fiber. Bolaget har under år 2024 ökat antalet fiberanslutningar med 1,3%.

Ägarförhållanden

Trosa Fibernät AB är helägt av Trosa kommun, organisationsnummer 212000-2957.

Flerårsöversikt	Delår	Delår	Helår	Helår
	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	7 692	11 781	13 620	10 048
Resultat e. finansiella poster	-908	319	599	-534
Balansomslutning	92 681	93 124	87 980	80 158
Soliditet	16,5%	17,9%	18,5%	19,9%

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Förändring i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	14 000	-681	-498	12 821
Föregående års resultat		-498	498	0
Delårets resultat			-908	-908
Belopp vid delårets utgång	14 000	-1 179	-908	11 913

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (SEK).

Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Trosa FiberNät AB
556793-1711

RESULTATRÄKNING

Belopp i kkr

	Not	2024-01-01 2024-08-31	2023-01-01 2023-08-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar mm			
Nettoomsättning	2	7 692	11 781
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar mm		7 692	11 781
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	3	-3 376	-480
Personalkostnader	4	-481	-4 923
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar		-3 686	-5 039
Summa rörelsekostnader		-7 543	-10 442
Rörelseresultat		149	1 339
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		134	35
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-1 190	-1 055
Summa finansiella poster		-1 056	-1 020
Resultat efter finansiella poster		-908	319
Resultat före skatt		-908	319
Skatter			
Skatt på delårets resultat		0	0
DELÅRETS RESULTAT		-908	319

Trosa FiberNät AB

556793-1711

Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2024-08-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Markinventarier	7	80 837	87 990
Pågående nyanläggningar	7	1 200	70
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		82 037	88 060
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	2 424	2 137
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		2 424	2 137
Summa anläggningstillgångar		84 461	90 196
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		624	2
Skattefordran		518	325
Övriga fordringar		0	85
Fordran Trosa kommun		6 506	2 835
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		572	177
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		8 220	3 424
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		0	0
<i>Summa kassa och bank</i>		0	0
Summa omsättningstillgångar		8 220	3 424
SUMMA TILLGÅNGAR		92 681	93 620

Trosa FiberNät AB

556793-1711

Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2024-08-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital, 14 000 aktier (1 000 per aktie)		14 000	14 000
<i>Summa bundet eget kapital</i>		14 000	14 000
<i>Ansamlad förlust</i>			
Balanserad resultat		-1 179	-681
Periodens resultat		-908	-498
<i>Summa ansamlad förlust</i>		-2 087	-1 179
Summa eget kapital		11 913	12 820
Obeskattade reserver			
Obeskattade reserver		4 300	4 300
Summa obeskattade reserver		4 300	4 300
Avsättningar			
Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9	3 012	2 655
Summa avsättningar		3 012	2 655
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	10	66 850	56 850
Övriga skulder		5 391	5 573
Summa långfristiga skulder		72 242	62 423
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit (limit 5 000 kkr)		0	0
Skulder till kreditinstitut		0	10 000
Leverantörsskulder		180	836
Övriga kortfristiga skulder		239	8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		795	579
Summa kortfristiga skulder		1 214	11 423
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		92 681	93 620

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Bokföringsnämndens allmänna råd, Årsredovisning i mindre aktiebolag.

Årsredovisningen har i vissa fall justerats för jämförbarhetens skull.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om ej annat anges. Investeringsbidrag har redovisats som minskad investeringsutgift i projekt.

Avskrivningar

Tillämpade avskrivningstider:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år
Markanläggningar/-inventarier	20 år

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter periodiseras motsvarande tillgångarnas livslängd.

Omklassificering av markanläggning skedde 2015 till markinventarier. Oförändrad avskrivningstid bokföringsmässigt.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Företagets intäkter från uppdrag på löpande räkning redovisas enligt huvudregeln där intäktsredovisning sker i takt med att arbete utförs.

Nyckeltalsdefinition

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i % av balansomslutningen.

Upplysningar till resultaträkningen

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren

	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Uthyrning av fiber	2 618	2 389
Ersättningar	3 988	3 875
Anslutningsavgifter	1 086	5 517
Summa	7 692	11 781

Not 3 Personalkostnader

	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
VD och personal	357	342
Styrelse	124	138
Summa	481	480

	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Medelantal anställda	0	0

VD har uppdrag i bolaget sedan 2016-05-01. VD får ersättning i form av pension, ersättningen tryggas i kapitalförsäkring som återfinns under finansiella anläggningstillgångar.

VDs pensionskostnader uppgår till 288 (275) tkr.

VD har uppsägningstid på 6 månader från både bolaget och VDs sida.

Från och med 2019 utgår styrelsearvode eller ersättning till samtliga i styrelsen.

Not 4 Övriga externa kostnader	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Konsultarvoden	931	1 151
Systemkostnad	140	120
Marknadsföring	77	29
Ersättn f administr.	312	309
Branschorganisation	38	26
Övriga kostnader	1 878	3 287
Summa	3 376	4 922

Not 5 Avskrivningar m m på anläggningstillgångar	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Markinventarier fibernät	3 686	5 040
Summa	3 686	5 040

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Räntekostnad till kreditinstitut	309	656
Övrig finansiell kostnad	202	364
Summa	511	1 020

Upplysningar till balansräkningen

Not 7 Markinventarier	2024-08-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	111 034	102 947
Årets anskaffning	0	10 631
Årets utrantering	0	-2 544
Erhållet investeringsbidrag	-3 465	0
Utgående anskaffningsvärden	107 569	111 034
Ingående avskrivningar	-23 044	-18 768
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-3 686	-5 236
Årets utrantering	0	960
Utgående avskrivningar	-26 730	-23 044
Redovisat värde	80 838	87 989

Pågående investeringar	2024-08-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	70	0
Årets anskaffning	1 130	70
Årets aktiveriveringar	0	0
Utgående anskaffningsvärden	1 200	70

Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023-08-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 137	1 721
Inköp	287	416
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar mm	0	0
Utgående anskaffningsvärde	<u>2 424</u>	<u>2 137</u>
Redovisat värde	2 424	2 137

Not 9 Övr avsättningar för pensioner o likn förpliktelser	2024-08-31	2023-12-31
Ingående avsättning	2 655	2 139
Årets avsättning	357	516
Utgående avsättning	<u>3 012</u>	<u>2 655</u>

Löneskatt ingår med 24,26% på avsättningen.

Not 10 Långfristiga skulder	2024-08-31	2023-12-31
Skuld till Kommuninvest AB	66 850	66 850
Summa	<u>66 850</u>	<u>66 850</u>

Skulden förfaller till betalning inom 5 år.

Not 11 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	2024-08-31	2023-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Trosa FiberNät AB
556793-1711

9(9)

Trosa den 14/10 2024

Zeth Nyström
Ordförande

Sandra Karlsson

Ulrika Egerlid Schotte

Tommy Biserud
Verkställande direktör

Trobo

TROSABYGDENS BOSTÄDER

DELÅRSRAPPORT

FÖR PERIODEN

2024-01-01 – 2024-08-31

Trosabygdens Bostäder AB

Organisationsnummer: 556476-7704

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och VD för Trosabygdens Bostäder AB, org.nr. 556476-7704, redovisar bolagets delårsrapport för perioden 2024-01-01- 2024-08-31. Bolagets säte är Trosa Kommun.

Information om verksamheten

Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) är ett av Trosa kommun helägt företag. Bolagsordningen anger att föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva fastighetsförvaltning, och att ändamålet för verksamheten i första hand är att främja bostadsförsörjningen inom Trosa kommun genom att tillhandahålla bostadslägenheter med hyresrätt. I andra hand ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunens eller kommersiella verksamheter.

Gällande ägardirektiv för bolaget reviderades och fastställdes av kommunfullmäktige i november 2023.

Bolagsstämma

Årsstämma hölls 7 maj.

Styrelse

Styrelsen har under våren haft två sammanträden. Styrelsen har följande sammansättning:

<u>Ordinarie</u>		<u>Suppleanter</u>	
Sune G Jansson	(M)	Peter Sedin	(M)
<i>Ordförande</i>			
Sam Dandemar	(S)	Cristina Forssander	(C)
<i>Vice ordförande</i>			
Kerstin Karlstedt	(M)	Kerstin Alksäter	(S)

Verkställande direktör

Björn Alm är sedan 16 april 2018 verkställande direktör.

Personal

Verksamheten bedrivs i huvudsak med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör. Rekrytering har pågått under året för att ersätta tjänst som uthyrare och fastighetskötare utemiljö.

Antal årsarbetare (beräknat efter genomsnittlig arbetstid):

Kvinnor	3,7	(4,0)
Män	14,4	(12,8)
Totalt	18,1	(16,9)

Bemanningen uppgår till 19 anställda per 31 augusti.

Revisorer

Kommunfullmäktige har utsett Lars Sjögren (S) och

Carl von der Esch (M) till lekmannarevisorer.

KPMG är valda som revisionsbolag med huvudansvarig revisor Cecilia Kvist.

Organisationsanslutning

Trosabygdens Bostäder AB är medlem i

- **Sveriges Allmännyttta (fd SABO)**
Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag
- **Fastigo**
Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation
- **HBV**
Husbyggnadsvaror HBV Förening upa
- **SKL Kommentus Inköpscentral**
SKI, är en inköpscentral som arbetar med samordnade upphandlingar.
- **Företagarna i Trosa**

Björkhamragatan

Hyror

- Hyresförhandlingen för 2024 gav en hyresökning med i genomsnitt 5,4% för bostäder från 1 februari. Hyran för lokaler höjs enligt KPI med 6,5%.
- Bostädernas genomsnittshyra uppgick till 1 572 (1 507) kr/m². Genomsnittshyran påverkas av bolagets höga andel nyproducerade lägenheter.

Uthyrningssituation

- I huvudsak har alla lägenheter varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit god även om vi ser en något lägre efterfrågan och särskilt till vissa lägenheter.
- Över 4 000 personer är vid årsskiftet registrerade som bostadssökande.

- Det tar i genomsnitt drygt 2 år att få en lägenhet, tiden varierar stort mellan våra olika områden och storlekar på lägenheter.
- Bolaget har under året spelat en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar och andra sociala kontrakt.

Fastighetsförvaltning

Det totala lägenhetsbeståndet uppgick vid årets slut till 713 lägenheter om ca 43 000 m² och 51 lokaler om ca 18 000 m².

Fortsatt arbete med renovering och investeringar enligt investerings- och underhållsplan. Ombyggnation av enstaka lägenheter med tex ändring av planlösning eller återställande efter skador i lägenheter.

Trobo förvaltar det egna beståndet med både lägenheter och lokaler, varav 2 äldrebonden och fastigheterna finns i Trosa, Vagnhärad och Västerljung. Vi förvaltar även Trosa Kommuns samtliga fastigheter vilket ger en total yta på ca 135 000 m².

Våra 8 tekniker/reparatörer har under perioden januari-augusti hanterat 4 345 ärenden, utöver de månatliga ronderingarna som utförs i varje fastighet. Våra 3 nyanställda fastighetsskötare tar hand om utemiljön i Trobo.

Under året fortsätter arbetet med förberedelse för ev. framtida kriser som exempelvis el-bortfall. Vi förser fastigheter med reservkraft och investerar för att minska elförbrukning. Vi arbetar nära kommunen, ser över vatten- och fjärrvärmeleveranser, samordnar med UE (underentreprenör), bränsle och övrig utrustning.

Trobo arbetar ständigt med energieffektivisering där åtgärder görs inom el, värme och ventilation. Bland annat byter vi ut tvättmaskiner till mer energisnåla, sätter solceller på tak, byter ut armaturer och belysning till LED, byter ut gamla ventilationsaggregat och värmeväxlare till nya moderna energieffektiva.

Arbetet med vår fleråriga underhållsplan fortsätter, samt införandet av fler kontrolluppgifter i fastighetssystemet Vitec.

Ekonomisk analys

Redovisat resultat per sista augusti uppgår till ett underskott om 3,3 mnkr. Det är en försämring med 6,2 mnkr jämfört samma period föregående år.

Hysesintäkterna har ökat med 1,9 mnkr vilket till största del beror på hyresökning på lägenheterna enligt hyresförhandling samt KPI-ökning på lokalerna. Hyresavtalet avseende Hemköp som avslutades 6 månader tidigare för att möjliggöra lokalen som matvarubutik har en effekt om 1,0 mnkr lägre hyresintäkter.

Övriga intäkter minskar med 1,8 mnkr vilket främst beror på förvaltningsuppdraget av kommunens fastigheter.

Köpta tjänster för fastighetsskötsel och reparationer ökar med 0,5 mnkr vilket beror på ökade kostnader för snöröjning, städning, brandskydd, hissar, vitvaror, elarbeten och snickeri. I delårsresultatet har radonkostnader på 0,7 mnkr tagits som driftkostnad.

Personalkostnaderna har ökat jämfört med föregående år med 1,2 mnkr vilket beror på helårseffekt för rekrytering för förvaltningsuppdrag samt att det föregående år var vakanta tjänster inom utemiljögruppen.

De taxebundna kostnaderna ökar generellt med nya högre taxor för renhållning och VA samt ökade priser för el och fjärrvärme. Totalt ökar kostnaderna med 1,8 mnkr.

Underhållskostnaderna ökar med 1,1 mnkr jämfört med föregående år och ligger kvar på en hög nivå. I år är det främst underhållsmålning, vitvaror och snickeri/golv som ökat vilket oftast sker vid byten av hyresgäster. Vi gör samtidigt en övergång till mer planerat underhåll så vi förväntar oss att det minskar kostnaderna för akut underhåll över tid.

Avskrivningarna minskat med 0,5 mnkr än motsvarande period föregående år.

Lånevolymen är något lägre jämfört med föregående år men trots det ökar kostnaderna med 1,5 mnkr för ränta på lån och borgensavgiften till kommunen.

Årsprognos

Prognosen för resterande året beräknas bli -4,0 mnkr vilket skulle innebära 5,9 mnkr sämre än budgeterat resultat och 2,9 mnkr sämre än prognosen i april.

Det finns osäkerheter i prognosen då flera kostnadsposter ser ut att öka under slutet av året samtidigt som vi blir fler personer och kan utföra mer förebyggande arbete vilket är bra över tid.

Kostnaderna ser generellt ut att öka under året och kostnaderna för reparationer kan tyvärr med enstaka händelser öka fort.

Viktiga händelser under året

- Ägardirektiven i slutet av 2023 utmynnade i fyra mål för Trobo:

- Trobo har nöjda hyresgäster
- Trobo har engagerade medarbetare
- Trobo ska minska energiförbrukningen i fastigheterna
- Trobos resultat ska uppgå till minst 10% av aktiekapitalet
- Fortsatt arbete med arbetssätt och att driva en långsiktig fastighetsförvaltning.
- Uthyrning av bostäder och lokaler, arbetat för att hålla samtliga lägenheter uthyrda hela tiden.
- Rekrytering har pågått under året för personal till utemiljö och uthyrare.
- Arbete med att genomföra projekten:
  - Låsbyte med nytt låssystem Iloq. Kv. Sälen och kv. Tumlaren
  - Införande av styr och reglersystem för effektivare styrning och kontroll 12 fastigheter uppkopplade och den 13:e pågår. På Björkhamragatan finns nu tempgivare i varje lägenhet.
  - Avdelningsrenovering (ytskikt och belysning) Häradsgården/Trosagården
  - Reservkraft
  - Radonåtgärder på Borgargatan, Lundagatan, kv. Sälen, kv. Tumlaren, Stenåldersvägen
  - Robotgräsklippare på Järnåldersvägen, Västra Kyrkvägen/Stationsvägen 10 och på Lundagatan
  - Digital bokning av tvättstuga på Stenåldersvägen och kv. Tumlaren
  - Fjärrvärme installeras på Stationsvägen 10/Västra Kyrkvägen 11
  - Radiatortermostater byts i de äldre byggnaderna i kv. Tumlaren
  - Utebelysning, byte samt komplettering pågår i kv. Tumlaren. Näst på tur är Ägogången och kv. Teologen. Färdigt på Borgargatan.
  - Markarbete på Östra Långgatan 24–26 för att säkerställa att dagvatten inte tränger in i avloppssystemet.
  - Detaljplaneändring genomförd på Östra Långgatan 24–26, rest. Ankaret uteservering.
  - Nätförråd i källaren utbytta på Lundagatan.
  - Renovering av HGF-lokal på Högbergsgatan

45, ytskikt och belysning.

- Ny redskapsbärare, Wille 455B
- Flertal batterimaskiner, t ex trimmer, häcksax, lövblås mm

Fortsatt utveckling

- Hyresgästundersökning genomfördes återigen men denna gång under hösten med en kortare undersökning och bolaget kommer arbeta och analysera dessa svar för att landa i en handlingsplan och koppla ihop detta med investeringsbudget och affärsplan. Hyresgästundersökningen är årligt återkommande och är inarbetat som ett av bolagets fyra mål.
- Arbeta ihop organisationen och utveckla arbetssätt
- Utveckling av rondering och kontroller av fastigheterna för att fortsätta utveckla underhållsplanen och förebygga kostnader.
- Fortsatt utveckling och samverkan inom koncernen med kommunen i linje med samordningsuppdraget.
- Fortsatt arbete med att genomföra investeringsprojekt för att minska andelen akuta reparationer och öka andelen planerat underhåll.
- Arbeta för att hitta effektiva lösningar vilket ger oss förutsättningar för en förbättrad ekonomi.
- Utveckling av verksamhetssystem och för att effektivisera processer och exempelvis få bättre styrning och återkoppling.
- Energieffektiviseringsåtgärder.

Viktiga händelser efter balansdagen

- Den 24 september startade en brand i det som kallas Hemköpsfastigheten. En av lokalerna totalförstördes och övriga lokaler rökskadades. Utredning pågår för att göra en plan för fastigheten och ev återflytt av hyresgäster.

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING

Belopp i kkr

	Not	2024-08-31	2023-08-31
NETTOOMSÄTTNING			
Hysesintäkter	2	58 870	56 977
Övriga rörelseintäkter	3	4 441	6 225
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		63 311	63 202
RÖRELSENS KOSTNADER			
Externa kostnader	4,6,7	-28 228	-24 355
Personalkostnader	5	-9 799	-8 562
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-16 481	-16 989
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-54 508	-49 907
RÖRELSERESULTAT		8 803	13 295
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	516	677
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-12 587	-11 074
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER/INTÄKTER		-12 071	-10 397
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-3 268	2 898
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Bokslutsdispositioner		0	0
Periodens skatt		0	0
PERIODENS RESULTAT		-3 268	2 898

Balansräkning - tillgångar

BALANSRÄKNING

Belopp i kkr	Not	2024-08-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader	11	630 038	645 123
Markanläggningar	12	13 251	13 826
Mark	13	26 542	26 542
Inventarier	14	3 835	4 537
Pågående ny- och ombyggnader	15	21 531	10 933
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		695 197	700 961
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	16	40	40
Uppskjutna skattefordringar	17	10 689	10 689
Andra långfristiga fordringar	18	337	337
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		11 066	11 066
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		706 263	712 027
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER MM			
Lager och förråd		501	501
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Hyses- och kundfordringar		210	173
Övriga fordringar	19	3 446	2 913
Fordringar på koncernföretag	20	21 843	15 150
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	817	2 769
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		26 315	21 005
KASSA OCH BANK			
Kassa och bank	22	42 145	41 974
		42 145	41 974
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		68 962	63 480
SUMMA TILLGÅNGAR		775 225	775 506

Balansräkning - eget kapital och skulder

BALANSRÄKNING

Belopp i kkr	Not	2024-08-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BUNDET EGET KAPITAL			
Aktiekapital		40 600	40 600
Reservfond		26 635	26 635
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		67 235	67 235
FRITT EGET KAPITAL			
Balanserat resultat		60 914	63 686
Periodens resultat		-3 268	-2 771
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		57 646	60 914
SUMMA EGET KAPITAL		124 882	128 150
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	23	438 250	462 375
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		438 250	462 375
KORTFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	23,24	190 875	166 750
Leverantörsskulder		5 686	5 861
Övriga kortfristiga skulder	25	2 927	2 047
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	12 605	10 324
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		212 093	184 981
SUMMA SKULDER		650 343	647 356
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		775 225	775 506

Redovisnings- och värderingsprinciper

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsredovisningen upprättas med tillämpning av Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K3).

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs systematiskt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

I resultaträkningen har resultatet belastats med avskrivningar enligt plan för byggnader, markanläggningar och inventarier. Avskrivningar sker enligt linjär metod och enligt plan baserad på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter uppdelat i komponenter:

grund och stomme	75-100 år	invändigt bygg och kök	20-50 år
skal tak	20-40 år	el och ventilation	20-40 år
skal väggar och fönster	20-50 år	vvs nät	30-50 år
wc badrum	20-30 år	inre ytskikt och vitvaror	15 år

Markanläggningar

20/30 år

Inventarier

3 år/5 år/10år

Genomförda mindre ombyggnadsåtgärder kan i sig utgöra en enda komponent, och delas inte upp.

Planenliga avskrivningar har gjorts med hänsyn tagen till när under året anskaffning skett.

Enskild anläggningstillgång skrivs ned till verkligt värde när detta är lägre än redovisat värde.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningen.

Uppskrivning görs för vissa fastigheter när extern värdering visar att dessa fastigheters verkliga värde varaktigt är högre än bokfört värde. Uppskrivning görs i förekommande fall i balansräkningen.

För upplysningsändamål genomförs regelbundet extern värdering av fastigheterna.

Ny-, till- och ombyggnader

Aktivering av investeringar och ombyggnader har skett till den del som bedömts långsiktigt värdehöjande för respektive fastighet. Den del av ny-, till- och ombyggnadskostnader som kan anses utgöra underhåll har kostnadsförts.

Pågående ny- och ombyggnader

Nedlagda kostnader vid ny- och ombyggnader redovisas som pågående till dess att de tas i drift.

I nedlagda kostnader inkluderas samtliga direkta kostnader hänförliga till respektive objekt samt egna indirekta kostnader för projektledning och kontroll. Räntekostnader för byggnadskreditiv aktiveras.

Finansiella anläggningstillgångar

De finansiella anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningsvärde.

Övriga tillgångar och skulder har värderats enligt följande:

- Förråd har värderats till anskaffningsvärde enligt inkomstskattelagens bestämmelser.
- Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kortfristiga placeringar i värdepapper har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.
- Skulder har upptagits till det faktiska eller beräknade värdet av kända skulder.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett i enlighet med god redovisningssed.

Ränteswappar har kostnader / intäkter redovisas netto som räntekostnad.

Noter

Noter till resultaträkningen

Belopp i kkr

	<u>2024-01-01</u> <u>2024-08-31</u>	<u>2023-01-01</u> <u>2023-08-31</u>
Not 2 Hyresintäkter		
Bostäder	44 791	42 194
Lokaler	14 362	14 701
Garage	175	162
Bilplatser	809	739
	60 136	57 796
Avgår: outhyrda bostäder	-756	-370
Avgår: outhyrda lokaler	-138	-116
Avgår: outhyrda garage	-16	-13
Avgår: outhyrda bilplatser	-189	-134
	-1 100	-632
Avgår: övriga rabatter	-167	-186
	-167	-186
Hyresintäkter, netto	58 870	56 977
Not 3 Övriga rörelseintäkter		
Ersättning för skador	-138	480
Ersättning för indrivning, inkasso	55	28
Övriga intäkter, ersättningar	4 524	5 717
	4 441	6 225
Not 4 Externa kostnader		
Material	1 295	387
Tjänster	12 123	10 936
Taxebundna kostnader	8 410	7 876
Uppvärmning	5 583	4 332
Fastighetsskatt	809	809
Övriga externa kostnader	7	16
	28 228	24 355

Not 5 Personalkostnader	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Fastighetsskötsel	1 362	818
Reparatörer	4 989	5 153
Administration och styrelse	3 448	2 591
fördelade kostnader	0	0
	9 799	8 562

Medelantalet anställda, fördelning på män och kvinnor	2024		2023	
	Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
	18,1	14,4	16,9	12,8

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2024		2023	
	Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. (varav pens.kostn.)	Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. (varav pens.kostn.)
	6 612	2 703	5 946	2 262
		302		87

Löner m m fördelat mellan ledningspersonal och övriga anställda	2024		2023	
	Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
	531	6 081	477	5 469

Pensionskostnader och förpliktelser till styrelse och ledningspersonal

Verkställande direktören har uppsägningstid på 6 månader ömsesidigt från bolaget och verkställande direktörens sida. För verkställande direktören gäller tjänstepensionsförsäkring motsvarande ITP-plan. VD är anställd i bolaget på en 40% tjänst.

Not 6 Externa kostnader och personalkostnader enl. not 4 och 5 fördelade på drift- och underhållskostnader samt fastighetsskatt.	2024-01-01	2023-01-01
	2024-08-31	2023-08-31
Driftkostnader:		
Fastighetsskötsel	4 703	2 272
Reparationer	8 028	9 956
Elavgifter	2 717	2 989
Vattenavgifter	4 642	3 307
Sophantering	1 051	1 581
Värmekostnader	5 583	4 332
Administration	6 998	5 488
Marknadsföring	28	25
Riskkostnader	600	354
Hyresgästföreningen	75	69
Kabel TV-abonnemang och fibernät	68	84
	34 493	30 456
Underhållskostnader:		
Bostäder	1 970	1 171
Lokaler	396	128
Gemensamt	295	227
	2 661	1 526
Fastighetsskatt		
Årets fastighetsskatt	809	809
Avseende tidigare år	0	0
	809	809

	<u>2024-01-01</u> <u>2024-08-31</u>	<u>2023-01-01</u> <u>2023-08-31</u>
Not 7 Operationella leasingavtal		
Framtida minimileasavgifter:		
förfaller till betalning inom 1 år	1 190	541
förfaller till betalning senare än 1 - 5 år	1 365	1 081
Periodens kostnadsförda leasingavgifter	975	884
varav inventarier	102	75
varav inhyrda lokaler	874	809
Not 8 Avskrivningar och nedskrivningar		
Byggnader	15 084	15 688
Markanläggningar	575	684
Inventarier	822	617
	<u>16 481</u>	<u>16 989</u>
Not 9 Övriga ränteintäkter och liknande poster		
Ränteintäkter	516	677
Utdelning kortfristiga placeringar	0	0
Övriga finansiella intäkter	0	0
	<u>516</u>	<u>677</u>
Not 10 Räntekostnader och liknande poster		
Räntekostnader, fastighetslån	8 422	7 859
Räntekostnader, övr krediter	2 297	1 540
Övriga finansiella kostnader	1 868	1 674
	<u>12 587</u>	<u>11 074</u>

Noter till balansräkningen
Belopp i kkr

Not 11 Byggnader	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	981 561	967 215
Nyanskaffningar under året	0	500
Överf fr pågående arbeten	0	13 846
Försäljningar under året	0	0
Omklassificering	0	0
Återförd uppskrivning, försäljning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	981 561	981 561
Avgår: Investeringsbidrag	0	0
Omklassificering	0	0
Tillkommer/Avgår: Investeringsbidrag	0	0
Utgående ackumulerade investeringsbidrag	0	0
Ing. ackumulerade avskrivningar enligt plan	-311 438	-287 970
Försäljningar under året	0	0
Omklassificering	0	0
Utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan på anskaffn.värden	-15 084	-23 468
Utgående ackumulerade avskrivningar	-326 522	-311 438
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Årets nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Planenligt restvärde vid årets slut	630 038	645 123

Uppgifter om fastigheter:

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Redovisat värde	669 831	685 490
Verkligt värde	1 127 016	1 064 316

Beräkning av verkligt värde

1 fastighet har värderats 2024 och 10 fastigheter 2023, övriga fastigheter kommer värderas några varje år framöver. Övriga fastigheter är värderade 2015-2017 och på vissa fastigheter har renoveringar skett efter senaste värderingen. Då det allmänna marknadsläget och efterfrågan märkbart förbättrats sedan värderingarna utförts så har tidigare marknadsvärden bedömts hålla och borde kunna visa högre värden.

Taxeringsvärden

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Taxeringsvärden	641 049	641 049

Not 12 Markanläggningar

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	27 333	26 850
Avgår: Investeringsbidrag	0	0
Omklassificering	0	0
Nyanskaffning / försäljning under året	0	483
	27 333	27 333
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-13 507	-12 477
Försäljningar under året	0	0
Årets avskr. enl. plan	-575	-1 030
Omklassificering	0	0
	-14 082	-13 507
Planenligt restvärde vid årets slut	13 251	13 826

Not 13 Mark

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	26 542	24 042
Nyanskaffning / försäljning under året	0	2 500
Omklassificering	0	0
	26 542	26 542

Not 14 Inventarier	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	12 823	10 339
Nyanskaffningar under året	121	2 579
Avyttringar och utrangeringar	0	-95
Omklassificering	0	0
	12 944	12 823
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-8 286	-7 416
Avyttringar och utrangeringar	0	95
Årets avskr. enl. plan	-822	-966
	-9 108	-8 286
Planenligt restvärde vid årets slut	3 835	4 537

Not 15 Pågående ny- och ombyggnader	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	10 933	5 725
Nyanskaffningar under året	10 598	19 537
Avgår: Under året överf. till byggnader	0	-13 846
Avgår: Under året överf. till mark, markanl.	0	-483
	21 531	10 933

Finansiella anläggningstillgångar

Not 16 <u>Andra långfristiga värdepappersinnehav</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	40	40
Försäljning under året	0	0
Nyanskaffningar under året	0	0
	40	40

Spec. av Andra långfr. värdepappersinnehav

	<u>Andel</u>	<u>Nom.värde</u>	<u>Ansk.värde</u>	<u>Bokf. värde</u>
Husbyggnadsvaror HBV	1	40	40	40
				40

Not 17 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt görs i sin helhet enligt balansräkningsmetoden på alla temporära differenser som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Den huvudsakliga temporära differensen uppkommer från avskrivningar på byggnader och balanslåneposter. En skattesats om 20,6% har använts vid beräkningen av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga resultat kommer att kunna kvittas mot de temporära skillnaderna. Det blir en uppskjuten skattefordran då det bokförda värdet är lägre än de skattemässiga värdet. Uppskjuten skatt beräknas vid årsskiftet.

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader:	10 689	10 689
	10 689	10 689

Not 18	<u>Andra långfristiga fordringar</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Återbäringsmedel HBV	337	337
	Moms jämkning	0	0
		337	337
Not 19	<u>Övriga fordringar</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Aktuell skattefordran	2 328	1 348
	Övrigt	1 118	1 566
		3 446	2 913
Not 20	<u>Fordringar koncernföretag</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Trosa Kommun	21 843	15 150
		21 843	15 150
Not 21	<u>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Förutbetalda kostnader	817	2 769
	Upplupna intäkter	0	0
		817	2 769
Not 22	<u>Kassa och bank</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Kassa	2	3
	Bank	42 143	41 971
		42 145	41 974
Not 23	<u>Redovisning av förfallotider på skulder</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Specifikation av lånestruktur och bindningstider		
	Skuld som förfaller inom 1 år	190 875	166 750
	Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år	358 250	462 375
	Skuld som förfaller senare än 5 år	80 000	0
		629 125	629 125
	Kortfristiga skulder	190 875	166 750
	Långfristiga skulder	438 250	462 375
		629 125	629 125
	För att säkerställa en stabil räntenivå räntesäkras underliggande lån. Det nominella beloppet på balansdagen för ingångna ränteswappar uppgår till -80 mkr (-80 mkr).		
Not 24	<u>Checkräkningskredit</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Koncernintern checkräkningskredit, beviljad 13 000	0	0
Not 25	<u>Övriga kortfristiga skulder</u>	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Personalens källskatt	215	208
	Upplupna arbetsgivaravgifter	279	238
	Momsskuld	832	0
	Övriga kortfristiga skulder	1 600	1 600
		2 927	2 047

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Upplupna kostnader		
Upplupna löner	0	0
Upplupna semesterlöner	643	942
Upplupna personalomkostnader	245	334
Upplupna utgiftsräntor	4 152	1 798
Upplupna uppvärmningskostnader	0	0
Upplupna el-, vatten- och renhålln.kostn.	278	0
Övriga upplupna kostnader	289	2 473
Förutbetalda intäkter		
Förutbetalda hyror och avgifter	6 999	4 777
	<u>12 605</u>	<u>10 324</u>

Not 27 Ställda säkerheter

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
För skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	<u>137 013</u>	<u>137 013</u>
(därav i eget förvar)	(1 133)	(1 133)

Not 28 Eventualförpliktelser

	<u>2024-08-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Garantiförbindelse FASTIGO	<u>176</u>	<u>176</u>

Trosa den 14 oktober 2024

Sune G Jansson
Ordförande

Sam Dandermar

Kerstin Karlstedt

Björn Alm
VD

Utlåtande utifrån kommunens delårsrapport per 2024-08-30

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport för perioden januari – augusti 2024 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder oss revisorer.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Från och med den 1 januari 2023 ska delårsrapporten granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 miljoner kronor, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 miljoner kronor. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 miljoner kronor. Den största prognostiserade avvikelsen mot budget visar vård- och omsorgsnämnden på – 24,6 miljoner kronor. Merparten av underskottet härleds till kostsamma placeringar inom LSS.

Det konstateras, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Utifrån granskningen finns ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Det anses däremot att det är otydligt hur balanskravsunderskottet ska hanteras eftersom kommunstyrelsen först åberopar synnerliga skäl (stark ställning) och sedan att de kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet. Bedömningen är att användningen av öronmärkta medel inte är en lösning då det inte finns stöd i lagen om beslut att använda öronmärkta medel.

Sid 2 (3)

Bedömningen är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderas att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2024-2026 beslutat om åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål. I delårsrapporten är kommunstyrelsens prognos för helåret att av de åtta verksamhetsmålen bedöms fyra verksamhetsmål att uppfyllas; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare och Kommunen har ett företagsklimat i toppklass, tre verksamhetsmål att delvis uppfyllas; Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod och ett verksamhetsmål inte uppfyllas; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Kommunstyrelsen prognos är att det finansiella målet; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden inte uppfylls vid årsskiftet. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Vår bedömning är att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de verksamhetsmässiga målen och ej förenligt med det finansiella målet som kommunfullmäktige beslutat om för att kommunen ska uppnå god ekonomisk hushållning.

Kommunen har utmaningar både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Vi kommer att i samband med våra granskningar för 2024 fortsatt följa kommunstyrelsens och nämndernas arbete som ett underlag inför vår ansvarsprövning och våra bedömningar i revisionsberättelsen. Att nämnderna håller sina budgetar och att kommunstyrelsen ledning, styrning, uppsikt och samordningsansvar över nämnderna är tillfredsställande är avgörande för att uppfylla kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning och nå kommunfullmäktiges uppsatta mål.

Sid 3 (3)

Trosa 28 oktober 2024

Ann-sofie Soleby Eriksson

Carl von der Esch

Mari Bäckström

Rolf Gustafsson

Eva Nordlöf

Lars Sjögren

Stefan Björnmalm

Bilaga: Granskning från KPMG om delårsrapporten per 2024-08-31

Revisorerna har godkänt utlåtandet digitalt vid sammanträdet 2024-10-28

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Trosa kommun

Org. nr 212000-2957

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter för Trosa kommun för perioden 2024-01-01—2024-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport, antagen av styrelsen 2024-10-23, grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Västerås den 28 oktober 2024

KPMG AB

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor / Sakkunnigt biträde

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

CECILIA KVIST

Undertecknare

På uppdrag av: KPMG

Serienummer: 06533c6dc3687a[...]ed3f4ba5762e7

IP: 31.208.xxx.xxx

2024-10-29 09:04:39 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Översiktlig granskning

Delårsrapport per
2024-08-31

Antagen av KS 2024-10-23

Granskningsrapport

Trosa kommun

—
KPMG AB

2024-10-28

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Balanskravsresultat

Vi konstaterar att kommunstyrelsen bedömer att balanskravet inte kommer att uppfyllas. Utifrån vår granskning har det inte gett oss någon anledning att göra en annan bedömning.

Vi anser däremot att det är otydligt hur balanskravsunderskottet ska hanteras eftersom kommunstyrelsen först åberopar synnerliga skäl (stark ställning) och sedan att de kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet. Vi bedömer att användning av öronmärkta medel inte är en lösning då det inte finns stöd i lagen om beslut att använda öronmärkta medel.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
  - Bedömning
  - Rekommendation
- Balanskrav

Slutsats

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
- Balanskrav

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionssed i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av fullmäktige.

Granskningsrapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen avseende delårsrapporten per 2024-08-31, antagen av KS 2024-10-23, och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Lagens krav och god redovisningssed

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport_2121 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Sammanfattningsvis gör kommunstyrelsen i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Redovisning av intäkter (RKR R2) - Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder med periodisering över anläggningens nyttjandeperiod. Effekten av avvikelsen beräknas vid årsbokslutet.
- Nuvärdesberäkning gällande avsättning för infrastrukturåtgärder.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

I samband med granskningen har det noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Redovisningen av intäkter enligt RKR R2 Intäkter_okt -23. Kommunstyrelsen väljer att fortsatt medvetet göra avsteg från gällande normering avseende gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag från privata aktörer. Avsteget kommenteras i redovisningsprinciperna (not 9). Det lämnas ingen upplysning om resultateffekten som avsteget medför vid delåret utan att den effekten av avvikelsen beräknas vid årsbokslutet. Enligt LKBR ska det finnas med beräkning av resultateffekten. Det har inget skett någon förändring av posterna under året, varpå det inte påverkar resultatet för delåret. Om en anpassning till gällande normering skulle innebära en justering av eget kapital avseende tidigare år.
- Kommunens avsättning för statlig infrastruktur (Ostlänken) uppgår i bokslutet till 68,2 mnkr (ingående balans 68,2 mnkr). Avtalet om medfinansieringen innehåller klausul om indexreglering varpa nuvärdesberäkning samt antagande om prognos för indexet ska göras, vilket saknas. Kommunen upplyser om avsteget i redovisningsprinciperna. Vidare noteras, likt tidigare år, att Region Sörmland enligt beslut i regionfullmäktige har åtagit sig att stå för hälften av Trosa kommuns kostnader avseende Ostlänken. Det finns inget avtal mellan regionen och kommunen. Var bedömning är trots allt att kommunens avsättning borde uppgå till hälften. Hanteringen får ingen resultatpåverkan på delåret.
- Vi kan konstatera att i investeringsbudgeten, som finns i "Budget 2024 med flerårsplan 2025-2026", och som är publicerad på kommunens hemsida där är beloppen sekretessbelagda.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget för Trosa kommun 2024-2026 beslutat om verksamhetsmål och finansiellt mål. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 miljoner kronor, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 miljoner kronor. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 miljoner kronor.

God ekonomisk hushållning – Finansiellt mål

Kommunfullmäktige har beslutat om ett finansiellt mål; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.

Enligt delårsrapporten framgår att målet mäts genom att verksamheternas kostnad ska vara i nivå med standardkostnad och nettokostnadsavvikelsen totalt sett inte får överstiga 5 miljoner kronor. Kostnaderna för förskola, grundskola, äldreomsorg och LSS var högre än standardkostnad. Gymnasieverksamhet, fritidshem och individ- och familjeomsorg hade lägre kostnader. Totalt sett är nettokostnadsavvikelsen på 25 miljoner kronor och prognosen är samma som utfall. Kommunstyrelsen bedömer att målet ej kommer att uppfyllas.

God ekonomisk hushållning – Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har beslutat om åtta verksamhetsmål för 2024. De åtta målen omfattar sex områden; medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat och hållbarhet och folkhälsa.

I delårsrapporten är kommunstyrelsens bedömning gällande prognosen för helåret att av de åtta verksamhetsmålen bedöms fyra verksamhetsmål att uppfyllas; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare, Kommunen har ett företagsklimat i toppklass Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod, två verksamhetsmål att delvis uppfyllas; Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och ett verksamhetsmål inte att uppfyllas; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiellt mål

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunstyrelsens bedömning skulle vara felaktig.

Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Verksamhetsmål

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunstyrelsens bedömning skulle vara felaktig.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunfullmäktige beslutar om mål för hela kommunkoncernen.

Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

I kommunallagen stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -27,8 miljoner kronor.

Balanskravet efterlevs inte, det vill säga att balanskravsresultat är negativt efter erforderliga justeringar eller förväntas bli negativ utifrån den prognos som lämnas.

Det framgår i delårsrapporten att i årsredovisningen för 2024 kommer en redogörelse för hur underskottet ska hanteras och att regleringen av det negativa resultatet inte kommer ske och skäl för detta. Det står även ” Negativa balanskravsresultat som är ett resultat av kraftigt och tillfälligt ökade pensionskostnader kommer Trosa på grund av stark finansiell ställning att åberopa synnerliga skäl för i beslut kring återställande av underskott.”

I balanskravsutredningen framgår även att kommunstyrelsen kommer använda sig av ”öronmärkta medel”, se mer nästa sida.

Balanskrav – Öronmärkta medel

Kommunstyrelsen tillämpar inte regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) utan har en egen modell där kommunen öronmärkt medel för framtida bruk utifrån att kommunen har en stark finansiell ställning. Öronmärkning har skett de år som kommunen har redovisat större överskott och vid överskott kan kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen besluta om öronmärkning av resultat för olika ändamål.

Vi noterar, såsom tidigare, att kommunen under avstämningen av balanskravet redogör för att kommunen har så kallade "öronmärkta medel". Vi vill upplysa om att öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men nämns bland annat i SKLs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift har uppdaterats både år 2020 och 2024, och i de två senare versionerna har begreppet öronmärkta medel tagits bort. Öronmärkta medel ska redovisningsmässigt ses som rent interna poster utan koppling vare sig till räkenskaper eller balanskravet.

I delårsrapporten framgår det att kommuns öronmärkta medel uppgår till 70,0 miljoner kronor och beslut föreslås tas i samband med bokslutet att dessa medel får användas fram till och med bokslutet 2026. Vi anser att det inte finns stöd i lagen för en sådan omfördelning av öronmärkta medel.

I delårsrapporten framgår det även att det negativa balanskravsresultatet inte ska återställas och att kommunstyrelsen kommer åberopa synnerliga skäl (stark ställning) i årsredovisningen 2024 samt som ovan att kommunstyrelsen kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalysen, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Slutsats – Balanskrav

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Utifrån vår granskning har vi ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Vi anser däremot att det är otydligt hur balanskravsunderskottet ska hanteras eftersom kommunstyrelsen först åberopar synnerliga skäl (stark ställning) och sedan att de kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet. Vi bedömer användning av öronmärkta medel inte är en lösning då det inte finns stöd i lagen om beslut att använda öronmärkta medel.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

Västerås 2024-10-28

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal yrkesrevisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

§ 145

KS/2024:118

Antagande - Detaljplan för del av Kyrkan 10, Trosa kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för Kyrkan 10, Trosa kommun under förutsättning att exploateringsavtal tecknas med fastighetsägaren i syfte att säkerställa att utformningen av området sker i enlighet med illustrationen för detaljplanen.

Sammanfattning av ärendet

Fastigheten Kyrkan 10 är planlagd i både P28-2 och P86-10. Den del som är belägen inom den nyare detaljplanen är planlagd som parkmark. Trosa församling har förvärvat den delen av Trosa kommun och inkluderat den i Kyrkan 10. Idag klipps ytan regelbundet men används inte för något särskilt ändamål. Församlingen har under flera år utrett möjligheten att ersätta dagens församlingshem och utveckla hela området runt kyrkan. Flera förslag har diskuterats med kommunen och nu har en idé konkretiserats där ett nytt församlingshem byggs, miljöerna runt kyrkan och dess entré förändras och ges en mer ändamålsenlig utformning som bättre harmonierar med kyrkans kulturmiljö och där slutligen ytan invid Viktoriagatan omvandlas till parkeringsyta. Åtgärder invid kyrkbacken och församlingshemmet är förenliga med gällande detaljplan men det är inte möjligt att omvandla en parkyta till parkeringsplatser.

Bedömning

Omvandlingen av ytorna kring Trosa stads kyrka och arbetet med att ersätta dagens församlingshem med ett nytt skulle avsevärt stärka miljön kring kyrkan. Detaljplanen omfattar en yta används inte för något särskilt ändamål och detaljplanen möjliggör utbyggnad av parkeringar med mycket gröna inslag. Att ta bort parkeringsplatserna från kyrkans omedelbara närhet och skapa en kyrkbacke och parkmiljö tillsammans med det nya församlingshemmet skulle förhöja kulturmiljön i området. Detaljplanen har varit ute på granskning och ett slutligt reviderat förslag föreslås godkännas och slutligen antas av kommunfullmäktige. Planen handläggs som ett standardförfarande.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsnämnden 2024-09-03, § 48.

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2024-08-20.

Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadskontoret 2024-07-30.

Beslut till

Kommunfullmäktige

§ 48

SBN/2023:14

Antagande – detaljplan för del av Kyrkan 10, Trosa kommun

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för Kyrkan 10, Trosa kommun under förutsättning att exploateringsavtal tecknas med fastighetsägaren i syfte att säkerställa att utformningen av området sker i enlighet med illustrationen för detaljplanen.

Ärendet

Fastigheten Kyrkan 10 är planlagd i både P28-2 och P86-10. Den del som är belägen inom den nyare detaljplanen är planlagd som parkmark. Trosa församling har förvärvat den delen av Trosa kommun och inkluderat den i Kyrkan 10. Idag klipps ytan regelbundet men används inte för något särskilt ändamål. Församlingen har under flera år utrett möjligheten att ersätta dagens församlingshem och utveckla hela området runt kyrkan. Flera förslag har diskuterats med kommunen och nu har en idé konkretiserats där ett nytt församlingshem byggs, miljöerna runt kyrkan och dess entré förändras och ges en mer ändamålsenlig utformning som bättre harmonierar med kyrkans kulturmiljö och där slutligen ytan invid Viktoriagatan omvandlas till parkeringsyta. Åtgärder invid kyrkbacken och församlingshemmet är förenliga med gällande detaljplan men det är inte möjligt att omvandla en parkyta till parkeringsplatser.

Bedömning

Omvandlingen av ytorna kring Trosa stads kyrka och arbetet med att ersätta dagens församlingshem med ett nytt skulle avsevärt stärka miljön kring kyrkan. Detaljplanen omfattar en yta används inte för något särskilt ändamål och detaljplanen möjliggör utbyggnad av parkeringar med mycket gröna inslag. Att ta bort parkeringsplatserna från kyrkans omedelbara närhet och skapa en kyrkbacke och parkmiljö tillsammans med det nya församlingshemmet skulle förhöja kulturmiljön i området. Detaljplanen har varit ute på granskning och ett slutligt reviderat förslag föreslås godkännas och slutligen antas av kommunfullmäktige. Planen handläggs som ett standardförfarande.

Forts.

forts. § 48

Förslag till beslut på sammanträdet

Dan Larson (M): Bifall till förvaltningens förslag med följande tillägg till punkt 2: att detaljplanen antas under förutsättning att exploateringsavtal tecknas med fastighetsägaren i syfte att säkerställa att utformningen av området sker i enlighet med illustrationen för detaljplanen.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt förslag från Dan Larson (M) och finner att nämnden gör så.

Ärendets beredning

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott, 2024-08-20.

Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson, 2024-07-30.

Kopia till

Kommunstyrelsen.

Mark- och exploateringsingenjör.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-07-30

Diarienummer

SBN/2023:14

Antagande - detaljplan för del av Kyrkan 10, Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige att anta förslag till ny detaljplan för Kyrkan 10, Trosa kommun.

Ärendets bakgrund

Fastigheten Kyrkan 10 är planlagd i både P28-2 och P86-10. Den del som är belägen inom den nyare detaljplanen är planlagd som parkmark. Trosa församling har förvärvat den delen av Trosa kommun och inkluderat den i Kyrkan 10. Idag klipps ytan regelbundet men används inte för något särskilt ändamål. Församlingen har under flera år utrett möjligheten att ersätta dagens församlingshem och utveckla hela området runt kyrkan. Flera förslag har diskuterats med kommunen och nu har en idé konkretiserats där ett nytt församlingshem byggs, miljöerna runt kyrkan och dess entré förändras och ges en mer ändamålsenlig utformning som bättre harmonierar med kyrkans kulturmiljö och där slutligen ytan invid Viktoriagatan omvandlas till parkeringsyta. Åtgärder invid kyrkbacken och församlingshemmet är förenliga med gällande detaljplan men det är inte möjligt att omvandla en parkyta till parkeringsplatser.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Omvandlingen av ytorna kring Trosa stads kyrka och arbetet med att ersätta dagens församlingshem med ett nytt skulle avsevärt stärka miljön kring kyrkan. Detaljplanen omfattar en yta används inte för något särskilt ändamål och detaljplanen möjliggör utbyggnad av parkeringar med mycket gröna inslag. Att ta bort parkeringsplatserna från kyrkans omedelbara närhet och skapa en kyrkbacke och parkmiljö tillsammans med det nya församlingshemmet skulle förhöja kulturmiljön i området. Detaljplanen har varit ute på granskning och ett slutligt reviderat förslag föreslås godkännas och slutligen antas av kommunfullmäktige.

Planen handläggs som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.8975047,17.5438296,351m/data=!3m1!1e3>
2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Granskningsutlåtande

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för del av Kyrkan 10

Trosa kommun

Upprättad i augusti 2024

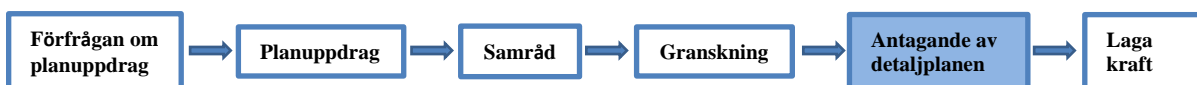

Planområdets lokalisering i Trosa.

INLEDNING

Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Detaljplanering regleras av Plan- och bygglagen 2010:900 och består av olika skeden vilka redovisas i nedanstående bild. Mellan planuppdrag och samråd arbetas en planhandling fram. Den samråds sedan med sakägare, myndigheter, föreningar m fl. Efter samrådet redovisas och bemöts inkomna syn-punkter i en samrådsredogörelse och ett reviderat förslag skickas ut på granskning. Efter granskningen redovisas och bemöts inkomna synpunkter igen och ett slutligt reviderat förslag antas därefter av Kommunfullmäktige. När detaljplanen vunnit laga kraft kan genomförandet påbörjas och planen gäller till dess att den i framtiden eventuellt ändras. Nedan redovisas var den här detaljplanen befinner sig i planprocessen.

Detaljplaneförslaget omfattar:

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning (*denna handling*)
- Fastighetsförteckning

Bakgrund och syfte med detaljplanen

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-10-04 (§ 70 SBN 2022/31) att uppdra åt Samhällsbyggnadskontoret att ta fram en ny detaljplan för del av fastigheten Kyrkan 10.

Syftet med planen är att möjliggöra en flytt av församlingens parkeringar till en yta väster om kyrkogården som i gällande detaljplan 0480-P86/10 är planlagd som allmän platsmark för parkändamål.

Trosa församling har under flera års tid utrett möjligheten att ersätta eller rusta befintligt församlingshem och i samband med det utveckla hela området runt Torsa stadskyrka. Syftet har varit att tillgodose församlingens behov samtidigt som miljön runt kyrkan förändras för att bättre anpassas till närmiljön. Befintligt församlingshem byggdes under 1970-talet och har en tidstypisk gestaltning med mexitegel och valmat tak. Marken runt präglas i hög grad av asfalterade parkeringsytor och det saknas en tydlig huvudentré till kyrkan.

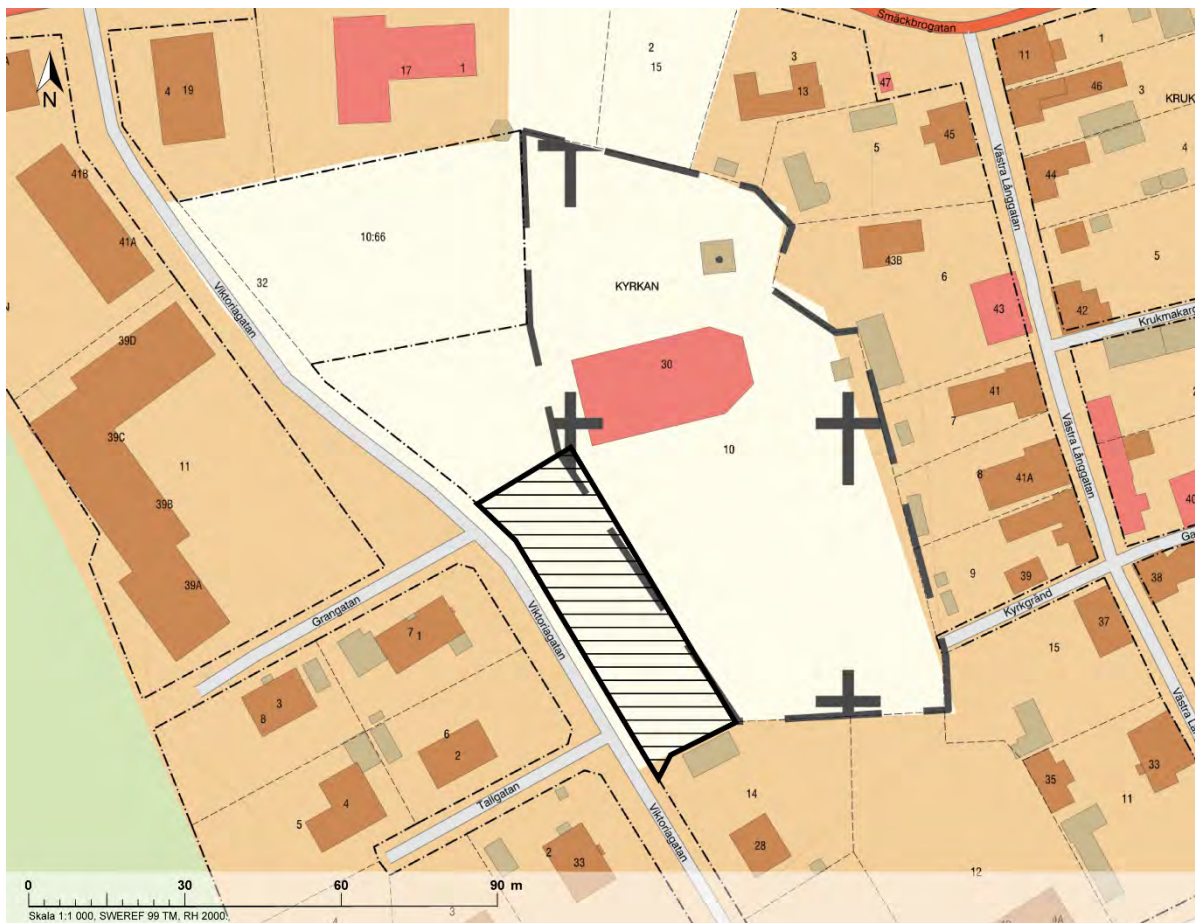
Förslaget består av att dagens församlingshem rivs och ersätts med en ny byggnad. Vidare att omdisponera tomtmarken för att skapa trädgårdsrum såväl för vistelse som för odling till den egna verksamheten. Entrén till kyrkan ska förstärkas genom planteringar och en omvandlad kyrkbacke.

För att möjliggöra detta behöver församlingens parkeringar flyttas till en yta väster om kyrkogården. En yta som ägs och sköts av Trosa församling.

I stort sett alla förändringar har stöd i gällande detaljplaner utom den nya

parkeringsytan. Gällande detaljplan behöver således ersättas med en ny som möjliggör för att anlägga parkeringsplatserna.

Planområdet är cirka 840 kvadratmeter stort.

Planområdets ungefärliga läge i svarta linjer. Bildkälla: Lantmäteriet

Markägoförhållanden

Planområdet består av del av Kyrkan 10 som ägs av Trosa församling.

Kommunala ställningstaganden

Riksintressen

Planområdet är beläget inom riksintresseområdet för Trosa stad invid Trosa kyrka som är ett kyrkligt byggnadsminne. Ytan är idag en klippt gräsyta med planterade träd. Ytan kommer fortsättningsvis vara planterad och tidigare parkeringar på kyrkbacken och invid församlingshemmet kommer att flyttas dit. Detta bedöms inte påverka riksintresset negativt. Området är vidare beläget inom riksintresset för rörligt friluftsliv och högexploaterad kust vilket inte heller bedöms påverkas negativt.

Riksintresse för kulturmiljövården, kyrkligt kulturminne

Då planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Trosa stad och angränsar till det kyrkliga kulturminnet Trosa stads kyrka, där kyrkobyggnaden, kyrkotomten och begravningsplatsen är skyddade enligt 4 kap. kulturmiljölagen

(1988:950), KML. Utvecklingsidéerna bygger på att bättre anpassa miljöerna kring kyrkan såväl vad gäller det kyrkliga byggnadsminnet som riksintresset för Trosa stad. Genom att ersätta dagens 70-talsbyggnad samt det omfattande asfaltsytorna med en mer anpassad byggnad samt mer planteringar och mer gestaltade parkeringsytor stärks närmiljön samtidigt som allmänna intressen tillgodoses och stärks.

Översiktsplan

I gällande Översiktsplan som antogs 2021 anges planområdet ligga inom befintlig tätortsstruktur, planområdet ligger inte inom särskilt utpekade område.

Enligt Trosa kommuns översiktsplan är ambitionen att balansera den önskade tillväxten med att stärka kommunens befintliga värden. Kommunen vill arbeta vidare med lösningar i enlighet med karaktären på kommunens var för sig unika orter. Varsamhet och långsiktig hållbarhet ska präglade tillväxten i ekokommunen Trosa.

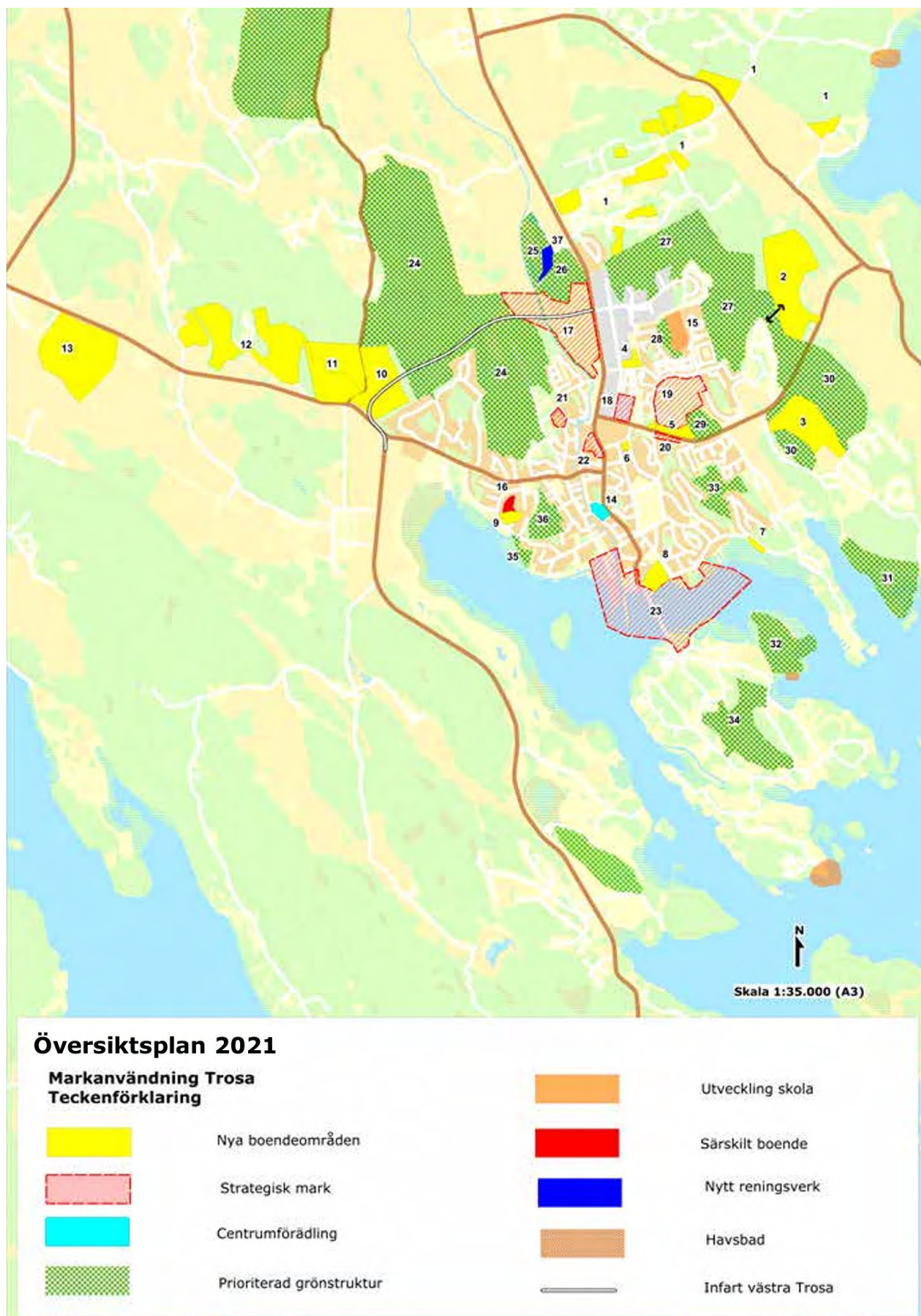
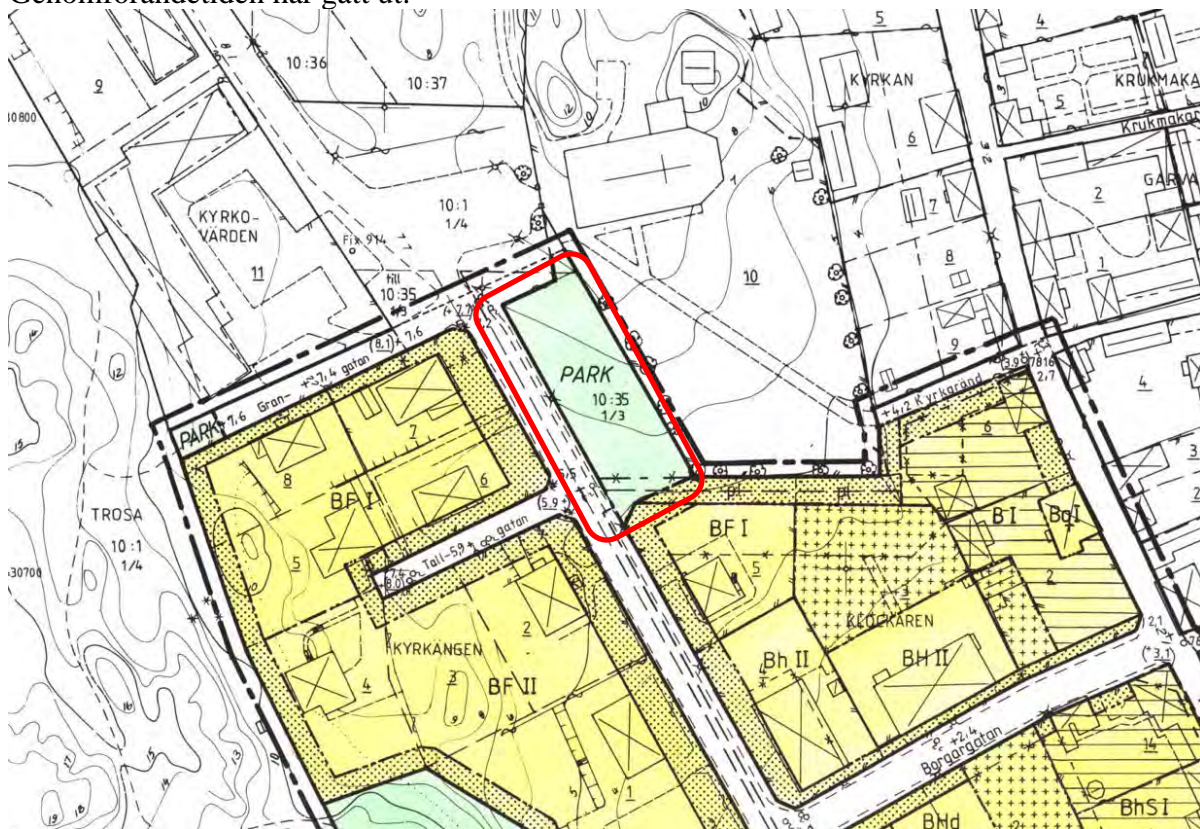

Bild från Trosa Översiktsplan 2021

Gällande detaljplan

För del av Kyrkan 10 gäller detaljplan kv. Handlaren, kv. Klockaren med mera som vann lagakraft 1986-07-25. Nuvarande detaljplan reglerar aktuellt planområde som allmän plats med användningen PARK med kommunalt huvudmannaskap. Detaljplanen är dock inte genomförd i enlighet med bestämmelserna.

Genomförandetiden har gått ut.

Utdrag ur gällande detaljplan. Röd markering visar aktuellt område för planläggning.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska det till en detaljplan som bedöms medföra en *betydande miljöpåverkan* på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra resurser genomföras en *strategisk miljöbedömning* genom att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Planförslaget medger ingen verksamhet som finns uppräknad i miljöbedömningsförordningen. Detaljplanen möjliggör att dagens asfalterade parkeringsytor invid Trosa stads kyrka kan ersättas med nya väster om kyrkogården. Det möjliggör att parkmiljöer skapas runt församlingshemmet och kyrkan och därmed säkerställer flytten av parkeringar att miljön kan stärkas och ges en mer kvalitativ utformning.

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att detaljplanen inte antas medföra betydande miljöpåverkan som avses i miljöbalkens 6 kap. En miljökonsekvensbeskrivning, enligt 4 kap 34§ PBL behöver därför inte upprättas. Länsstyrelsen delar den uppfattningen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Riksintresse för kulturmiljövården, kyrkligt kulturminne

Då planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Trosa stad och angränsar till det kyrkliga kulturminnet Trosa stads kyrka, där kyrkobyggnaden, kyrkotomten och begravningsplatsen är skyddade enligt 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), KML.

Planområdet utgörs idag av en klippt gräsyta med planterade träd. Planförslaget innebär att denna yta omgestaltas till parkeringsplats samtidigt som träden bevaras. Enligt Länsstyrelsens bedömning ligger planområdet utanför begravningsplatsen vars gräns här utgörs av staketet som omgärdar kyrkogården. Det innebär att planområdet inte omfattas av kulturmiljölagens skydd/tillståndsplikt. Området ligger inom riksintresset för rörligt friluftsliv och högexploaterad kust. Att omgestalta denna plats till en parkeringsplats bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Då den nya parkeringsplatsen ligger i direkt anslutning till den värdefulla kulturmiljön, delar Länsstyrelsen kommunens syn att parkeringsplatsen behöver gestaltas med stor omsorg och anpassning till kulturmiljön vad gäller utformning, materialval, markbeläggning, vegetation mm. Detta regleras så långt möjligt genom bestämmelser i plankartan.

Natur och kultur

Mark och vegetation

Planområdet ligger längs med den asfalterade vägen Viktoriagatan och utgörs idag av en klippt gräsyta med planterade träd.

Bild från Viktoriagatan, över den klippta gräsytan och planterade träd.

Bild från Viktoriagatan, söderut över den klippta gräsytan och planterade träd inramade av en häck.

Geotekniska förhållanden

Enligt SGU:s jordartskarta består planområdet av sandig morän (ljusblått med vita kryss).

Utdrag från SGU:s jordartskarta. Skrafferat område i svart visar aktuellt område för planläggning.

Radon

Planområdet ligger inte inom kommunens högriskområde för radon.

Förorenad mark

Det finns inga uppgifter om förorenad mark inom planområdet. Det har heller inte förekommit någon verksamhet inom eller i anslutning till planområdet som skulle kunna innebära risk för föroreningar.

Risk

Det finns inga kända risker inom planområdet.

Fornlämningar

Eldrun kulturmiljö AB har tillsammans med ARKEO keramikanalyser under perioden 29–30 april och 2–3 maj 2024 på uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län genomfört en arkeologisk förundersökning i kvarteret Kyrkan 10, beläget inom fornlämning L1984:8120 (Trosa stadslager). Undersökningen föranleddes av att Trosa församling planerar att anlägga en parkeringsplats på den berörda ytan.

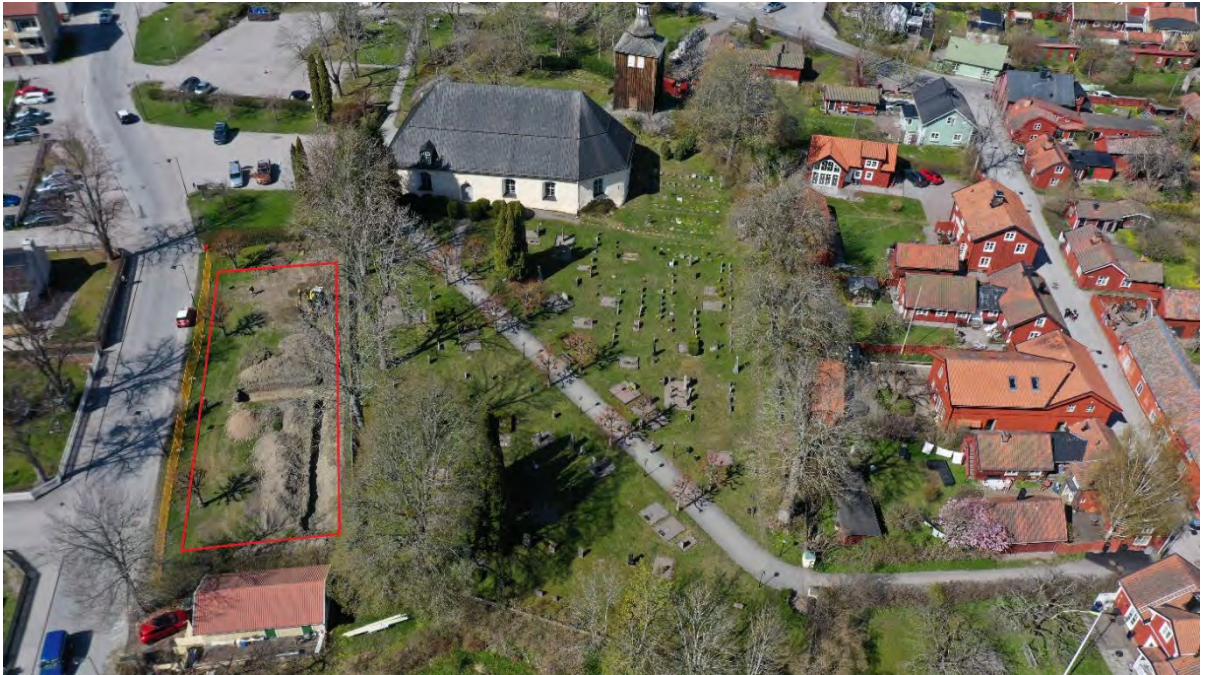
Undersökningen påvisade att mycket av jordmassorna i området är påförda i modern tid men att det även finns en äldre kulturlagernivå ovan den sterila bottenleran. Dessutom finns rester av en äldre kyrkogårdsmur i sten (A1) bevarad i en sträckning längs med den östra schakt-kanten av schakt 1.

Jordmassorna i området utgörs av följande:

1. Gräs och matjord, ca 20 cm tjockt.
2. Omblandat, delvis skiktat, påfört lager av sand, grus, lera och jord med inslag av tegelbitar och kalksten, ca 60 cm tjockt. Sannolikt påfört under 1900-talet.
3. Lerigt kulturlager med ett litet inslag av tegelbitar, keramik, glas, järnföremål och enstaka människoben. Tolkas som en omtrampad äldre marknivå/odlingsyta, ca 20 cm tjock. En skärva från ett japanskt porslinsfat antyder en verksamhet på platsen redan under 1700-talet men den huvudsakliga brukstidstiden ligger i 1800-talet första hälft till strax därefter.

En mindre ansamling av människoben framkom på en plats i anslutning till den påträffade kyrkogårdsmuren (se gul markering på schaktplanen nedan). Muren tolkades här vara delvis utraserad åt väster då en del lösa stenar framkom i schaktet, troligt är att ben från begravningar på kyrkogården tryckts ut kring denna rasering.

Förundersökningen har gett ett bra kunskapsunderlag om fornlämningsstatusen i området och inget pekar mot att ytterligare arkeologiska undersökningar behöver genomföras. Men viktigt är hänsyn måste tas till den äldre kyrkogårdsmur som påträffades och som fortfarande ligger kvar på platsen. Den löper i en NNV-SSÖ riktning längs med den östra schaktkanten i schakt 1. Framtida byggnadsarbeten bör således begränsas till att utföras enbart väster om denna murs sträckning (se röd markering på schaktplanen nedan). Risken är också stor att begravningar kommer att beröras om man gör ingrepp i denna mur.

Drönarfoto över Trosa Kyrkogård. Det berörda undersökningsområdet ligger väster om kyrkogården inom den röda rektangeln.

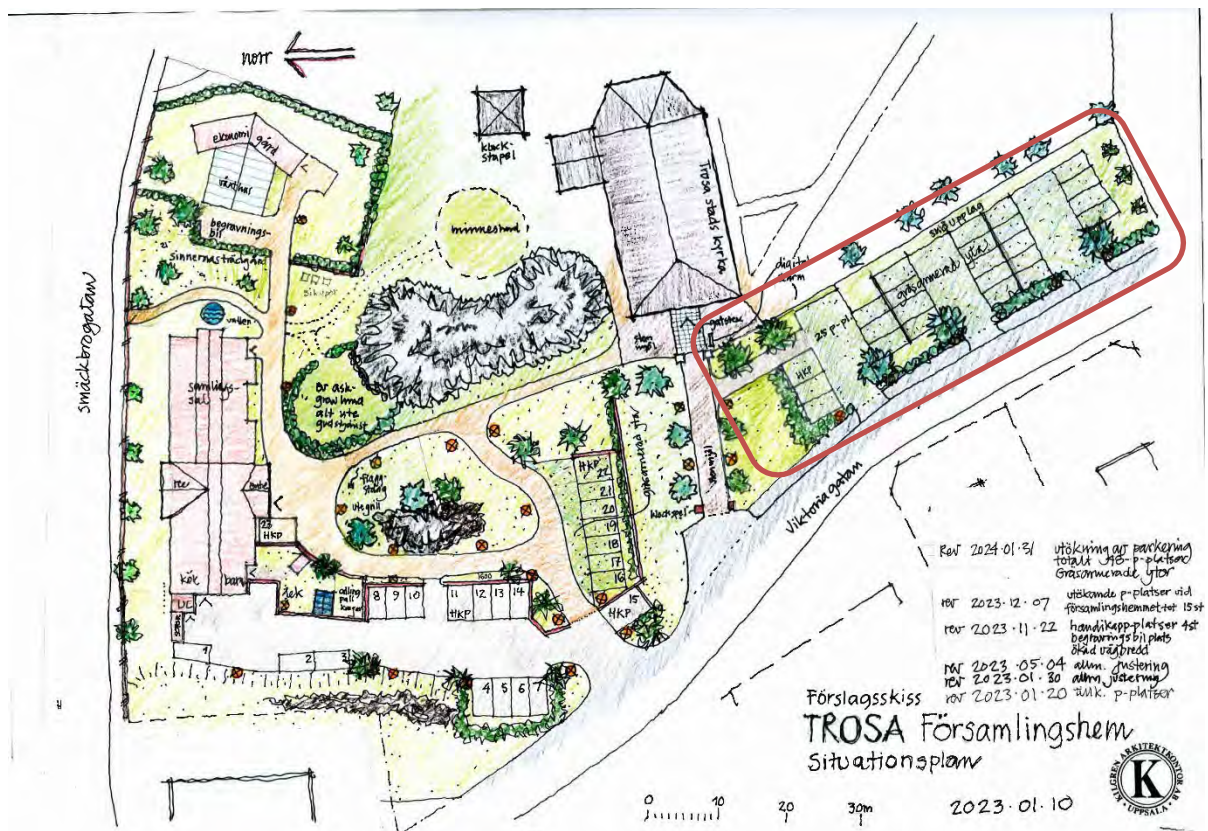
Foto, Schakt 1 fotat från söder. Observera hur schaktet löper strax utanför trästaket till nuvarande kyrkogård.

Bild, Schaktplan

Bebyggelseområden

Bild, Illustrationsplan, område ungefärligt markerat i rött

Befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns inte någon bebyggelse men intilliggande fastigheter är bebyggda. Trosa stads kyrka består av ett rektangulärt kyrkorum med tresidigt avslutat korparti i öster och en sakristia vidbyggd i norr. Kyrkan har haft flera föregångare. Ett kapell fanns förmodligen i den medeltida staden, belägen längre uppåt Trosaån. Sedermera flyttades staden till den nuvarande platsen, och ett kapell uppfördes omkring år 1600. 1614 ersattes detta av en timmerkyrka med långhus och ett lägre smalare kor, som möjligen var identiskt med det äldre kapellet. Vapenhuset låg i söder, sakristian i norr. Senare byggdes en korsarm till i norr.

Inte långt från den gamla kyrkan uppfördes den nuvarande, mellan åren 1694–1710. Sedan byggnadstiden har inte kyrkan genomgått några större förändringar. På 1750-talet tillkom dock sakristian, och 1895 byttes takets spån ut mot plåt. Långhuset täcks av ett valmat sadeltak. Stickbågiga fönsteröppningar genombryter de rosafärgade murarna. Takkupor ger ljus åt läktaren.

Entrén är en portal som konstruerades i väster år 1837. Av de två ursprungliga ingångarna i söder och norr är den södra bevarad. Interiören är mycket bevarad i sin 1700-talsprägel, med det vitkalkade tunnvalvet, predikstol och altarpopsats från 1711.

Bebyggelse på fastighet Kyrkan 10 – Trosa stads kyrka.

Kommersiell och offentlig service

Kommersiell service finns företrädevis i Trosa stadskärna ca 300 meter söderut, och även vid Trosaportens handelsområde cirka en kilometer norrut. Inom gångavstånd från planområdet finns vårdcentral, flera förskolor, skolor för såväl åk f-6 och åk 7-9 samt en idrottsplats.

Föreslagen markanvändning

Syftet med planen är att möjliggöra en flytt av församlingens parkeringar till en yta väster om kyrkogården som i gällande detaljplan 0480-P86/10 är planlagd som allmän platsmark för parkändamål.

Förslaget i sin helhet består av att dagens församlingshem rivs och ersätts med en ny byggnad. Att omdisponera tomtmarken för att skapa trädgårdsrum såväl för vistelse som för odling till den egna verksamheten. Entrén till kyrkan ska förstärkas genom planteringar och en omvandlad kyrkbacke. För att möjliggöra detta behöver församlingens parkeringar flyttas till en yta väster om kyrkogården övriga åtgärder ryms inom ramen för gällande detaljplaner.

Ingen bebyggelse föreslås inom planområdet. Föreslagen markanvändning i form av parkering möjliggörs inom planområdet genom användningsbestämmelsen parkeringsändamål (P). Dagvattnet regleras med en allmän bestämmelse som reglerar att dagvattnet ska fördröjas och renas inom planområdet med ledning av framtagna dagvattenutredning. Parkeringarna ska lokaliseras i utifrån illustrationsplanen. Hänsyn tas till befintliga träd och grönska kommer att prägla parkeringen. Både mot norr och söder lämnas gröna ytor. Mot norr för att anpassas mot den nya kyrkbacken och i söder

som en buffert mot befintlig bostadsfastighet inom Kyrkan 14. Den nya parkeringen kommer att bli en integrerad del av hela kyrkoområdet vilket kommer att genomgå en omfattande gestaltningsmässig förändring. Denna förändring kommer att stärka aktuell del av Trosa stad och skapa en grönare och mer attraktiv miljö i stadens centrala delar.

Intelligande bebyggelse bedöms inte påverkas negativt av förändringen inom planområdet. Idag är Viktoriagatan trång, utformad med gatuparkering utmed stora delar av sträckan samt med begränsad sikt. Den del av parkeringarna som är i anslutning till planområdet kommer att omdisponeras och i viss mån tas bort. Detta skapar en mer öppen gatumiljö vilken även kan bidra till att trafiksäkerheten kan upplevas bättre med tanke på dagens smala miljö i kombination med skyddad sikt. Fastigheten söder om planområdet ges en grön buffert vilket tillsammans med den egna förråds-/garagebyggnaden ger en naturlig skärm mot den kommande parkeringen.

Bild från Viktoriagatan, planområdets södra del och mötet med den befintliga bebyggelsen på fastigheten Trosa Kyrkan 14.

Friytor

Naturmiljö

Inom planområdet finns inga kända skyddade naturområden eller kända rödlistade arter. Trosa Alper nordväst om planområdet är utpekade som naturvärde av biototyp barrskog. Planområdet är avskilt från detta naturområde topografiskt och genom bebyggelse. Planläggning enligt förslag hindrar inte ingång till strövområdet eller de naturvärden som finns inom Trosa Alper. Planområdet är redan ianspråktaget med planterade träd och en gräsmatta vilken klipps regelbundet.

Gator och trafik

Vägar och biltrafik

Den befintliga gata som angör till planområdet är Viktoriagatan. Centrala Trosa med väg 218 nås från Viktoriagatan via Smäckbrogatan. Närmsta befintliga busstation är Skärborgarnas hus (150 meter) och Trosa centrum (ca 600 m). Då planen inte möjliggör för fler parkeringsplatser än de befintliga som flyttas till nytt ställe kommer befintliga vägar inte att få någon ökad belastning vid planens genomförande. Inga nya vägar föreslås inom planområdet. Dagens gatuparkering utmed Viktoriagatan kommer att anpassas och omdisponeras vid ett genomförande av detaljplanen. Utmed planområdets sträcka kommer sannolikt parkeringar att försvinna för att möjliggöra anpassade och säkra tillfarter. Ska parkering utmed Viktoriagatan vara tillgänglig bör häcken planteras en bit in på fastigheten och får inte vara så hög att sikten begränsas.

Gång och cykeltrafik

Väster om planområdet löper en befintlig gångväg, trottoar, som ansluter till centrala Trosa förbi planområdet och Viktoriagatan. Den befintliga gångvägen kommer inte att påverkas vid planens genomförande. Inga nya gång- och cykelvägar föreslås inom planområdet.

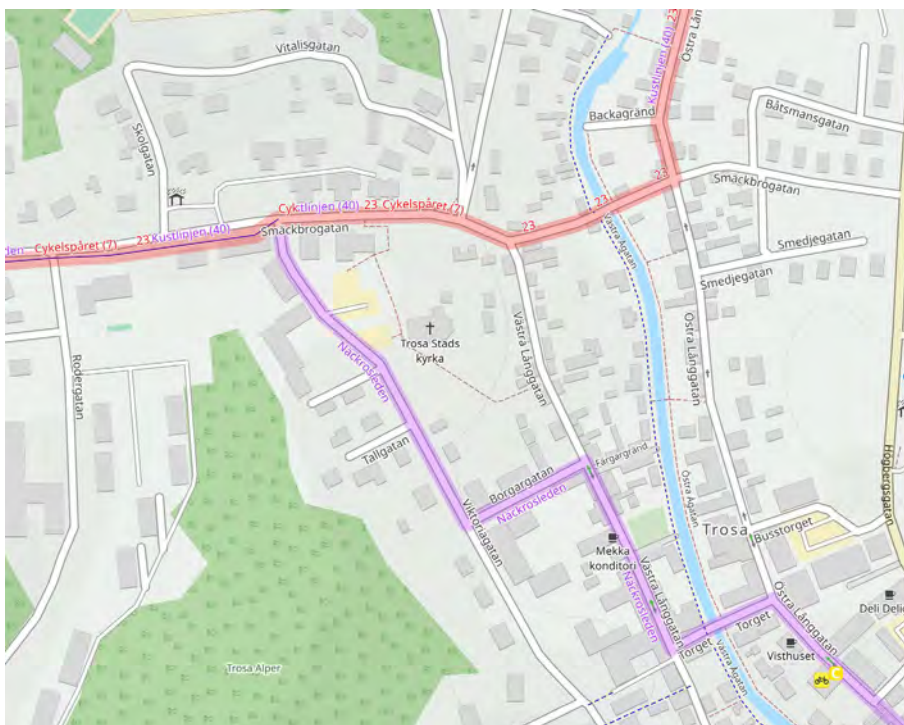

Bild från Openstreetmap som visar gång- och cykelvägar.

Parkering

Parkering sker idag inom fastigheten Kyrkan 10.

Störningar

Buller

Planförslaget förväntas inte generera ytterligare buller. Några ytterligare utredningar rörande buller är inte nödvändiga. Dagens befintliga parkeringsplatser ersätts med dessa och innebär inte någon ökning av antal. Den nya parkeringen kommer inte att generera ytterligare trafik. Förändringen av hur parkeringarna för Trosa stads kyrka lokaliseras innebär inte någon ökning av antal bilar eller trafikrörelser

Översvämning och skred

Området är högt beläget med goda förutsättningar till fördröjning och infiltration inom närområdet. Det råder inte någon översvämningssrisk i området.

Det föreligger inte någon risk för skred inom eller i anslutning till planområdet.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Allmänna ledningar för vatten, spill- och dagvatten ligger i Viktoriagatan. Fastigheten är ansluten till allmänt vatten, spillvatten och dagvatten. Minsta fria avstånd från ytterkant allmän VA-ledning till centrum träd är tre meter. Val av trädart för nya träd ska göras utifrån riskbedömning för rotinträngning.

Dagvatten

Enligt kommunens dagvattenpolicy ska dagvatten omhändertas lokalt. Tomten idag består av en klippt gräsyta med enstaka träd och beräknas i princip kunna fördröja det dagvatten som faller på platsen vid normalregn. En exploatering och anläggning av hårdgjorda ytor innebär en ökning av volymen dagvatten. Strategin för att hantera den ökade mängden ytavrinning är en öppen dagvattenhantering med fördröjningsytor som vid behov kompletteras med fördröjningsmagasin under mark.

En hållbar dagvattenhantering ska ha kapaciteten att fördröja 20 mm, vilket kan minska föroreningsbelastningen med 70-80 % och bidrar till att miljö kvalitetsnormer kan följas. Våtvolymer på 20 mm avtappas via filtrerande växtbäddsmaterial i nedsänkta regnbäddar och eventuellt ett svackdike med gräs. I beräkningarna används enbart den fördröjningsvolym avseende den mängd vatten som kan fördröjas i en översvämningsszon utan att räkna in växtbäddens kapacitet under mark. Djupet på fördröjningszonen kan justeras efter behov.

Ytavrinningen kan begränsas genom att delar av markbeläggningen föreslås bli genomsläpplig, men ett överslag är gjort utifrån en situation där alla ytor är asfalt. Genom att minimera asfaltytor (körytor) och kombinera dem med stensatta ytor med gräs- eller grusfog (parkeringsplatser) kan infiltrationsmöjligheterna förbättras. Vatten som rinner av från hårdgjorda ytor fördröjs och renas i nedsänkta regnbäddar och öppna svackdiken med gräs. Fördröjningskapaciteten kan förbättras genom att överbyggnaden under hårdgjorda ytor kan användas som fördröjningsmagasin, vilken med fördel kan kombineras med luftig skelettjord för träd.

Den planerade ombyggnationen av parkeringsplats anses inte medföra några svårigheter att uppfylla gällande fördröjningskrav. Det planerade dagvattenhanteringen kommer ge en tillgänglig magasinering på 11m³ som överstiger det uppställda fördröjningskravet på 20mm som krav ställer ett behov om 9,75m³. Skyfallsanalysen som är genomförd i Scalgo Live visar att den planerade ytan för parkeringen inte är utsatt för stående vatten vid skyfall. Den nya höjdsättningen av parkeringen kommer till största del bevara befintlig höjdsättning. Inga stående vattenmassor har identifierats lokalt nedströms parkeringsytan varpå parkeringen inte anses öka risken för stående vatten på intilliggande ytor. Vidare kommer växtbäddarna att inverka positivt avseende möjligheterna till lokal rening av dagvatten.

Miljö kvalitetsnormer

Planförslaget förväntas inte påverka miljö kvalitetsnormerna i området. Andelen hårdgjorda ytor inom Kyrkan 10 kommer avsevärt att minska vilket gör flytten av parkeringsplatser gynnsamt för vattnets miljö kvalitetsnormer. Beträffande miljö kvalitetsnormerna för luft sker ingen större förändring jämfört med idag.

El, tele och fiber

Det finns ingen el, tele eller fiber inom planområdet. Angränsande till planområdet finns ett elskåp.

Avfall

Befintlig avfallshantering kommer inte att påverkas vid planens genomförande.

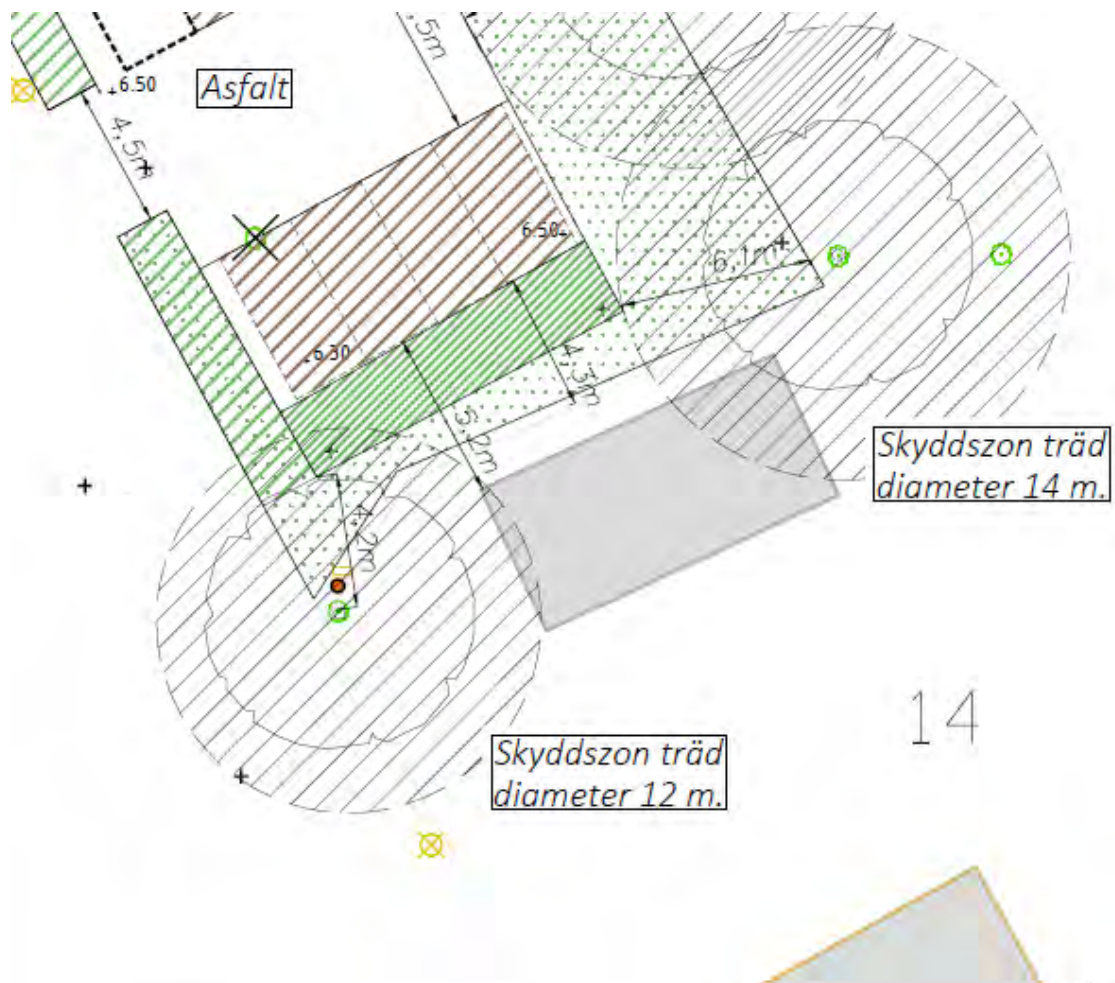
Inverkan på miljön

Mark och vegetation

Detaljplanen medger inte någon ytterligare byggrätt, karaktären för mark och vegetation förväntas inte påverkas av planförslaget. Sett till projektet som helhet kommer områdets roll som grön lunga att förstärkas då stora asfalterade ytor inom kyrkans fastighet kommer att tas bort och en ny, tydligare och grönare entré till kyrkan med en mer uttalad kyrkbacke samt en parkmiljö som möjliggör vistelse och odling i anslutning till församlingshemmet tillskapas.

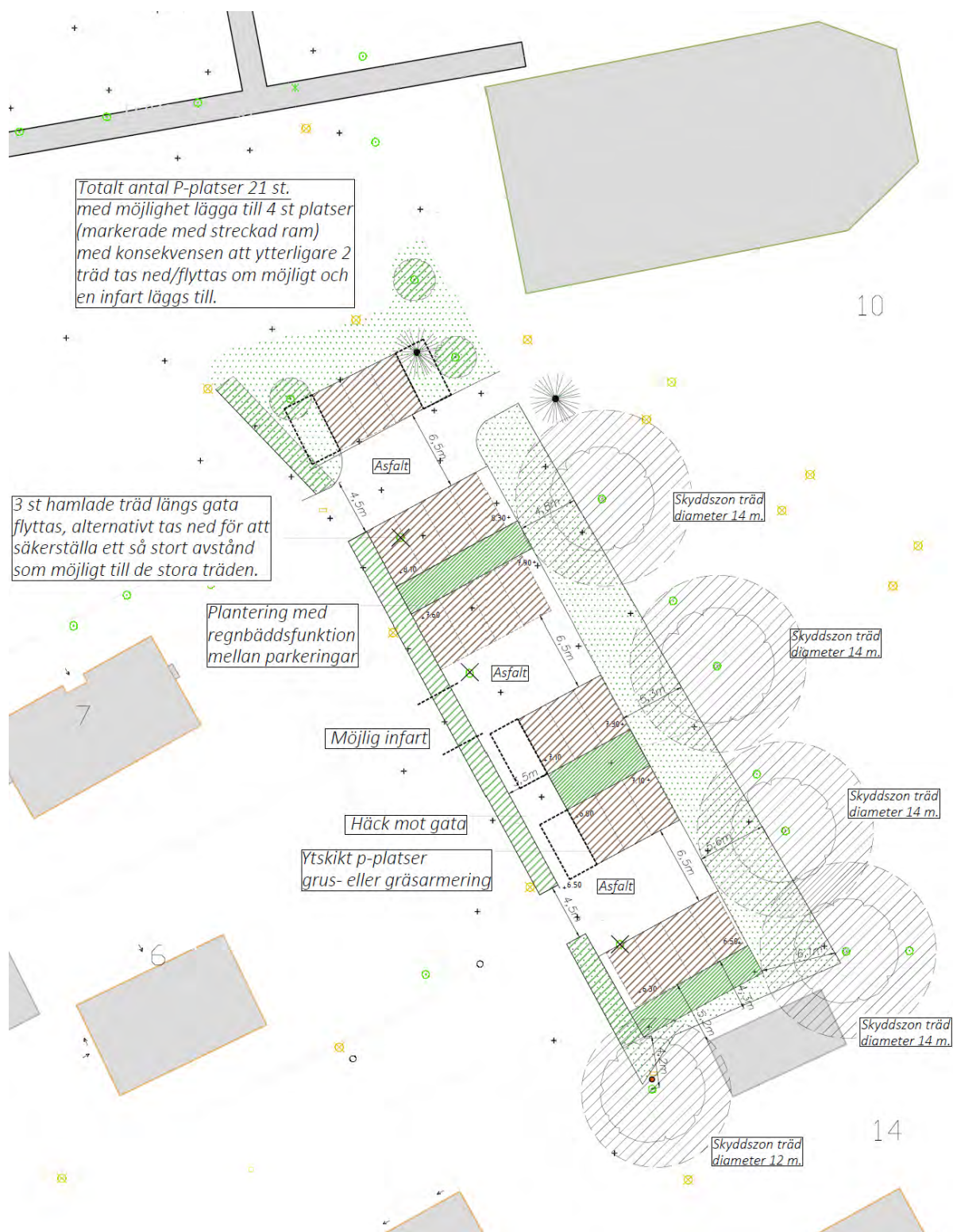
Fem större äldre träd, varav fyra stycken askar och en lönn står i direkt anslutning till planområdet inom kyrkogården. Ett av ask-träden står söder om planområdet nära fastighetsgräns, med stam på angränsande privat tomt. Med stor sannolikhet har träden rotsystem som sträcker sig ut inom planområdet, då det består av en sammanhållen gräsyta idag. Rotsystemen kommer att påverkas av anläggningen av parkeringsytorna och schaktningsarbeten bör ske så långt som möjligt från de stora träden och med största försiktighet för att inte skada trädens rotsystem. Krondiametern uppskattas till omkring 10m och skyddszonen till 14m.

Innan arbete påbörjas bör en rotkartering ske och under byggnation ska schakter i rotzon och skydd av träd ske. Markhöjder inom trädens rotzoner måste beaktas och ej förändras i större omfattning. Avståndet mellan utmarkerade träd och parkeringsplatserna bedöms vara så stor att risken att parkeringsplatserna skulle påverka träden negativt är minimal.

Illustration som visar avståndet mellan parkeringen och fastighetsgräns i söder samt avståndet från parkeringsplatserna och bebyggelsen.

Totalt antal P-platser 21 st.
med möjlighet lägga till 4 st platser
(markerade med streckad ram)
med konsekvensen att ytterligare 2
träd tas ned/flyttas om möjligt och
en infart läggs till.

3 st hamlade träd längs gata
flyttas, alternativt tas ned för att
säkerställa ett så stort avstånd
som möjligt till de stora träden.

Plantering med
regnbäddsfunktion
mellan parkeringar

Möjlig infart

Häck mot gata

Ytskikt p-platser
grus- eller gräsarmering

Skyddszon träd
diameter 14 m.

Skyddszon träd
diameter 14 m.

Skyddszon träd
diameter 14 m.

Skyddszon träd
diameter 14 m.

Skyddszon träd
diameter 12 m.

Illustration som visar hur parkeringsplatserna kan anläggas så att så många befintliga träd som möjligt bevaras.

Riksintressen

Detaljplanen förväntas inte påverka riksintresse för friluftsliv eller riksintresse för rörligt friluftsliv, Förändringarna detaljplanen medger inte kommer att riskera att skada

de värden riksintressena avser att skydda. De gång- och cykelleder som idag finns i närheten av planområdet som möjliggör det rörliga friluftslivet kommer inte att påverkas av planförslaget.

Landskapsbild

Detaljplanen förväntas inte medföra någon förändrad landskapsbild då detaljplanen inte medger någon byggrätt.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd.

Markföroreningar

Detaljplanen förväntas inte tillföra mark-, luft- eller vattenföroreningar.

Buller

Detaljplanen förväntas inte medföra något ökat buller. Dagens befintliga parkeringsplatser ersätts med dessa och innebär inte någon ökning av antal. Den nya parkeringen kommer inte att generera ytterligare trafik.

REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem (5) år efter att detaljplanen fått laga kraft.

Genomförandetiden innebär att om detaljplanen ändras eller upphävs före genomförandetidens utgång har fastighetsägaren rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter att genomförandetiden har gått ut fortsätter detaljplanen att gälla med dess byggrätter, men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för byggrätter som går förlorade.

Tidplan

Planarbetet bedrivs med begränsat förfarande PBL (2010:900) med dess lydelse från 2015-01-02.

Kvartal 4 2023	Beslut om samråd
Kvartal 4 2023	Samråd
Kvartal 1 2024	Beslut om granskning
Kvartal 1 2024	Granskning
Kvartal 3 2024	Antagande i KF
Kvartal 4 2024	Laga kraft

Tidplanen är preliminär och kan ändras under arbetets gång.

Ansvarsfördelning

Detaljplanen består enbart av kvartersmark.

Vatten- och avlopp

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Anläggning på kvartersmark

Fastighetsägare ansvarar för anläggande, upprustning samt drift och underhåll av samtliga anläggningar inom kvartersmark.

Dagvatten

Dagvatten ska hanteras lokalt med ledning av framtagen dagvattenutredning.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäteriet. Fastighetsägare inom planområdet ansöker om och bekostar nödvändiga fastighetsbildningar. Kommunens bedömning är att aktuell detaljplan inte innebär att någon ny fastighet behöver bildas.

Servitut

Inga servitut finns inom planområdet.

Ledningsrätt

Det finns en ledningsrätt inom planområdet för el vilken tillhör Vattenfall Eldistribution samt en ledningsrätt för telefiber vilken tillhör Skanova.

EKONOMISKA FRÅGOR

Plankostnad

Uppförandet av ny detaljplan för del av Kyrkan 10 bekostas av fastighetsägaren.

Allmänna anläggningar

Inga allmänna anläggningar finns inom föreslaget planområde.

Vatten och avlopp

Enskilda ledningar på kvarteretsmark anläggs och bekostas av fastighetsägaren. För eventuell tillkommande anslutning till det kommunala VA-ledningsnätet ska avgift betalas enligt för tiden gällande VA-taxa.

Fastighetsbildning

Fastighetsägare bekostar fastighetsbildningar föranledda av detaljplanen. Ansökan om fastighetsbildning ställs till Lantmäteriet.

El, tele och fiber

El-, tele- och fiberledningar finns inom eller angränsande till fastigheten.

Övriga kostnader

Inga övriga kostnader uppskattas uppstå. Kostnader för att genomföra förändringar utmed Viktoriagatan, exempelvis linjemålning och vägmärken, ska bekostas av fastighetsägaren och utföras av Trosa kommuns tekniska enhet.

MEDVERKANDE

Medverkande tjänstemän

Linda Axelsson, planchef

Medverkande konsulter

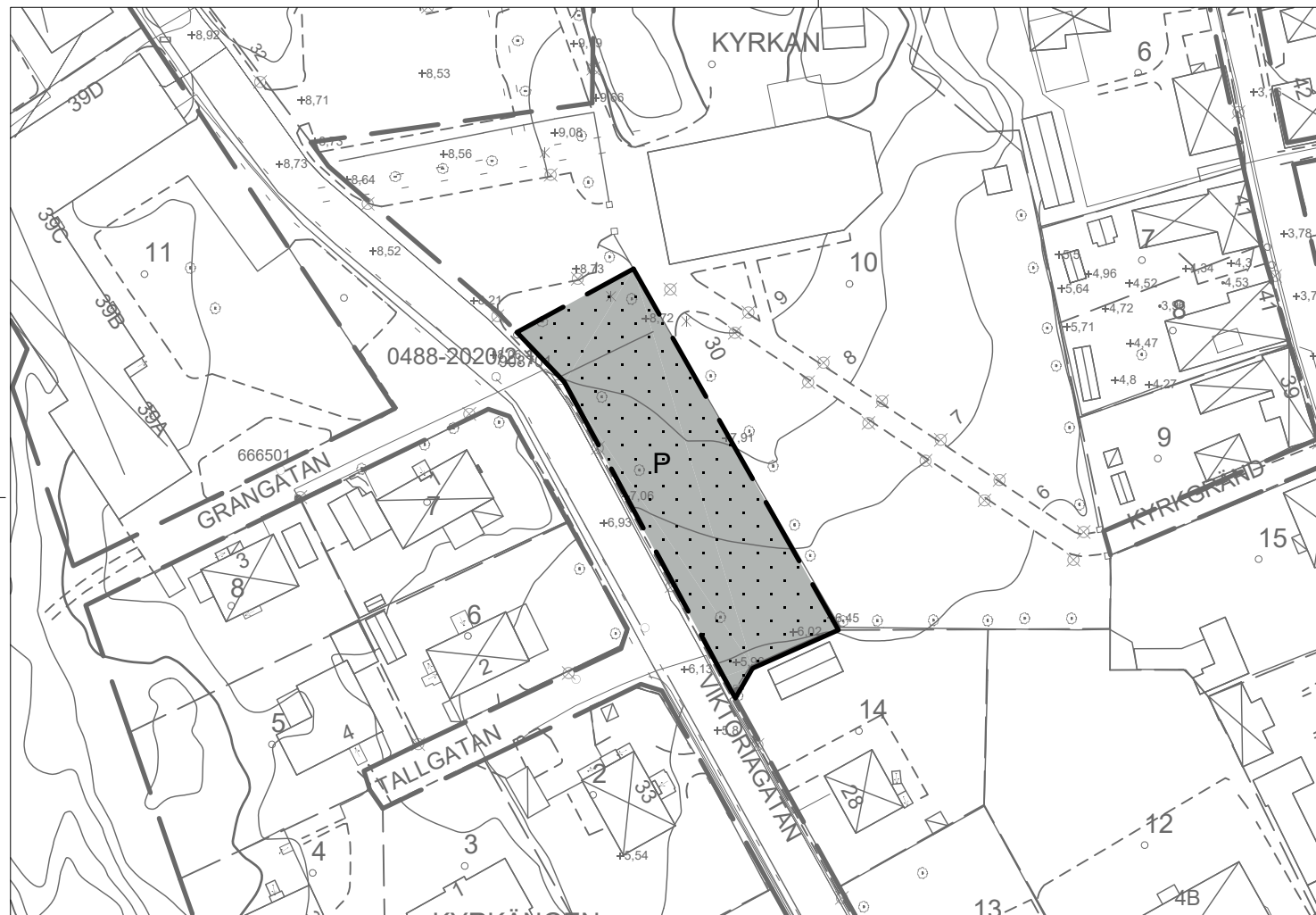
Jonas Jernberg, Arkitekt SAR/MSA, UrbanWorks

Joakim Bergquist, Planeringsarkitekt FPR/MSA, UrbanWorks

Trosa kommun
Samhällsbyggnadskontoret

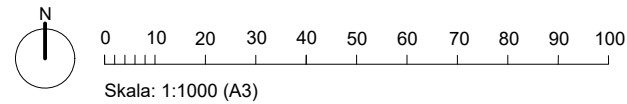
Linda Axelsson

Planchef

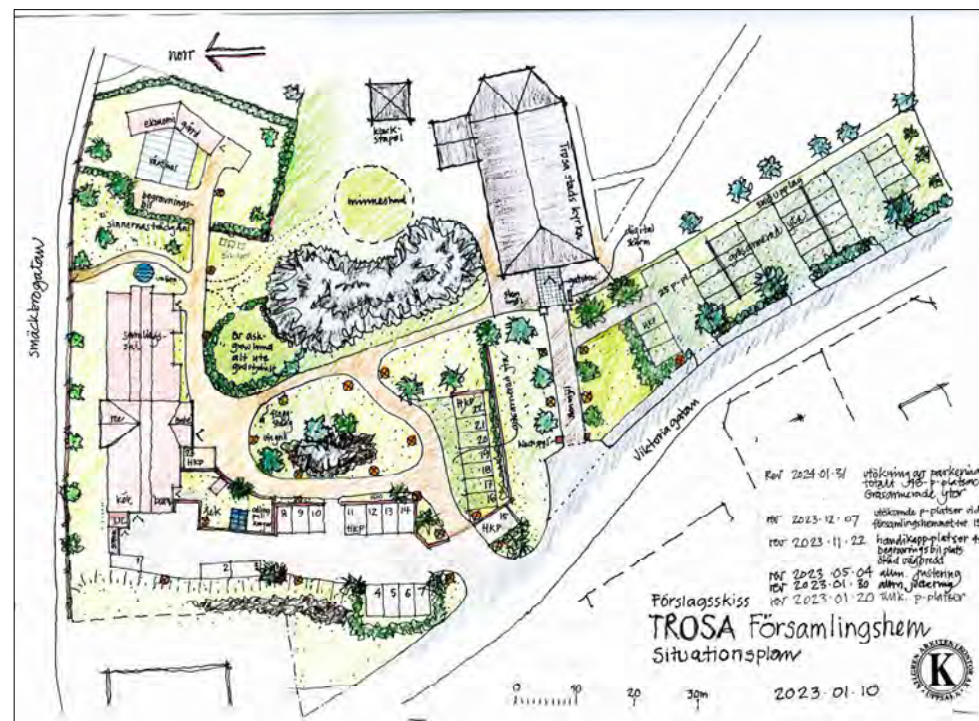

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka.
 Grundkartan upprättad genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta, 2021-08-24.
 Fastighetsredovisningen hänför sig till 2021-08-23.

Koordinat- och projektionssystem: SWEREF 99 18 00.
 Koordinatssystem i höjd: RH 2000.

- Grundkartans beteckningar**
- - - - - Traktgräns
  - - - - - Fastighetsgräns
  - LOVÅSEN 3:1 Fastighetsbeteckning
  - ☒ Bostad, husliv/ takliv
  - ☒ Industri / samhällsfunktion
  - ☒ Komplementbyggnad, husliv/ takliv
  - ☒ Skärmtak, byggnadsliv stolpe eller liknande/ takliv
  - - - - - Körbana, GC-bana, ej kantsten/ kantsten
  - - - - - Staket eller plank/ Stödmur
  - - - - - Höjdkurva
  - - - - - Ägoslagsgrens
  - - - - - Vatten/ Dike
  - ☉ Belysningsstolpe/ Elskåp
  - ☉ Lövskog/ Barnskog
  - - - - - Servitut, rättighet, gemensamhetsanläggning

ILLUSTRATIONPLAN med möjlig utformning (ej i skala)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

— — — — — Planområdesgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark, 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

P Parkering

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

..... Marken får inte förses med byggnad

Skydd mot störningar, 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

Dagvatten ska fördröjas och renas inom planområdet. Parkering ska anläggas på ett sätt så att infiltrering och kontinuerlig avrinning säkerställs.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid, 4 kap. 21 §

Genomförandetiden är 5 år från det att planen vunnit laga kraft

Ändrad lovplikt, 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

Marklov krävs för trädfälltning

Parkeringar ska lokaliseras med ledning av illustrationsplanen

Upplysningar

Om fornynd eller fornlämning påträffas ska arbetet omedelbart avbrytas vad gäller fyndplatsen eller fornlämningen och dess närmaste omgivning. Anmälan ska omedelbart göras till Länsstyrelsen.

Vid markarbeten ska arborist eller motsvarande

konsulteras för att säkerställa att inga skador sker på befintliga träd inom eller i anslutning till planområdet

Marktgårdar inom området kräver tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen.

Ett markområde om två meter i anslutning till kyrkogårdsmuren ska bevaras orörd. I samband med anläggningsarbeten ska detta markområde markeras i fält för att inte riskera skada på anläggningen.

TILL DETALJPLANEN HÖR FÖLJANDE HANDLINGAR:

- Plan- och genomförandebeskrivning
- Plankarta med bestämmelser
- Illustrationsplan
- Fastighetsförteckning

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för Del av Kyrkan 10 Trosa kommun

Upprättad i augusti 2024 genom UrbanWorks

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

BESLUTSDATUM	INSTANS
Planuppdrag 2022-10-04	SBN
Samråd 2023-12-07	SBN
Granskning 2024-05-24	SBN
Godkännande 2024-07-09	SBN
Antagande 2024-09-03	KF
Laga kraft	
Plannr./diariennr. SBN2023:14	

Detaljplan för Kyrkan 10, Trosa kommun, dnr 2023/14

Granskningsutlåtande

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2024-01-30 § 7 att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till detaljplan för Kyrkan 10, på samråd.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2023-04-26. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Samråd har skett från 2024-06-07 t o m 2024-07-08.

Under samrådet har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
1	2024-06-10	Statkraft Värme AB	Ingen erinran
2	2024-06-12	Lantmäteriet	Ingen erinran
3	2024-06-17	PostNord	Ingen erinran
4	2024-06-18	Länsstyrelsen Södermanlands län	Synpunkter
5	2024-06-19	Polisen	Ingen erinran
6	2024-06-19	Trafikverket	Ingen erinran
7	2024-06-25	fastighetsägare **	Synpunkter
8	2024-06-27	Region Sörmland	Ingen erinran
9	2024-06-28	Naturskyddsföreningen Trosabygden	Ingen erinran
10	2024-07-05	Fastighetsägare **	Synpunkter
11	2024-07-07	Fastighetsägare **	Synpunkter

** ej sakägare enligt Plan- och bygglagen

Synpunkter

4. Länsstyrelsen Södermanlands län

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 8942-2023, daterat den 10 januari 2024.

Syftet med detaljplanen

Syftet med planen är att möjliggöra en flytt av församlingens parkeringar till en yta väster om kyrkogården som i gällande detaljplan 0480-P86/10 är planlagd som allmän platsmark för parkändamål.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Länsstyrelsens synpunkter enl. annan lagstiftning

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

Kulturmiljölagen (1998:950), KML

Med anledning av detaljplanen har en arkeologisk förundersökning genomförts (Eldrun Kulturmiljö AB). Genom förundersökningen har det kunnat konstateras att fornlämningen L1984:8120, Trosa stadslager, har en större omfattning än vad som tidigare varit känt. Fornlämningen sträcker sig in det aktuella förundersökningsområdet.

Fortsatta markåtgärder inom området kräver tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen.

Länsstyrelsens preliminära bedömning är att det inte behövs några ytterligare arkeologiska undersökningar på platsen inför anläggandet av den planerade parkeringen. Men villkor för ianspråktagande av marken är att den gamla kyrkogårdsmuren inte skadas. Ett markområde om två meter i anslutning till denna ska bevaras orört. I samband med anläggningsarbeten ska detta markområde markeras i fält för att inte riskera skada på anläggningen.

Beslutande

Beslutet har fattats av planhandläggare Ulrika Larsson. I handläggningen av ärendet har samråd skett med Karin Gold Cox (kulturmiljö).

Bemötande:

Länsstyrelsens yttrande vidarebefordras till Trosa församling inför kommande genomförande av detaljplanen. Plankartan kompletteras med en upplysning om att ett markområde om två meter från den gamla kyrkogårdsmuren ska markeras vid kommande anläggningsarbeten.

7. Fastighetsägare, fastighet X ej sakägare enligt Plan- och bygglagen _____

Planen för Kyrkan 10 och förslaget med parkering på NUVARANDE PARKMARK. Marken är tidigare inköpt av Kyrkan och Kyrkoherde Göran Ritterfeldt för att skydda säkra marken för utvidgning av kyrkogården eller som gällande parkmark. Det var också i församlingens intresse för att hindra annat bygge på marken och absolut inte för att ta mark från kyrkogården till parkeringsplats för bilar på de dagar då kyrkan behöver platser och för andra bilinnehavare.

Känns ju inte helt igenomtänkt att flytta bilar från nuvarande godkända parkeringsområde som används av fler än kyrkobesökare, bland annat av boende från Västra Långgatan och boende i Bostadsrättsföreningen Kyrkan, som också har parkeringsplatser i nuvarande område som redan är ett parkeringsområde för bilar.

Inte heller okay för oss boende att anlägga en ny parkeringsplats bland våra villor eller vid kyrkogården och inte på mark som inköptes för att skyddas från exploatering av byggen eller parkeringsplatser. Vår utsikt från Tallgatan, Victoriagatan och Grangatan blir inte heller trevligare av att man anlägger en ny BIILPARKERING i stället för att snygga till nuvarande parkering i anslutning till församlingshemmet och Kyrkan.

Vi protesterar på det bestämdaste mot anläggning av en parkeringsplats på parkmarken utmed kyrkogården och Victoriagatan och det var heller inte tanken då kyrkan inköpte marken utan det var för att det inte skulle bli något annat än kyrkogårdsutveckling på maken.

Bemötande:

Aktuellt område är idag planlagt som allmänplats Park det betyder att om användningen ska ändras till något annat än allmänt ändamål med kommunalt huvudmannaskap behöver detaljplanen ändras. Det gäller både för aktuell planförfrågan men också om kyrkogården hade behövt utvidgas för att nämna ett par exempel. Trosa församling har under flera år utrett sina kyrkomiljöer och egna lokaler vilket har lett till en rad åtgärder. Den fastighet som använts som vaktmästeri i Vagnhärad har sålts och planarbete pågår för att omvandla den till en bostadsfastighet. Vagnhärad prästgård har under en tid använts för annat ändamål än församlingens. Beslut har fattats om att riva befintligt församlingshem i Trosa eftersom det har drabbats av omfattande fuktskador samt inte uppfyller dagens tillgänglighetskrav och det skulle bli för svårt och dyrt att bygga om för att möta dessa och därför ska ersättas med ett nytt som också kommer rymma fler funktioner än idag. Utifrån ovanstående har området runt Trosa kyrka

studerats för att dels möjliggöra ett nytt församlingshem med pastorsexpedition, samlingslokaler och för att tillgodose den övriga verksamhet som bedrivs samt dels skapa parkmiljöer istället för dagens asfalterade parkeringsytor. De delar som rör själva församlingshemmet ryms inom gällande detaljplan men den del som handlar om att lösa behovet av parkeringar kräver att detaljplanen för aktuellt område ändras. En viktig aspekt inom ramen för församlingens projekt i Trosa är att öka grönskan runt Trosa stads kyrka samt att skapa en tydligare entré och kyrkbacke.

Dagens parkeringsområde och entré till kyrkan är i huvudsak asfalterade ytor som visserligen kan vara funktionella men som inte bidrar till vare sig en gestaltningsmässig miljö som passar kyrkan eller heller bidrar med några gröna värden. Inom ramen för projektet har en kvalitativ utformning tillsammans med att få in mer grönska genom parkmiljöer och att möjliggöra odling varit av stor betydelse. Även den nya parkeringen kommer att utgå ifrån gröna värden och gestaltas för att bättre passa in än dagens asfalterade ytor. Det kommer också bättre att framgå att parkeringarna runt kyrkan är till dess besökare och anställda och inte som idag där många andra utnyttjar platserna. Boende på intilliggande fastigheter ska lösa parkeringsbehoven inom sina respektive fastigheter och det är inte kyrkans ansvar att säkerställa detta. Detsamma gäller för de allmänna parkeringar som finns utmed Viktoriagatan.

10. Fastighetsägare, fastighet X ** ej sakägare enligt PBL

Undertecknade önskar lämna synpunkter nedan på detaljplan för Kyrkan 10. Vi är medvetna om att vi inte är sakägare i frågan, men vill ändå på detta sätt ifrågasätta det hela och delge våra synpunkter.

Trafiksäkerhet:

En svag uppförbacke med ett högt staket i en kurva vid Grangatan , gör det redan idag svårt att med säkerhet ta sig ut på Viktoriagatan från Tallgatan. (Gäller trafik från höger) Att i det avsnittet av Viktoriagatan (mellan Grangatan och Tallgatan) skapa flera utfarter från en parkering är mycket oansvarigt. Det kommer att tidvis bli komplicerade och farliga trafiksituationer.

Estetik, skyddad stadskärna:

Hur kan det ens vara möjligt att få anlägga en parkeringsplats som avsevärt kommer att förfula det enda område varifrån man ser Trosa kyrkas långsida. Idag syns kyrkans långsida enbart från Viktoriagatan när man kommer nerifrån stan. Det borde finnas lagar som hindrar!

Det har å ena sidan nämnts att häckar ska dölja parkeringsplatsen, men å andra sidan ska tydligen häckarna vara så låga att man som förare ska kunna se över häckarna när man kör ut från parkeringen. Alltså kommer inte bilarna på parkeringsplatsen att döljas av häckarna, utan vyn upp mot kyrkan kommer avsevärt förfulas!!

Allmänhetens intresse:

att alla får njuta av Trosa kyrka som historisk byggnad i en historisk stadsmiljö, borde väga tyngre än en församlings önskan om en parkeringsplats.

Frid på kyrkogården:

Idag är kyrkogården separerad från trafiken på Viktoriagatan genom ett staket och en mindre

grönyta. Gravfriden skulle försämrats om en parkeringsplats anläggs direkt utanför staketet, eftersom det direkt innanför staketet ligger gravar.

Mer Lämplig parkeringsplats:

Dessutom kan utrymme för en mer lämplig, större parkeringsplats i stället lätt ordnas parallellt med Smäckbrogatan, (trafikerad huvudled) bakom det nya församlingshemmet. Infart som idag från Viktoriagatan, sväng vänster direkt ock kör in bakom nya församlingshemmet.

Församlingshemmet skulle då hamna något närmare kyrkan men, med stort utrymme kvar för den tänkta myspark.

En liten parkeringsplats vid kyrkan entré, 4 platser, för servicebilar o handikapp skulle kunna placeras med infart precis mitt emot Grangatan.

En häck mot kyrkoplan skulle separera bilar och kyrkobesökare.

Olagligt:

En ny EU-lag handlar om att det nu är förbjudet att ta bort befintliga grönytor i stadsmiljö.

Bemötande:

I samband med genomförandet av detaljplanen kommer platsen för anslutning att beslutas. Kommunen är medveten om att avsnittet har begränsad sikt samt är trångt och därför behöver detta studeras ordentligt. Trosa församling kommer att nära samråda med kommunens Tekniska enhet i samband med projekteringen av parkeringsytan.

Idag utgörs entrén till Trosa stads kyrka till stor del av omfattande asfaltsytor med parkeringsplatser. Ambitionen med projektet är att omvandla dessa hårdgjorda ytor till gröna miljöer som både erbjuder parkrum och möjlighet för odling till församlingens olika verksamheter. Istället för att idag mötas av dessa asfaltsytor ska en ny grönare entré anläggas upp mot kyrkan liksom till det nya församlingshemmet. En del parkeringsplatser kommer finnas kvar i direkt anslutning till församlingshemmet men dessa kommer att ges en annan gestaltning jämfört med idag. Detta innebär att ytterligare parkeringsplatser behöver tillskapas och ett förslag har tagits fram för att på ett anpassat sätt möjliggöra detta. Det handlar både om att rama in dessa nya parkeringar med grönska, i så stor utsträckning som möjligt bevara befintlig grönska men samtidigt säkerställa tillgänglighet för besökare till kyrkan och kyrkogården. Planförslaget redovisar en principskiss för detta och utifrån den kommer ytan att projekteras. Med tanke på hänsyn till befintliga träd på kyrkogården, de fornfynd som gjorts, kulturmiljön i övrigt samt närboende är gestaltningen av ytan en prioriterad fråga.

Genom den omvandling som planeras menar kommunen att de kulturhistoriska och kyrkliga värden Trosa stads kyrka står för bättre lyfts fram och kan komma till sin rätt.

Kyrkogården kommer även vid ett genomförande av detaljplanen att vara en fredad zon där kyrkofriden bevaras. En buffertzona har lagts in mellan parkeringsplatserna och kyrkogården och dess växtlighet. Redan dagens parkeringslösning är belägen nära såväl gravplatser som minneslund och samma förhållanden råder vid församlingens övriga kyrkor.

Området har studerats noga utifrån förutsättningar på platsen, intilliggande vägar och gällande detaljplaner och aktuellt förslag har bedömts vara det som bäst tillgodoser församlingens behov samtidigt som det har stöd i gällande detaljplaner och passar bäst in i stadsmiljön och i förhållande till vägnätet.

Europaparlamentet har beslutat om en förordning för att återställa land och hav inom EU kommande decennier fram till 2050. Ett fokusområde utgör tätorter och med de nya reglerna vill EU utöka grönområden i städer och förorter utifrån målen att ingen nettoförlust av grönområden fram till 2030 får ske såvida stadsmiljön inte redan består av minst 45% grönområden och att antalet träd i städerna ska öka. Aktuell detaljplan föreslår att en mindre gräsyta omvandlas till en parkeringsplats som en del i ett större omvandlingsprojekt invid Trosa stads kyrka. Aktuell yta är ca 840 kvm där en viss del även i fortsättningen ska vara planterad och grön. Det kan jämföras med de befintliga asfaltsytor som ska omvandlas och i huvudsak återställas till park och gröna områden som är drygt 1.300 kvm. Inom ramen för projektet kommer en omvandling att ske som snarare stärker de mål förordningen avser uppnå. Genom att omvandla asfaltsytor, öka det gröna i form av odling och parkmiljöer skapas bättre förutsättningar för biologisk mångfald och ekosystemtjänster än dagens situation med hårdgjorda ytor och en med viss regelbundenhet klippt gräsmatta. Trosa kommun menar att föreslagen detaljplan inte strider mot naturrestaureringsförordningen.

7. Fastighetsägare fastighet X ** ej sakägare enligt PBL

Undertecknade önskar lämna synpunkter nedan på detaljplan för Kyrkan 10. Vi är medvetna om att vi inte är sakägare i frågan, men vill ändå på detta sätt ifrågasätta det hela och delge våra synpunkter.

Trafiksäkerhet:

En svag uppförsbacke med ett högt staket i en kurva vid Grangatan, gör det redan idag svårt att med säkerhet ta sig ut på Viktoriagatan från Tallgatan. (Gäller trafik från höger) Att i det avsnittet av Viktoriagatan (mellan Grangatan och Tallgatan) skapa flera utfarter från en parkering är mycket oansvarigt. Det kommer att tidvis bli komplicerade och farliga trafiksituationer.

Estetik, skyddad stadskärna:

Hur kan det ens vara möjligt att få anlägga en parkeringsplats som avsevärt kommer att förfula det enda område varifrån man ser Trosa kyrkas långsida. Idag syns kyrkans långsida enbart från Viktoriagatan när man kommer nerifrån stan. Det borde finnas lagar som hindrar!

Det har å ena sidan nämnts att häckar ska dölja parkeringsplatsen, men å andra sidan ska tydligen häckarna vara så låga att man som förare ska kunna se över häckarna när man kör ut från parkeringen. Alltså kommer inte bilarna på parkeringsplatsen att döljas av häckarna, utan vyn upp mot kyrkan kommer avsevärt förfulas!!

Allmänhetens intresse:

Alla ska få njuta av Trosa kyrka som historisk byggnad i en historisk stadsmiljö, borde väga tyngre än en församlings önskan om en parkeringsplats.

Frid på kyrkogården:

Idag är kyrkogården separerad från trafiken på Viktoriagatan genom ett staket och en mindre grönyta. Gravfriden skulle försämrast om en parkeringsplats anläggs direkt utanför staketet, eftersom det direkt innanför staketet ligger gravar.

Mer lämplig parkeringsplats:

Dessutom kan utrymme för en mer lämplig, större parkeringsplats i stället lätt ordnas parallellt med Smäckbrogatan, (trafikerad huvudled) bakom det nya församlingshemmet. Infart som idag från Viktoriagatan, sväng vänster direkt och kör in bakom nya församlingshemmet.

Församlingshemmet skulle då hamna något närmare kyrkan men, med stort utrymme kvar för den tänkta myspark.

En liten parkeringsplats vid kyrkan entré, 4 platser, för servicebilar o handikapp skulle kunna placeras med infart precis mitt emot Grangatan.

En häck mot kyrkoplan skulle separera bilar och kyrkobesökare.

Olagligt:

En ny EU-lag handlar om att det nu är förbjudet att ta bort befintliga grönytor i stadsmiljö.

Bemötande:

I samband med genomförandet av detaljplanen kommer platsen för anslutning att beslutas. Kommunen är medveten om att avsnittet har begränsad sikt samt är trångt och därför behöver detta studeras ordentligt. Trosa församling kommer att nära samråda med kommunens Tekniska enhet i samband med projekteringen av parkeringsytan.

Idag utgörs entrén till Trosa stads kyrka till stor del av omfattande asfaltsytor med parkeringsplatser. Ambitionen med projektet är att omvandla dessa hårdgjorda ytor till gröna miljöer som både erbjuder parkrum och möjlighet för odling till församlingens olika verksamheter. Istället för att idag mötas av dessa asfaltsytor ska en ny grönare entré anläggas upp mot kyrkan liksom till det nya församlingshemmet. En del parkeringsplatser kommer finnas kvar i direkt anslutning till församlingshemmet men dessa kommer att ges en annan gestaltning jämfört med idag. Detta innebär att ytterligare parkeringsplatser behöver tillskapas och ett förslag har tagits fram för att på ett anpassat sätt möjliggöra detta. Det handlar både om att rama in dessa nya parkeringar med grönska, i så stor utsträckning som möjligt bevara befintlig grönska men samtidigt säkerställa tillgänglighet för besökare till kyrkan och kyrkogården. Planförslaget redovisar en principskiss för detta och utifrån den kommer ytan att projekteras. Med tanke på hänsyn till befintliga träd på kyrkogården, de fornfynd som gjorts, kulturmiljön i övrigt samt närboende är gestaltningen av ytan en prioriterad fråga.

Genom den omvandling som planeras menar kommunen att de kulturhistoriska och kyrkliga värden Trosa stads kyrka står för bättre lyfts fram och kan komma till sin rätt.

Kyrkogården kommer även vid ett genomförande av detaljplanen att vara en fredad zon där kyrkofriden bevaras. En buffertzona har lagts in mellan parkeringsplatserna och kyrkogården och dess växtlighet. Redan dagens parkeringslösning är belägen nära såväl gravplatser som minneslund och samma förhållanden råder vid församlingens övriga kyrkor.

Området har studerats noga utifrån förutsättningar på platsen, intilliggande vägar och gällande detaljplaner och aktuellt förslag har bedömts vara det som bäst tillgodoser församlingens behov samtidigt som det har stöd i gällande detaljplaner och passar bäst in i stadsmiljön och i förhållande till vägnätet.

Europaparlamentet har beslutat om en förordning för att återställa land och hav inom EU kommande decennier fram till 2050. Ett fokusområde utgör tätorter och med de nya reglerna vill EU utöka grönområden i städer och förorter utifrån målen att ingen nettoförlust av grönområden fram till 2030 får ske såvida stadsmiljön inte redan består av minst 45% grönområden och att antalet träd i städerna ska öka. Aktuell detaljplan föreslår att en mindre gräsyta omvandlas till en parkeringsplats som en del i ett större omvandlingsprojekt invid Trosa stads kyrka. Aktuell yta är ca 840 kvm där en viss del även i fortsättningen ska vara planterad och grön. Det kan jämföras med de befintliga asfaltsytor som ska omvandlas och i huvudsak återställas till park och gröna områden som är drygt 1.300 kvm. Inom ramen för projektet kommer en omvandling att ske som snarare stärker de mål förordningen avser uppnå. Genom att omvandla asfaltsytor, öka det gröna i form av odling och parkmiljöer skapas bättre förutsättningar för biologisk mångfald och ekosystemtjänster än dagens situation med hårdgjorda ytor och en med viss regelbundenhet klippt gräsmatta. Trosa kommun menar att föreslagen detaljplan inte strider mot naturrestaureringsförordningen.

---

§ 146

KS/2024:119

Antagande - Detaljplan för Åby 2:25, mfl. Hägerflychts minne, Trosa kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för Åby 2:25 m.fl. Hägerflychts minne.

Sammanfattning av ärendet

Trosa församling utredde för några år sedan möjligheten att avyttra delar av sitt fastighetsbestånd i Vagnhärad. Utifrån det markerades ett område i kommunens översiktsplan som strategisk mark. Under 2021 lades två av fastigheterna ut till försäljning, den tidigare pastorsexpeditionen och verkstadsbyggnaderna. Inledningsvis påbörjades planarbete för båda fastigheterna men planarbetet för Åby 2:32 har avslutats. Planområdet rörande Åby 2:25 har kompletterats genom att utökas mot norr för att möjliggöra parkering norr om fastigheten.

Bedömning

Planområdet är beläget i anslutning till Vagnhärad kyrka och är sedan 2015 markerat i kommunens översiktsplan. Området är planlagt sedan tidigare och köparen har för avsikt att ersätta dagens byggnader med nya bostadshus. För att möjliggöra detta behöver detaljplanen ändras. En omvandling utifrån fastighetsägarnas idéer möjliggör en förtätning med bostäder i ett centralt läge i Vagnhärad tätort. Området är beläget i nära anslutning till Vagnhärad station och ortens centrala delar. Genom att ansluta området både från Västra Kyrkvägen och Midgårdsvägen möjliggörs en parkeringslösning som är gynnsam för kulturmiljön. Bebyggelsen ska anpassas till omgivande miljö och vara nedtonad för att inte konkurrera med kyrkan eller påverka vyn från omgivande landskap. Ett slutligt förslag föreslås nu godkännas och skickas vidare till kommunfullmäktige för antagande. Planen har handlats som ett standardförfarande.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsnämnden 2023-12-05.

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2023-11-21.

Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadskontoret 2023-11-10.

Beslut till

Kommunfullmäktige

§ 92

SBN 2021/54

Antagande – detaljplan för Åby 2:25, m.fl. Hägerflychts minne, Trosa kommun

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för Åby 2:25 m.fl. Hägerflychts minne.

Protokollsanteckning

Karin Bråth (S) lämnar en protokollsanteckning, se nedan.

Ärendet

Trosa församling utredde för några år sedan möjligheten att avyttra delar av sitt fastighetsbestånd i Vagnhärad. Utifrån det markerades ett område i kommunens översiktsplan som strategisk mark. Under 2021 lades två av fastigheterna ut till försäljning, den tidigare pastorsexpeditionen och verkstadsbyggnaderna. Inledningsvis påbörjades planarbete för båda fastigheterna men planarbetet för Åby 2:32 har avslutats. Planområdet rörande Åby 2:25 har kompletterats genom att utökas mot norr för att möjliggöra parkering norr om fastigheten.

Bedömning

Planområdet är beläget i anslutning till Vagnhärad kyrka och är sedan 2015 markerat i kommunens översiktsplan. Området är planlagt sedan tidigare och köparen har för avsikt att ersätta dagens byggnader med nya bostadshus. För att möjliggöra detta behöver detaljplanen ändras. En omvandling utifrån fastighetsägarnas idéer möjliggör en förtätning med bostäder i ett centralt läge i Vagnhärad tätort. Området är beläget i nära anslutning till Vagnhärad station och ortens centrala delar. Genom att ansluta området både från Västra Kyrkvägen och Midgårdsvägen möjliggörs en parkeringslösning som är gynnsam för kulturmiljön. Bebyggelsen ska anpassas till omgivande miljö och vara nedtonad för att inte konkurrera med kyrkan eller påverka vyn från omgivande landskap. Ett slutligt förslag föreslås nu godkännas och skickas vidare till kommunfullmäktige för antagande.

Planen har handlats som ett standardförfarande.

Forts.

Forts. § 92

Ärendets beredning

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2023-11-21.

Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson 2023-11-10.

Protokollsanteckning

Karin Bråth (S) lämnar samma protokollsanteckning som vid sammanträdet 2023-04-25, se bilaga till protokollet.

Kopia till
Kommunstyrelsen

Protokollsanteckning SBN 230425

Ärende: Samråd – Detaljplan för Åby 2;25, m fl, Hägerflychts minne, Trosa Kommun

En av många viktiga funktioner Samhällsbyggnadsnämnden har är att bevara och inte minst beskydda de kulturvärden samhället byggt genom generationer. Med det sagt är det även viktigt att inte stå i vägen för samhällets utveckling. En viktig fråga att ställa sig är dock om ”experimentell” bebyggelse eller rent av avvikande bebyggelse bör placeras i nya områden i stället för i de redan befintliga. Låt nya generationer bidra med sina egna årsringar men bevara de årsringar tidigare generationer skapat.

Idag går byggande oändligt mycket snabbare än då samhället grundades, det går även oerhört mycket snabbare än bara för femtiotalet år sedan. Detta ställer betydligt större krav på bevarandet nu än då, att förändra ett samhälles kulturella värden, byggnadsbestånd och arkitektoniska uttryck är i förhållande möjligt att göra med ett vingslag.

Nu står Nämnden inför ett förslag som kommer att påverka miljön i den absoluta närheten till det gamla samhällets centrum, kyrkan. De byggnader som ligger till förslag på bordet saknar i allt väsentlig koppling till närområdets arkitektur och kulturmiljö. Byggnadernas fasader är presenterade som omålat trä, med takmaterial av sedum. Inte heller dessa arkitektoniska uttryck finns representerade i närområdet. Konkret kan man påstå att backar vi 30 år fanns dessa inte att finna i kommunen. De senaste åren har ny och ganska kraftigt avvikande arkitektur dykt upp inom kommungränsen men snabb framfart. Dessa områden är en årsring men vi bör passa oss för att beblanda dessa med den äldre bebyggelsen som då lätt hamnar i skymundan.

Det nämnden har att besluta om är inte frågan om huruvida dessa byggnader kommer vara attraktiva bostäder, det är en fullständigt felaktig utgångspunkt, frågan är snarast vad dessa byggnader för med sig för konsekvenser för byggnadsbeståndet framgent. Att tillåta dessa byggnader med det utseende som presenterats blir ett prejudikat för ytterligare byggnader som totalt bryter områdets arkitektoniska uttryck. Nästa gång kommer inte nämnden kunna säga nej då man redan tidigare tillåtit byggnader med ett helt avvikande utseende.

Jag tycker inte detta förslag tar hänsyn till den omgivande bebyggelsen, av den anledningen bör förslaget avvisas och sändas åter till ritbordet.

För Socialdemokraterna i Trosa

Skriven av Jon Åhlund 230424. Inlämnad av Karin Bråth 230425.

§ 69

SBN/2021:54

Revidering av plankarta – detaljplan för Åby 2:25, m.fl. Hägerflychts minne, Trosa kommun

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner reviderad plankarta för detaljplan Åby 2:25, m.fl. Hägerflychts minne, Trosa kommun.
2. Reviderad plankarta ersätter tidigare plankarta (bilaga 3) i antagandehandlingar, hanterad av samhällsbyggnadsnämnden 2023-12-05 § 92.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 5 december 2023 § 92 att lämna antagandehandlingar för detaljplan Åby 2:25 m.fl. Hägerflychts minne, Trosa kommun för beslut i kommunfullmäktige. Efter nämndsammanträdet har plankartan reviderats och därför behöver plankartan godkännas av samhällsbyggnadsnämnden igen. Det är gränsen i nordost som korrigerats på plankartan.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson, 2024-10-04.
- Reviderad plankarta, Åby 2:25, m.fl. Hägerflychts minne.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2023-11-10

Diarienummer

SBN 2021/54

Antagande – detaljplan för Åby 2: 25, m.fl. Hägerflychts minne, Trosa kommun

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för Åby 2: 25 m fl, Hägerflychts minne.

Ärendets bakgrund

Trosa församling utredde för några år sedan möjligheten att avyttra delar av sitt fastighetsbestånd i Vagnhärad. Utifrån det markerades ett område i kommunens översiktsplan som strategisk mark. Under 2021 lades två av fastigheterna ut till försäljning, den tidigare pastorsexpeditionen och verkstadsbyggnaderna.

Inledningsvis påbörjades planarbete för båda fastigheterna men planarbetet för Åby 2: 32 har avslutats. Planområdet rörande Åby 2: 25 har kompletterats genom att utökas mot norr för att möjliggöra parkering norr om fastigheten.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Planområdet är beläget i anslutning till Vagnhärad kyrka och är sedan 2015 markerat i kommunens översiktsplan. Området är planlagt sedan tidigare och köparen har för avsikt att ersätta dagens byggnader med nya bostadshus. För att möjliggöra detta behöver detaljplanen ändras.

En omvandling utifrån fastighetsägarnas idéer möjliggör en förtätning med bostäder i ett centralt läge i Vagnhärad tätort. Området är beläget i nära anslutning till Vagnhärad station och ortens centrala delar. Genom att ansluta området både från Västra Kyrkvägen och Midgårdsvägen möjliggörs en parkeringslösning som är gynnsam för kulturmiljön. Bebyggelsen ska anpassas till omgivande miljö och vara nedtonad för att inte konkurrera med kyrkan eller påverka vyn från omgivande landskap. Ett slutligt förslag föreslås nu godkännas och skickas vidare till kommunfullmäktige för antagande.

Planen har handlats som ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.947927,17.498278,250m/data=!3m1!1e3>
2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Granskningsutlåtande

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för Åby 2:25 m fl, Hägerflychts minne Trosa kommun

Upprättad i november 2023

Planområdets lokalisering i Vagnhärad, Trosa.

INLEDNING

Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Detaljplanering regleras av Plan- och bygglagen 2010:900 och består av olika skeden vilka redovisas i nedanstående bild. Mellan planuppdrag och samråd arbetas en planhandling fram. Den samråds sedan med sakägare, myndigheter, föreningar m.fl. Efter samrådet redovisas och bemöts inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse och ett reviderat förslag skickas ut på granskning. Efter granskningen redovisas och bemöts inkomna synpunkter igen och ett slutligt reviderat förslag antas därefter. När detaljplanen vunnit laga kraft kan genomförandet påbörjas och planen gäller till dess att den i framtiden eventuellt ändras eller upphävs. Nedan redovisas var den här detaljplanen befinner sig i planprocessen.

Handlingar

Detaljplaneförslaget omfattar:

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning (*denna handling*)
- Fastighetsförteckning
- Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning, 2022-01-17
- Situationsplan, XInt Living 2023-02-06, rev 2023-09-11

Övriga handlingar:

- Dagvattenutredning, Åby 2:25, Ronny Olsson Ingenjörbyrå 2023-03-20
- Kulturmiljöutredning, AIX Arkitekter AB 2022-06-15 rev 2023-01-12
- Påverkan och konsekvenser för riksintresset Trosaåns dalgång, Tyréns 2023-02-10
- Hantering av risker invid transportvägar för farligt gods, Trosa kommun 2022-02-09
- Riskutredning, Norconsult 2022-06-02

Bakgrund och syfte med detaljplanen

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2021-12-14 (SBN 2021/54) att uppdra åt Samhällsbyggnadskontoret att ta fram en ny detaljplan för Åby 2:32 m fl, Hägerflychts minne. Bakgrund till planuppdraget var att Trosa församling beslutat om att sälja Åby 2:32 och 2:25. Inom Åby 2:32 fanns pastorsexpeditionen och den tidigare prästgården för Vagnhärad och inom Åby 2:25 var församlingens verksamhetsbyggnader lokaliserade. Inledningsvis utreddes båda fastigheterna för att möjliggöra förtätningar men i och med att köpet av Åby 2:32 avbröts avslutades den delen av detaljplanen. Arbetet fortsatte dock för Åby 2:25.

Föreslagen detaljplan utgörs av fastigheten Åby 2:25 som är privatägd. Fastigheten har sedan länge varit bebyggd och utgjort en del av Vagnhärad ort med sitt läge mitt emot Vagnhärad kyrka. Idag utgörs fastigheten av relativt nybyggda verksamhetsbyggnader kopplade till Vagnhärad kyrka och är sedan 2015 utpekad som strategisk mark i Trosas översiktsplan på grund av dess centrala läge i Vagnhärad med närhet till både ortscentrum och stationsområde. Kommunen har bedömt området som lämpligt för ny bostadsbebyggelse och i linje med översiktsplanens intentioner att förtäta i befintliga tätorter. Detaljplanen omfattar även del av den kommunala fastigheten Åby 2:64 för parkering och angöring, både norr och söder om Åby 2:25 samt Lånesta 4:1 norr om Åby 2:25.

Planen syftar till att möjliggöra att omvandla en verksamhetsfastighet till bostäder i syfte att förtäta i Vagnhärad tätort med flerbostadshus samt att upprätta tillhörande parkering på intilliggande kommunal fastighet.

Plandata

Planområdet är beläget i Vagnhärad, en tätort i de mellersta delarna av Trosa kommun, beläget knappt en mil norr om centrala Trosa. Planområdet avgränsas av fastigheten Åby 2:32 med pastorsexpeditionen samt Åby 2:65 i väst, Åby 2:36 med bostadsbebyggelse i öst, Lånesta 4:1 i norr samt av Östra Kyrkvägen och Åby 2:12 i söder.

Planområdet är cirka 5000 kvadratmeter stort.

Planområdet i röd streckad linje. Bildkälla: Lantmäteriet.

Markägoförhållanden

Fastigheten Åby 2:25 är privatägd. Fastigheterna Lånesta 4:1 och Åby 2:64 ägs av Trosa kommun.

Kommunala ställningstaganden

Riksintressen

Planområdet ligger inom den riksintressanta kulturmiljön Trosaåns dalgång (D46) (MB 3 kap 6 §). Detta är ett av länets mest fornlämningstätaste odlingslandskap med tätt förekommande fornlämningar kring Trosaåns dalgång.

Översiktsplan

Detaljplaneförslaget stämmer överens med Trosa kommuns gällande översiktsplan där planområdet är utpekad som strategisk mark. Precis norr om föreslagen detaljplan sträcker sig ytterligare en yta för strategisk mark ut sig i nordlig riktning. Detaljplanen kommer således medge bebyggelse i ett större bebyggelsesammanhang.

Gällande detaljplan

För Åby 2:25 gäller detaljplan för Åby 2:25 som antogs 2004-03-29. Detaljplanen omfattar fastigheten Åby 2:25 och användningen är styrd till kyrkligt ändamål, serviceanläggning samt mark som ej får bebyggas. Detaljplanen uppkom för att ägaren till fastigheten skulle kunna uppföra en mindre maskinhall med personalutrymme.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska det till en detaljplan som bedöms

medföra en *betydande miljöpåverkan* på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra resurser genomföra en *strategisk miljöbedömning* genom att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att detaljplanen inte antas medföra betydande miljöpåverkan som avses i miljöbalkens 6 kap, med beaktande av miljöbedömningsförordningen (2017:955) 2 §. En miljökonsekvensbeskrivning, enligt 4 kap 34§ PBL behöver därför inte upprättas. Undersökningen om betydande miljöpåverkan pekar på ett antal aspekter som behöver utredas men detta kommer ske inom ramen för det ordinarie detaljplanarbetet.

Länsstyrelsen bedömer att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta. Detta med anledning av att planen kan innebära en betydande miljöpåverkan enligt de kriterier som listas i miljöbedömningsförordningen (2017:966) med avseende på riksintresset för kulturmiljövården. Detta behöver utredas vidare.

Länsstyrelsen framför för vidare planarbete att planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården *Trosaåns dalgång* och att påverkan på riksintresset ska utredas inom ramen för detaljplan i form av en kulturmiljöanalys med konsekvensbeskrivning. Då planområdet är högt beläget får inte tillkommande bebyggelse placeras i exponerade lägen så att landskapsbilden påverkas negativt. Huruvida det finns kulturhistoriska värden i byggnader som ska rivas bör det göras en antikvarisk-teknisk bedömning och därefter bör sådan värdefull bebyggelse skyddas med relevanta planbestämmelser.

För naturmiljö gör Länsstyrelsen en bedömning att en naturvärdesinventering bör upprättas för att kunna ta ställning till planförslagets påverkan på naturvärden inom planområdet. Områdets historia som prästgård med stora glest bebyggda fastigheter som sannolikt haft naturkaraktär kan göra att det finns okända naturvärden att ta hänsyn till vid planläggning. Det bör även beaktas om planområdet utgör en spridningskorridor för grön infrastruktur i ett större perspektiv.

Förutom ovanstående framför Länsstyrelsen att hänsyn till buller, strålsäkerhet, farligt gods och vattenmiljö kvalitetsnormer ska kunna styrkas i detaljplanehandlingarna.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur och kultur

Mark och vegetation

Från intilliggande fastighet Åby 2:32 sluttar marken nedåt mot Åby 2:25, med en höjdskillnad om cirka 5 meter mellan fastigheterna. Inom planområdet finns del av en skogsdunge med lövskog. I övrigt består planområdet av öppen och hårdgjord mark.

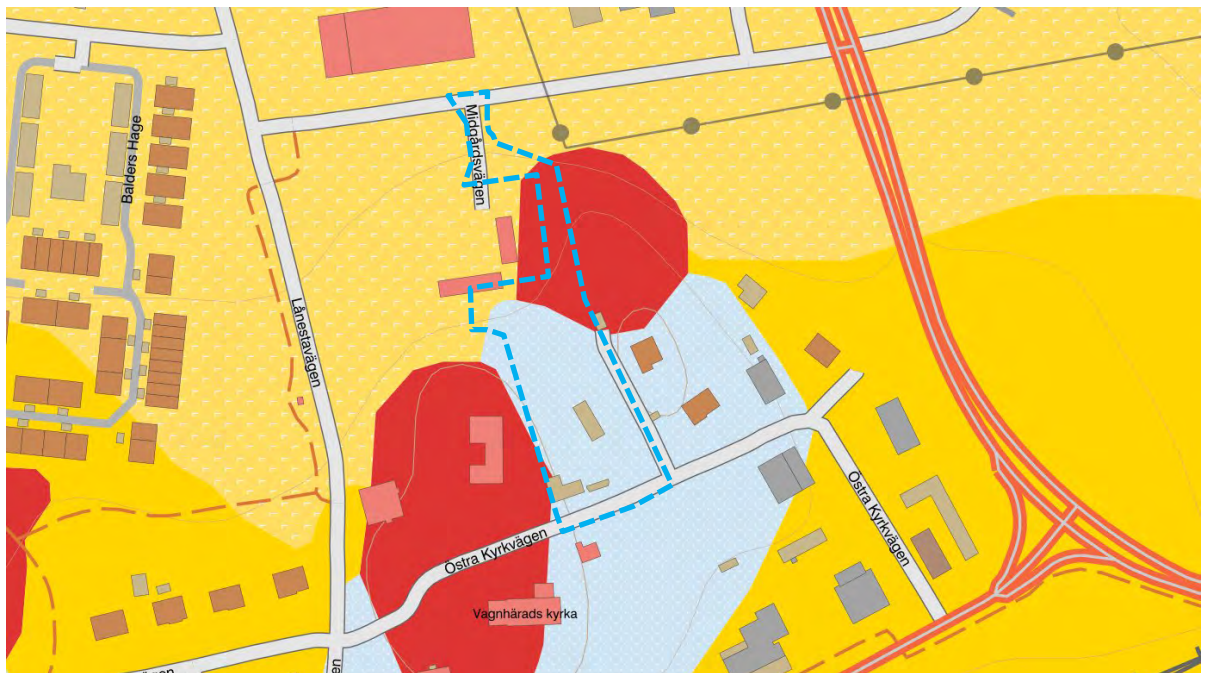
Geotekniska förhållanden

På MSB:s hemsida finns aktuellt och gällande underlag som ska utgöra ett stöd för

kommunens riskinventering och riskhantering. SGI tog år 1997 fram ett underlag som fortfarande gäller och som innehåller en översiktlig kartering av stabilitetsförhållandena vid finkorniga jordarter i bebyggda områden i Trosa kommun, SGI 2-9706-284, 1997-11-24. I rapporten och tillhörande kartor definieras bland annat stabilitetszoner med tillhörande rekommendationer inför framtida planeringsarbete. Aktuellt område är i sin helhet belägen utanför det område SGI definierat i sin riskinventering. Några ytterligare geotekniska utredningar behöver således inte genomföras inom ramen för detaljplanen.

Enligt SGU:s jordartskarta består planområdet av urberg (röd), postglacial finlera (ljusgul) och sandig morän (ljusblå). Skattat jorddjup till berg är 0–10 meter inom planområdet.

Länsstyrelsens skredriskartering visar på att planområdet ligger inom ett skred- och rasriskområde där det kan förekomma skredfara och risk för ras. Det finns däremot inga förutsättningar för detta inom planområdet, se avsnitt Skred och erosion under Störningar.

Utdrag från SGU:s jordartskarta. Källa: SGU. Blå streckad linje är ungefärligt planområde.

Radon

Planområdet ligger inte inom kommunens högriskområde för radon.

Förorenad mark

Det finns inga kända markföroreningar inom planområdet.

Risk och farligt gods

Planområdet är beläget knappt 100 m från en bensinstation. Påfyllning till tankar sker drygt 100 m från planområdet. Området är även beläget inom 150 m från väg 218 och Stationsvägen, dock med tydlig topografisk skillnad samt bebyggelse som ytterligare förstärker avståndet till transportlederna för farligt gods.

Inom ramen för detaljplanen har dels en riskutredning tagits fram med hänsyn till närhet till bensinstationen samt dels utifrån närheten till transportleder för farligt gods. Utredningen rörande närhet till bensinstation visar att det inte finns risk för påverkan eller skada för planområdet vid lossning av drivmedel. Planområdet är beläget ovanför och tydligt avskild från aktuell cistern vilket gör att brandfarlig vätska inte kan rinna in på området. Avståndet mellan cistern och de planerade bostäderna är över 100 m vilket gör att skyddsavståndet mellan tankstationer och bostäder som rekommenderas i "Bättre plats för arbete" är uppfyllt. En bestämmelse rörande placering friskluftsintag och att dessa ska placeras så de inte riktas direkt mot tankstation och järnväg för att minimera risk för att rök från en eventuell brand ska nå byggnaderna.

Byggnader är planerade så att utrymning kan ske åt ett håll bort från en potentiell olycka och utan risk att bli fast mellan huskroppar. Alternativa utrymningsmöjligheter är riktade från järnväg och tankstation.

Beträffande närhet till transportled för farligt gods är planområdet beläget ca 115 m från väg 800 och ca 130 m från väg 218 vilka båda är sekundär led för farligt gods samt ca 150 m från Trafikverkets fastighetsgräns och ca 160 m från järnvägen vilken är primär led för farligt gods. Enligt kommunens riskanalys går det att konstatera att vare sig närheten till de sekundära trafiklederna eller järnvägen föranleder något behov av skyddsåtgärder eller anpassningar.

Planområdet gränsar till Vattenfall Eldistributions fastighet Åby 2:65 med tillhörande transformatorstation. Närmsta bebyggelse är upprättad på ett avstånd om 20 meter från transformatorstationen med hänsyn till strålning. Bebyggelse kan inte uppföras på ett närmare avstånd än detta på grund utav på prickmark och föreslagen bebyggelsestruktur.

Fornlämningar

Röd streckad linje är ungefärligt planområde. Kända fornlämningar är utmärkta med rött och blått.
Källa: RAÄ.

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet. Drygt 200 meter väster om planområdet finns flera högar samt ett gravfält.

Kulturmiljö

Planområdet ligger inom den riksintressanta kulturmiljön Trosaåns dalgång (D46) (MB 3 kap 6 §) och angränsar till kulturmiljö för Vagnhärad kyrka som är ett kyrkligt byggnadsminne och flera av kyrkans tillbyggnader är lokaliserade inom planområdet. Dessa tillbyggnader inhyser inga anmärkningsvärda kulturhistoriska eller antikvariska värden och har inte något formellt skydd.

Vagnhärad kyrka (Bild: AIX Arkitekter).

Vagnhärad's kyrka står på kyrkogårdens mest höglänta del. Planområdet ligger bakom gravkapellet som syns till höger i bild (Bild: AIX Arkitekter).

Inom ramen för detaljplanen har det tagits fram en kulturmiljöutredning (AIX Arkitekter) och en konsekvensanalys utifrån föreslagen detaljplan på Åby 2:25 (Tyréns). Den första utredningen från AIX utgick ifrån förutsättningen att både Åby 2:32 och 2:25 ingick i planområdet och skulle omvandlas. Eftersom planarbetet avslutats på Åby 2:32 och försäljningsprocessen avbrutits har ytterligare en utredning tagits fram av Tyréns för att fokusera på föreslagen detaljplan inom Åby 2:25. Kunskapsunderlaget från den första utredningen har dock varit värdefull inför arbetet med konsekvensanalysen.

Framtagen kulturmiljöutredning fastslår att utredningsområdet inte omnämns i riksintresset Trosaåns dalgång (D56) beskrivning och uttryck, men intar en tydlig roll i riksintresset genom följande skrivelse i riksintressets kunskapsunderlag: Trosaåns dalgång intar en särställning genom att vara en betydande centralplats genom hela förhistorien, från bronsålder till senmedeltid. I området finns goda möjligheter att studera en centralortsbildning ur ett långtidsperspektiv genom många specifika och tydliga spår. Vid framtagandet av kulturmiljöutredningen ingick, som nämnts, även Åby 2:32 i detaljplaneuppdraget vilket förklarar att en del resonemang berör den fastigheten. Även kartor och tålighetsanalyser kan redovisa tidiga förslag på Åby 2:32, men dessa gäller inte längre. Ett starkt bidragande skäl till att planarbetet avslutades på Åby 2:32 var just hänsyn till kulturmiljön. Endast Åby 2:25 ska planläggas och förutsättningarna för kulturmiljön samt platsen betydelse såväl för kyrkomiljön som för riksintresset är betydligt svagare inom aktuellt planområde.

Planområdet och dess närområde med kyrkan, dess administrativa lokaler norr om kyrkan samt även de villor och småindustrier som finns i kulturmiljöutredningsområdets östra del utgör en historisk del av Vagnhärad's samhälle. Den nuvarande bebyggelsestrukturen i utredningsområdet började etableras under 1900-talets första hälft, men fick nuvarande karaktär decennierna efter 1950. Befintlig bebyggelse norr om kyrkan utgör en kontinuerlig tradition som centrum för Vagnhärad's socken och församling, båda med medeltida ursprung. Vaktmästerianläggningen på Åby 2:25 har ett visst kontinuitetsvärde genom att den står på platsen för det tidigare sockenmagasinet och tillhör kyrkans verksamhet. I övrigt är här anläggningen med sentida bebyggelse, staket och skärmtak ett ringa kulturhistoriskt värde.

Det finns värdebärande karaktärsdrag inom utredningsområdet i förhållande till riksintresset:

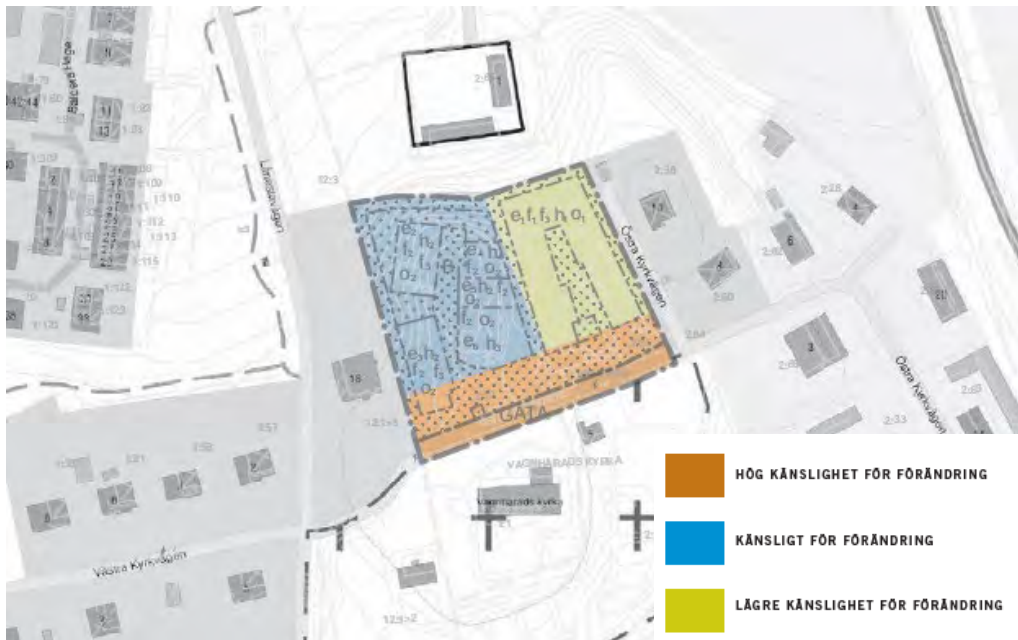
- Kyrkans dominans i närområdet: Kyrkan som platsens största volym omgiven av bebyggelse som inte konkurrerar i vy och stadsbild, i huvudsak inte placerad i vägliv och därmed med distans till kyrkan.
- Den ålderdomliga karaktären med kyrkan, kyrkogården med kallmurad gråstensmur, den äldre f.d. skolmatsalen väster om kyrkan samt äldre vägsträckningar tillsammans med en generellt småskalig bebyggelsestruktur på omkringliggande fastigheter.

- Vägnetets småskaliga karaktär: Östra och Västra kyrkvägarnas och Ågestavägens smala körbanor som möts direkt av grönyta, med bebyggelsen i huvudsak tydligt indragen på fastigheterna.
- Kyrktornets synlighet och ensamma majestät i vy från distans, främst från sydväst och nordväst.

Det finns även värdebärande karaktärsdrag ur ett lokalt perspektiv:

- Kyrkan har höga byggnadshistoriska och samhällshistoriska värden, som är tydligt läsbara i dess i huvudsak medeltida byggnadsvolym, delvis ombyggd på 1800-talet, den äldre kyrkogården med dess kallmur av gråsten och trädkrans.
- Pastorsexpeditionen är en tidstypisk byggnad i vit puts med sadeltak från mitten av 1900-talet, som främst i sin relation till kyrkan har samhällshistoriska och byggnadshistoriska värden. Den är högt placerad på en sydsluttning mot kyrkan och har en framträdande roll i stadsbilden.
- Hägerflychts minne, väster om aktuellt planområde, följer likt pastorsexpeditionen områdets långa tradition med kyrklig verksamhet och ersatte den tidigare kyrkskolan på platsen. Den är uppförd i en tidstypisk 1960-talsarkitektur och tillsammans med övriga byggnader norr om Östra kyrkvägen illustrerar den församlingens utveckling under andra halvan av 1900-talet.
- Utredningsområdets bebyggelse från 1900-talets mitt vittnar om sin tids småskaliga expansion av orten, med främst villabebyggelse, glest placerad på generösa tomter med stort inslag av grönska. Uttryck för detta är byggnadernas indragna läge på fastigheterna, väl uppvuxna trädgårdar och byggnader i 2–3 plan med sadeltak.
- Den småskaliga industribbyggelsen inom utredningsområdet, i huvudsak tillkommen under decennierna kring 1900-talets mitt, med sin karaktäristiska funktionsarkitektur.

Kulturmiljöutredningen har tagit fram en känslighets- och tålighetsanalys som visar att området närmast Östra Kyrkvägen har hög känslighet för förändring, vilket delvis utgörs av fastighet Åby 2:25, medan större delen av fastigheten har lägre känslighet för förändring.

Känslighets- och tålighetsanalys (AIX Arkitekter AB). Observera att planarbetet för Åby 2:32 är avslutat i sin helhet.

Hög känslighet innebär att mindre ändringar inom området kan genomföras under förutsättning att stor hänsyn visas för platsens karaktär. I detta fall innebär det att området närmast kyrkan inte bör bebyggas och att grönyta bevaras mot väg. Bebyggelse fränsett mindre, väl anpassade komplementbyggnader är olämpliga. Området är att betrakta som en buffertzona mot kyrkan.

Lägre känslighet innebär att platsen är något tåligare än den föregående klassificeringen, eftersom den är mer låglänt och har mindre betydelse för områdets helhetskaraktär. Befintlig bebyggelse inom detta område har också endast ett lägre kulturhistoriskt värde, bestående i dess koppling till kyrkan. Ny bebyggelse bör på ett respektfullt sätt möta vägen. Exploateringsgrad bör anpassas till befintlig bebyggelsestruktur enligt hänsynskravet i PBL 2 kap 6 §, vilken anger att ny bebyggelse ska uppföras med hänsyn till natur- och kulturvärden på platsen samt stads- och landskapsbild.

Med utgångspunkt från kunskapsunderlaget har planförslaget ändrats och anpassats till de kulturmiljövärden som finns i anslutning till Vagnhäradskyrka. Som en del i den anpassningen utgör avslutandet av planarbetet på Åby 2:32 en av de större åtgärderna. Kunskapsunderlaget har tydligt visat på fastighetens känslighet och att möjligheten för förtätning är mycket begränsad. Det är möjligt att befintliga byggnader kan användas för andra ändamål än dagens i framtiden men detta måste ske i med stor hänsyn till platsen och dess historia. Vidare har tillfart och planering av parkeringar för de tillkommande bostäderna på Åby 2:25 ändrats och sker numera norrifrån från Midgårdsvägen för att undvika att trafiken ökar på Östra Kyrkvägen samt att påverkan från parkerade bilar minimeras. Sockencentrum har i delar förändrats över tid och kulturmiljön kan också stärkas och vitaliseras genom ny bebyggelse. Bebyggelsevolymerna är höjdmässigt anpassade för att underordna sig kyrkomiljön och placeringen av bebyggelsen är också gjord med hänsyn till övrig bebyggelse. Det gröna inslaget utmed Östra Kyrkvägen förstärks genom

planförslaget. Resultat från konsekvensanalysen framtagna av Tyréns redovisas längre fram i dokumentet.

Landskapsbild

Planområdet ligger på en höglänt plats i Vagnhärads samhälle, som domineras av kyrkan med sitt torn i väster. En landskapsanalys med vystudier på lång och kort sikt har gjorts (AIX Arkitekter AB) inom detaljplanearbetet för att visualisera hur området uppfattas idag. I vyerna på kort sikt är Vagnhärads kyrka delvis mer närvarande än i vyerna på lång sikt. Detsamma gäller befintlig bebyggelse inom planområdet. Kyrkans dominans i området upplevs enbart i vyer längs och i närheten av Östra Kyrkvägen.

Bedömningen som görs är att vegetationens betydelse för upplevelsen av området är tydlig här. I vyerna på lång sikt utgör vegetationen en tydlig barriär som osynliggör området, medan den nära grönskan i vyerna på kort sikt samspelar med bebyggelsen och upptar rum i det lågt exploaterade området. Bedömningen är att vyerna på lång sikt förväntas påverkas mindre än vyerna på kort sikt.

Bebyggelseområden

Befintlig bebyggelse

Åby 2:25 utgör idag en del av Vagnhärads kyrkliga miljö med servicebyggnader som tidigare tillhört kyrkans verksamhet. På fastigheten Åby 2:25 finns en enplansbyggnad med fasader i ljus grå locklistpanel och sadeltak med rött tegel. Byggnaden är uppförd i vinkel mot tomtgräns mot Åby 2:32, och den kuperade sluttningen i fastighetens västra del har schaktats ur för byggnaden. Hela gårdsytan är kringbyggd av ett staket i trä och upptas av funktionsytor för avfall och trädgård. Den västra längan, med gavel mot vägen är uppförd tidigare än vinkeln med långsida mot väg, som tillsammans med ett intilliggande skärmtak uppfördes efter 2004. En låg förrådslänga med pulpettak och ljus gråmålad fasadpanel i tomtens nordöstra del är fastighetens yngsta byggnad.

Vy över fastighetens södra delar mot Östra Kyrkvägen (Bild: AIX Arkitekter).

Förrådslänga i östra delen av fastigheten (Bild: AIX Arkitekter).

Vaktmästeriets byggnad, fasader mot Östra Kyrkvägen (Bild: AIX Arkitekter).

Vaktmästeriets byggnad (Bild: AIX Arkitekter).

Direkt öster om Åby 2:25 ligger två småhus från 1950-talet. Intilliggande bebyggelse längs med Östra Kyrkvägen och Västra Kyrkvägen går generellt i samma kulörer och material. Trosa tätort har en tradition av småskalig bostadsbebyggelse och sammanhängande verksamhetsbebyggelse. Bostadsbebyggelsen är ofta i en till två våningar och är uppförda i trä med olika ljusa kulörer eller i ljust tegel.

Kommersiell och offentlig service

Kommersiell service finns i viss utsträckning vid Vagnhärad station i form av bland annat blomsterhandel och restaurang knappt 200 meter sydväst om planområdet. Intill drivmedelstationen strax söder om planområdet finns andra bilverksamheter.

Knappt en kilometer väst om planområdet ligger Vagnhärad torg med centrumverksamhet, livsmedelsbutik och grundskolor, åk F-6 och åk 7-8. Intill Vagnhärad torg finns även badhuset Safiren med tillhörande gym samt Hedebyhallen.

Föreslagen bebyggelse och service

I utformningen av planförslaget har hänsyn till riksintresseområde för kulturmiljö, ledningsfrågor samt riskhänsyn särskilt beaktats. Omsorg har således riktats mot placering av byggnader, gestaltning samt skala för att exploateringen ska fungera gentemot befintliga kulturmiljöintressen.

På fastighet Åby 2:25 föreslås det uppföras cirka 30 bostäder i form av flerbostadshus, fördelade på fem huskroppar, uppförda i 1-3 våningar (B). Flerbostadshusen som uppförs i den norra delen av fastigheten är tre våningar men upplevs förhålla sig till tvåvåningshusen på grund av markens sluttning. För att

säkerställa dessa höjdskillnad villkoras att marklov krävs för ändring av markens höjd med mer än 0,5 meter. Närmast Östra Kyrkvägen föreslås komplementbyggnad för förråd, cykelparkering och avfallshantering.

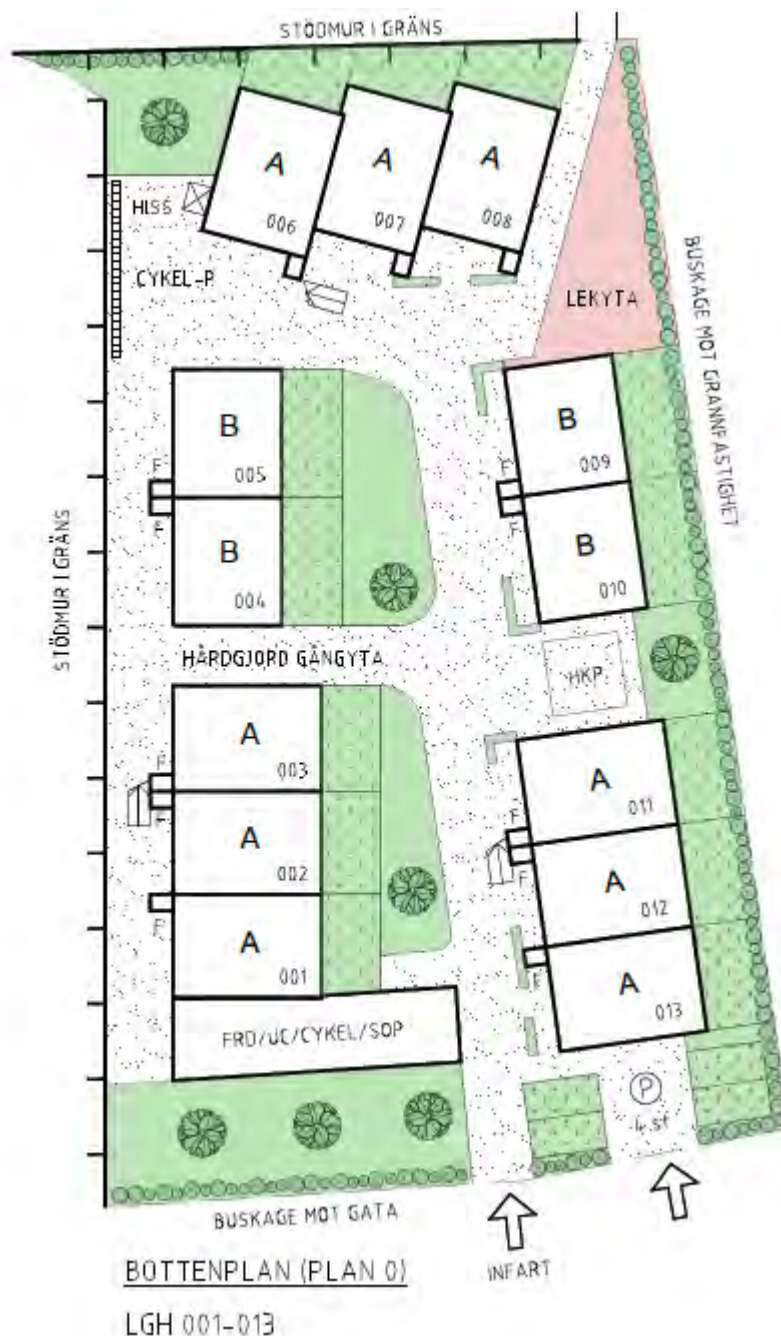
Föreslagen bebyggelse för planområdet sett från norr. Vagnhärad's kyrka syns bakom föreslagen bebyggelse och höjer sig fortsatt över tillkommande bebyggelse (Illustration XLNT Living).

Föreslagen bebyggelse för planområdet sett från väster. Vagnhärad's kyrka syns i öster och tillkommande bebyggelse längs med Östra Kyrkvägen är ej synlig på grund av topografen (Illustration XLNT Living).

Placering, utformning, material, byggnadsteknik

Byggnadernas placering regleras av prickmark. Byggrätten regleras med en största byggnadsarea 1350 m² inom användningsområdet varav största byggnadsarea är 206 m² per huvudbyggnad samt en högsta nockhöjd mellan 6,5–11 m (h₁-h₃) för samtlig bostadsbebyggelse. Bostädernas föreslagna höjder är desamma som de kulturmiljöanalysen utgått ifrån. För komplementbyggnader gäller en högsta nockhöjd om 4,0 meter. Tak föreslås uppföras som antingen pulpet- eller sadeltak. För pulpettak gäller takvinkel om 5–10 grader och för sadeltak gäller takvinkel om 15–45 grader.

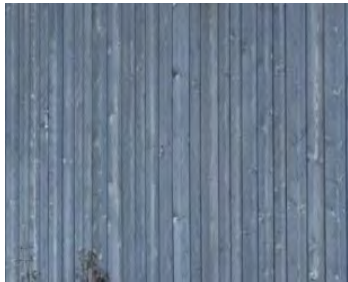

Situationsplan för föreslagen detaljplan (XLNT Living).

Byggnadskropparna i den västra och norra delen av planområdet är sammankopplade med loftgångar på plan 1 och 2.

Vagnhärad präglas av en småskalig bostadsbebyggelse ofta uppförd i traditionella färgskalor med ett trämaterial eller tegel. För att tillkommande bebyggelse ska knyta an till Vagnhärad's tätorts tradition och anpassa sig till befintlig bebyggelse på platsen kommer byggnaderna att uppföras i fasader huvudsakligen av trä och tegel med en färgsättning i ljusa jordartskulörer i. Kulörerna som föreslås är tjärvitriol och gröntjära. Generellt ska fasaderna vara stående träpanel, med liggande panel ovan dörrar och fönster. Tegel kan förekomma på bottenvåning samt på

komplementbyggnaden. Detaljer såsom balkongräcken, takfot och stuprör får uppföras i mörka kulörer.

Referensbild tjärvitriol.

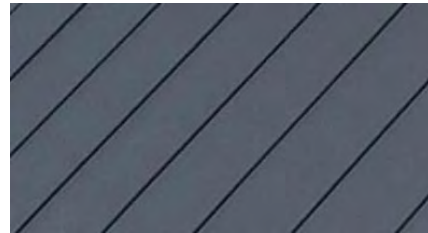
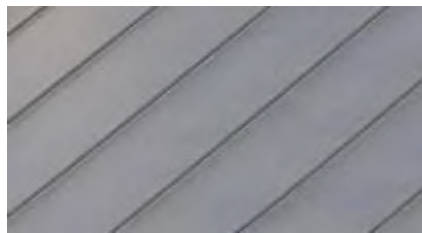

Referensbild gröntjära.

Referensbild tegelfasad

Tak ska vara av slät plåt, takpannor eller sedum och plåtdetaljer i mörka kulörer tillåts. En av byggnaderna i den östra delen av planområdet föreslås återbruka röda tegelpannor som finns inom planområdet idag, se fasadutsnitt mot Åby 2:36 och Åby 2:60 nedan. För komplementbyggnader regleras att fasad ska utformas likt huvudbyggnad.

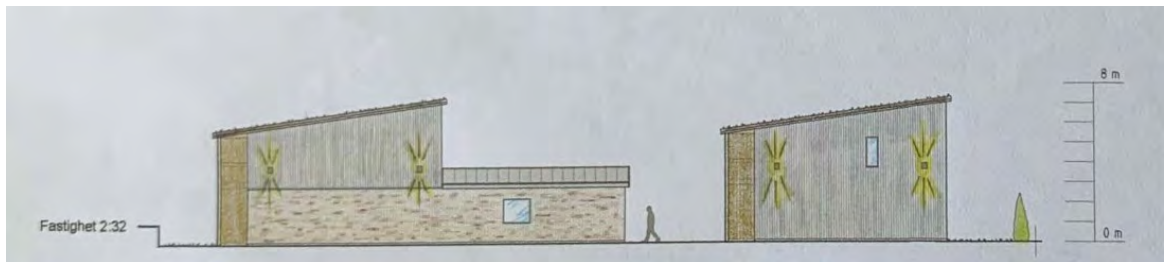
Referensbilder takfärg

Föreslagen bebyggelse mot fastighet Åby 2:32, sett från väst. (Illustration XLNT Living).

Föreslagen bebyggelse mot fastighet Åby 2:32, sett från öst. (Illustration XLNT Living).

Föreslagen bebyggelse mot Östra Kyrkvägen, sett från söder. (Illustration XLNT Living).

Föreslagen bebyggelse mot fastighet Åby 2:36 och Åby 2:60, sett från öst. (Illustration XLNT Living).

Föreslagen bebyggelse mot fastighet Åby 2:36 och Åby 2:60, sett från väst. (Illustration XLNT Living).

För att minska insyn regleras att fönster ej får placeras på gavel mot fastigheten Åby 2:36.

Friytor

Naturmiljö

Stora delar av planområdet är bebyggd eller grusad och i den norra delen finns ett område som använts som kompost för verksamheten. Växtligheten inom planområdet består i huvudsak av trädgårdsväxter, gräsytor och bearbetad mark. Mot bakgrund av detta finns inga behov av ytterligare utredningar eller naturvärdesinventeringar. Länsstyrelsen har framfört önskemål om detta inom ramen för utredning om strategisk miljöbedömning med hänvisning till prästgårdens fastighet. Planområdet för Åby 2:32 är avslutat och de möjliga värden som nämns i Länsstyrelsens svar finns inte inom planområdet då fastigheten till stora delar är bebyggd och hårdgjord. Inom planområdet finns inga skyddade naturområden eller kända rödlistade arter. Inga kända naturvärden antas påverkas. Mot bakgrund av detta behöver inte några naturvärdesinventeringar eller andra undersökningar genomföras. Det finns heller inga kommunala naturreservat i närheten av planområdet. Trosaån, del av riksintresse för kulturmiljö, ligger drygt 300 meter söder om planområdet med bebyggelse och järnväg emellan.

Föreslagen detaljplan skapar en mer avgränsad gårdsmiljö (prickmark) genom

föreslagen placering av huskropparna. Anvisad lekyta föreslås i den norra delen av planområdet. Gårdsrummet föreslås anläggas med stenplattor, grus och grönytor. Grön häck ska uppföras mot Östra Kyrkvägen för att skapa en barriär mot kyrkans miljöer samt ska grön häck bilda gräns mot bebyggelsen öster och väster om planområdet. Gröna tak föreslås närmast gatan och solpaneler på taken längre norrut inom planområdet.

Delar av befintlig naturmark på den kommunala fastigheten Åby 2:64, reglerad som parkmark i gällande detaljplan, kommer att tas i anspråk för uppförande av infart och parkeringsplatser (n₁).

Gator och trafik

Vägar och biltrafik

Området ansluter till befintlig infrastruktur via Östra Kyrkvägen. Stationsvägen utgör vidare en förbindelse mot Trosa via väg 218 samt till E4. Stationsvägen utgör även förbindelse till resecentrum med järnvägstrafik och buss.

Föreslagen anslutning med bil till och från planområdet sker fortsatt via Östra Kyrkvägen (GATA) samt kommer en ny infart att upprättas norr om planområdet från Midgårdsvägen (GATA) på del av den kommunala fastigheten Åby 2:64. Infarten från Midgårdsvägen kommer vara primär infart och tydlig skyltning kommer vara viktigt vid genomförandet för att undvika felkörning då det företrädesvis är handikapplatser som kommer anordnas vid infart från Östra Kyrkvägen.

Föreslagen bebyggelse syns bakom bebyggelse på fastigheten Åby 2:65. Angöring med bil sker från Midgårdsvägen som syns till vänster i bild (Illustration: XLNT Living).

Gång och cykeltrafik

Längs med Lånestavägen som ligger i anslutning till planområdet finns ingen anlagd gång- och cykelväg som angör till planområdet. Inte heller Östra Kyrkvägen är utrustad med gång- och cykelväg. Längs med Stationsvägen löper en gång- och cykelväg som dels leder mot Trosa, dels mot Vagnhärads centrum.

I föreslagen detaljplan angörs med gång- och cykeltrafik på samma sätt som

tidigare och cyklar föreslås kunna parkeras i komplementbyggnader uppförda mot Östra Kyrkvägen.

Parkering

Befintlig parkering är lokaliserad inom fastigheten Åby 2:25. Mitt emot planområdet ligger en parkering för Vagnhärad kyrka och cirka 200 meter söder om planområdet finns en större pendlarparkering i anslutning till Vagnhärad stationsområde.

I föreslagen detaljplan möjliggörs det för ett mindre antal parkeringsplatser, företrädesvis handikapplatser, på södra delen av Åby 2:25 (prickmark) dit bilar angör från Östra Kyrkvägen. Övriga parkeringsplatser föreslås anordnas inom den idag kommunala fastigheten Åby 2:64, norr om Åby 2:25.

Störningar

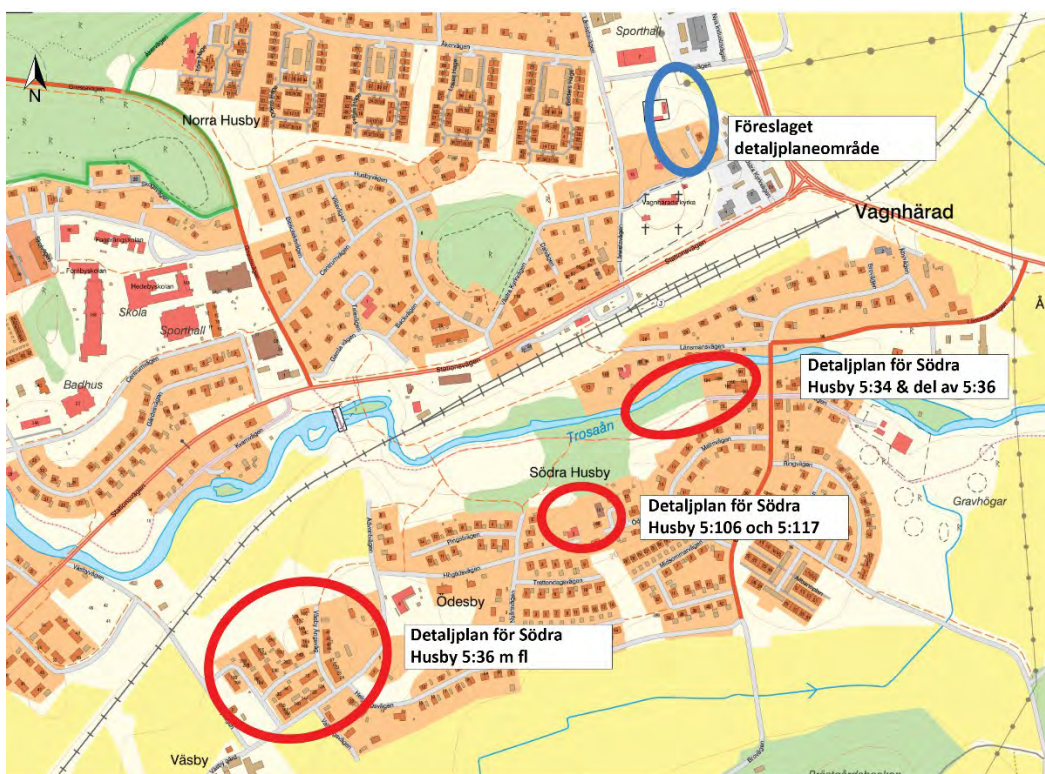
Buller

Planområdet är beläget i ett bostadsområde i centrala Vagnhärad som vetter mot Vagnhärad kyrka och skogskyrkogården. Den trafik som förekommer är till och från grannfastigheterna samt kyrkan och Östra Kyrkvägen används som lokalgata främst för angöring till fastigheter, den används således inte som en genomfartsväg. Trafikbuller från tillkommande biltrafik alstrar inte bullernivåer som kräver några speciella åtgärder. Östra Kyrkvägen är förhållandevis lågt trafikerad och har en låg hastighetsbegränsning vilket innebär att bullerpåverkan för planerade bostäder bedöms som mycket liten. Även bullerpåverkan från Stationsvägen som går nedanför den bergplatån som planområdet är beläget på (brant kant med höjdskillnad på 8 meter) bedöms inte ha någon påverkan.

Fastigheten ligger ca 160 meter från järnvägsspåret som utgör den största bullerkällan. Nyligen genomförda bullerutredningar i samband med detaljplanerna för Södra Hagby, Åby gård och Södra Husby visar på att bullerriktvärden för ekvivalent och maximal ljudnivå, samt bullerkrav avseende fasad och uteplats klaras enligt gällande riktvärden.

Dessa planområden är ungefär lika nära eller närmre belägna än aktuellt planområde och det är dessutom helt öppet mellan järnvägen och den planerade bebyggelsen där. Aktuellt planområde är högre beläget än de övriga detaljplaneområdena och omgivet av växlighet och bebyggelse som avskärmar eventuellt buller från vägar och järnväg. Några ytterligare åtgärder eller utredningar för buller är inte nödvändiga.

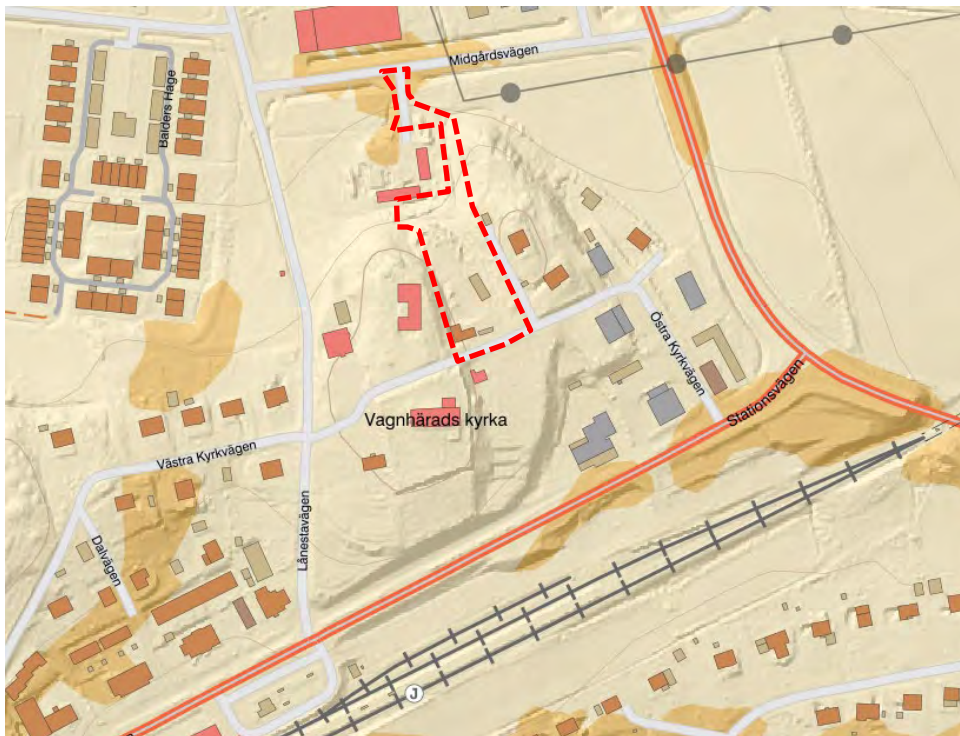
Detaljplaneområden där bullerutredningar har genomförts i förhållande till järnvägsspåret visas med röd ring. Förslaget detaljplaneområde visas med blå ring. Bildkälla: Lantmäteriet.

Översvämning

I den dagvattenutredning som gjorts för detaljplanen framgår det att inga översvämningsproblem har identifierats vid ny utformning och exploatering av planområdet.

Skred och erosion

Inom planområdet finns inga förutsättningar för skred i finkornig jordart. I anslutning till planområdet finns det av SGU utpekade aktsamhetsområde för skred (orange färgsättning). Detta påverkar dock inte aktuellt planområde vilket är högt beläget med goda geotekniska förhållanden.

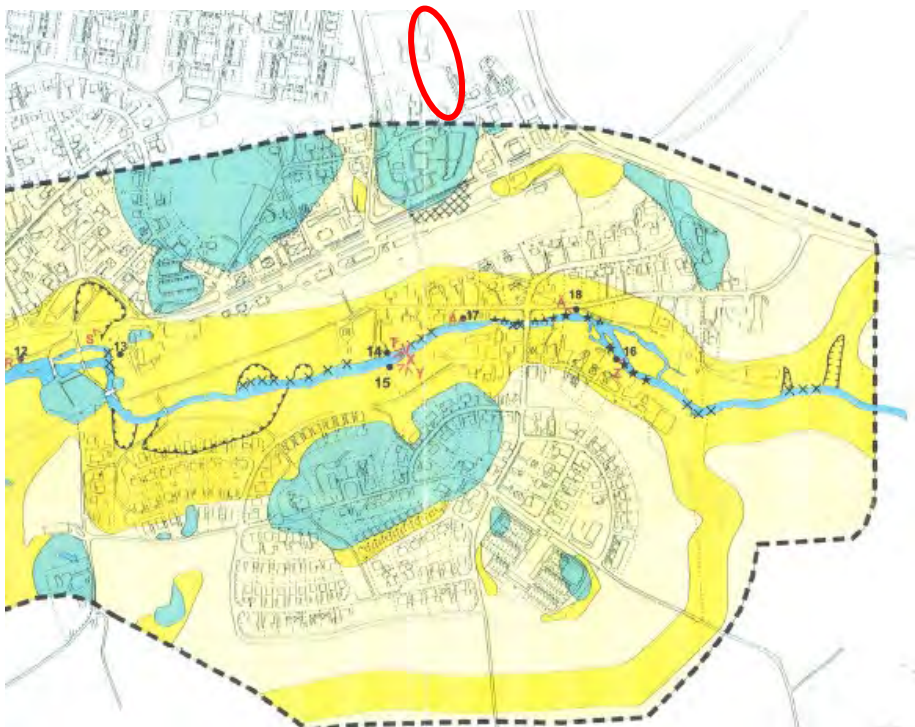
Utsnitt från SGU:s kartunderlag som visar förutsättningar för skred i finkornig jordart.

Längs med Trosaån föreligger generellt risk för skred i finkornig jordart i strandnära områden. Efter skredolyckan 1997 gjordes omfattande stabilitetsundersökningar och åtgärder utmed Trosaån i syfte att säkerställa åstränderna geotekniskt. Föreslaget planområde omfattas inte av dessa riskområden, i höjd med planområdet föreligger heller specifikt inga sådana förutsättningar längs med Trosaån.

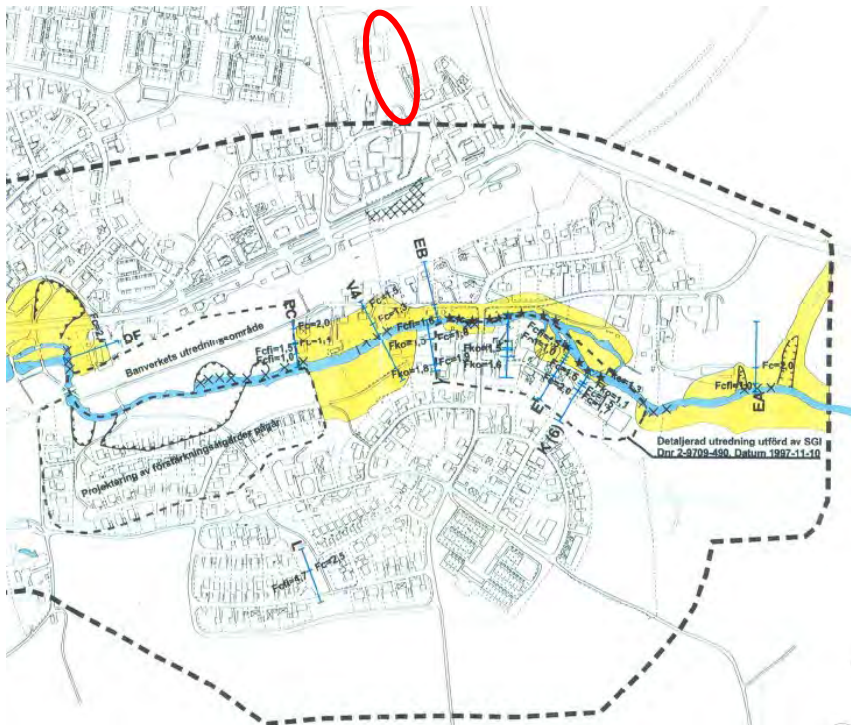
Utsnitt från SGU:s kartunderlag som visar förutsättningar för skred i finkornig jordart i strandnära områden längs med Trosaån. Röd cirkel visar planområdet.

I den översiktliga kartering av stabilitetsförhållandena i bebyggda områden i Vagnhärad, gjord av SIG 1997, har marken vid Vagnhärad kyrka kartlagts som stabilitetszon 3 (i en tregradig skala), vilken utgörs av fastmark. Stabilitetszonerna 1 och 2 utgörs båda av lera. Utredningen framför att inom zon 3 saknas förutsättningar för skred eller ras eftersom lös jord inte förekommer inom zonen. Aktiviteter inom zonen kan emellertid ha negativ inverkan på stabiliteten i angränsande zoner. För fastmark gäller att stabiliteten för omgivande markområden med lösare jordarter skall beaktas vid åtgärder inom fastmarkområden som påverkar omgivande mark; exempelvis sprängningsarbeten, vatteninfiltration etc. I övrigt finns inga särskilda restriktioner med hänsyn till stabiliteten. Detaljplanen reglerar bland annat att marklov krävs för ändring av markens höjd med mer än 0,5 meter och att dagvatten ska fördröjas inom planområdet.

Utsnitt från SGU:s kartunderlag som visar stabilitetsförhållandena i bebyggda områden i Vagnhärad. Blått utgörs av stabilitetszon 3, ljusgult av stabilitetszon 2 och gult av stabilitetszon 1. Planområdet markerat i rött.

Nedan visas område i gult som översiktligt ej kan klassas som tillfredsställande stabilt eller otillräckligt utrett område där detaljerad utredning rekommenderas. Planområdet omfattas inte.

Utsnitt från SGU:s kartunderlag som visar stabilitetsförhållandena i bebyggda områden i Vagnhärad. Gul markering visar otillfredsstillande stabilitet som behöver utredas detaljerat. Planområdet markerat i rött.

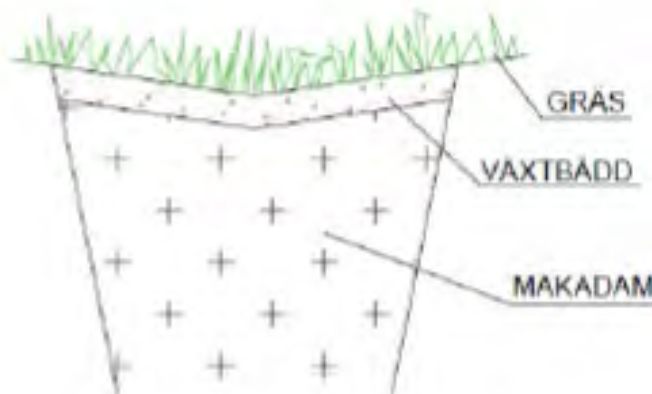
Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Byggnader, både befintliga och planerade ligger över gatunivå där befintligt kommunalt VA finns.

Dagvatten

Inom ramen för detaljplanen har en dagvattenutredning tagits fram som granskats och godkänts av kommunen Miljökontor och Tekniska enhet. Allt förorenat dagvattnet inom planområdet kommer att renas naturligt genom infiltration genom jordprofil (gräsyta, infiltrationsstråk m.m.). Sandfilter, svackdiken, makadammagasin och växtbäddar har mycket goda reningsegenskaper.

Princip på svackdike för ett diskret infiltrationsstråk (Ronny Olsson Ingenjörbyrå AB).

Då befintligt jordtäckte är tunt rekommenderas en utfyllnad med några decimeter permeabelt material på hårdgjorda ytor, främst parkeringsplatser och anläggning av gräsytor med minst en decimeter jord. Ytvattenavrinningen från hårdgjorda ytor föreslås ske mot infiltrationsstråk för fördröjning, rening och infiltration. Överskottsvatten från gräsytor som inte hinner infiltrera leds även de med hjälp av höjdsättningen mot infiltrationsstråk i norra delen. Svackdikena kan utformas diskret men ska utgöra en låglinje som leder vattnet både söderut och norrut mot naturområden och kommunala ledningsnätet och kan översvämmas vid mycket stora regn.

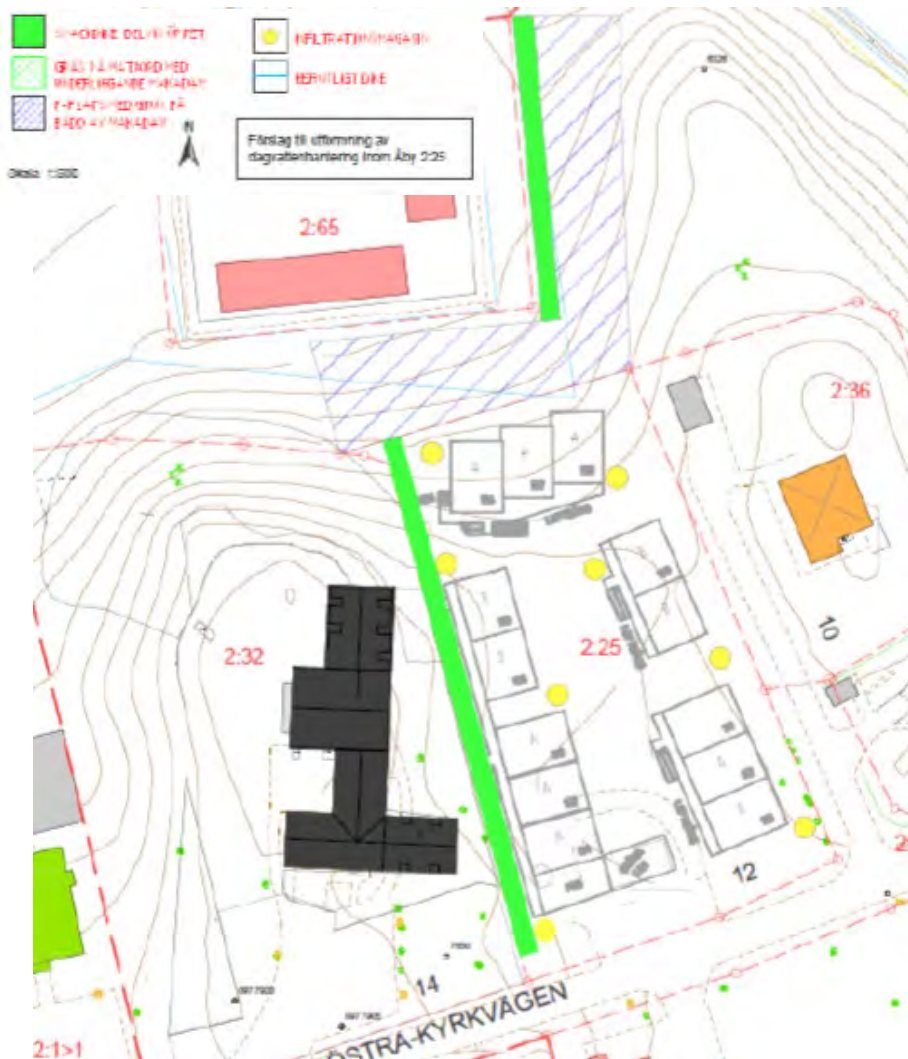
Befintlig höjdsättning kommer till största delen vara kvar även efter exploatering, vilket innebär att planområdet kommer luta norrut. Gångvägar på gårdar mellan husen avvattnas in till gräsytor uppbyggda av en decimeter jord och rotzon som absorberar eventuella föroreningar.

Takvatten avleds med hjälp av stuprör med utkastare mot växtbäddar för rening och vidare till makadamfyllda fördröjningsmagasin under mark för infiltration. Två av byggnaderna föreslås förses med gröna tak som buffrar nederbörden. Taken kommer förses med solpaneler, men på icke nyttjade tak kan man anlägga ytterligare gröna tak som kan fördröja regnvattnet. Gröna tak är beväxna med Sedum-arter eller andra växter som är toleranta mot både vatten och torka. Gröna tak avvattnas då som övriga tak. Dock kommer viss mängd nederbörd omhändertas av taket. Mängden beror av substrattjockleken och taklutningen där en tjockare substrattjocklek och flackare taklutning ger större magasinvolym. Genom lagring av vatten i växtbädden, avdunstning och växternas vattenförbrukning minskar avrinningen från taket väsentligt jämfört med ett konventionellt tak. Sedumtak som omhändertar de första 5 mm kan minska den årliga avrinningen från taket med 55%.

Tidigare naturområden inom Åby 2:25 kommer tas i anspråk för bebyggelse men en randzon mot angränsande fastighet Åby 2:32 kan utnyttjas som infiltrationsstråk. Då det naturliga jordlagret är tunt får man fylla upp och anlägga fördröjnings- och infiltrationsmagasin i form av svackdiken. Vid mycket stora regn ska dock överskottsvatten som inte hinner infiltreras ledas mot svackdiken/infiltrationsstråk. Där kommer vattnet antingen infiltrera längs vägen eller nå ända fram till lågpunkten i norr där kontrollerad översvämning kan ske säkert för senare infiltration.

Del av intilliggande fastighet avses inrymma parkeringsplatser för boende. Idag är det aktuella området naturmark i direkt anslutning till fastighet som nyttjas som förrådsyta, elteknisk anläggning och parkering. Övriga delar av Åby 2:64 innefattar idag vägar, jordbruksmark och större parkeringsytor. Markytan ligger i svag sluttning och vid markberedning fylls den lämpligen med makadam som kan magasinera dagvatten och infiltrera den. Det är viktigt att mark som inrymmer parkeringsytor är genomsläpplig för att dagvattnet ska kunna magasineras och infiltreras på ett önskvärt sätt. Ytan avses grusas, alternativt asfalteras med genomsläpplig asfalt. Avrinning ordnas öster- och norrut med anlagd växtbädd för rening innan överskottsvatten leds mot ytterkanternas naturområden och

dagvattendiken.

Avrinningsplan för Åby 2:25 (Ronny Olsson Ingenjörbyrå AB).

Större regn än dimensionerande regn kan förekomma och kommer enligt branschorganisationen Svenskt Vatten bli mer förekommande i framtiden i och med förväntade klimatförändringar. Enligt prognostiserade klimatförändringar kommer regn med högre nederbördsintensitet bli vanligare under kommande hundraårsperiod. Höjdsättningen ska utformas så att byggnader och annan infrastruktur inte kommer till skada vid extrema regn. Svackdike längs stödmur mellan 2:32 och 2:25 skyddar byggnader genom att buffra och leda bort vatten norrut.

Inga separata dagvattenledningar planeras för att leda bort överskottsvatten från området. Om vattnet vid en viss nederbörd inte hinner infiltrera i närliggande genomsläpplig yta eller i infiltrationsstråken så kommer det ytvatten ledas mot Östra kyrkogatan i söder och mot naturmark och parkeringsplats i norr. Om magasinsvolymer inom planområdet fylls vid extrema nederbördstillfällen, ska bräddning ske i nordlig riktning.

Erforderliga magasinsvolymer vid 10- och 100-årsregn har beräknats med rationella

metoden (Dahlström 2010) enligt Svenskt Vatten P110 med beräknad infiltrationshastighet i mark som begränsande utflöde.

Infiltration till grundvattnet kommer att ske genom först ett ytlager av matjord innan det når underliggande jordart, naturlig eller fyllnadsmassa.

Infiltrationskapaciteten i gräsytor och infiltrationsstråk kommer därmed styra det utgående flödet från planområdet. Genomsläppligheten (K-värde) för matjord >10 cm är 25 mm/h. Infiltration antas minst ske över den area som utgörs av grönområde/naturmark, knappt 1000 m². Avvattning från tak leds till infiltrationsmagasin, ca åtta stycken fördelade över området (se avrinningsplan).

Ett infiltrationsdike som delvis kan vara öppet anläggas längs stödmuren mellan Åby 2:25 och 2:32 som läggs i sluttning norrut mot naturmark och blivande parkeringsområde. Dikets magasinvolym beräknas bli 25 m³ vid en längd på 55 meter varav 20 m öppet. Växtligheten absorberar även föroreningar. Större nederbörds mängder som inte sväljs av diket leds under planerad P-plats som också avvattnas till ett svackdike för infiltration och rening. Det bräddas till naturmark och dagvattendiken på Åby 2:64. Är hela magasinvolymen tillgänglig kan ett 10 minuter långt 50-årsregn helt buffras.

Miljö kvalitetsnormer

Detaljplaneområdet tillhör avrinningsområdet för Trosaån. Den ekologiska statusen för ytvatten är måttlig medan alla ytvatten har miljö kvalitetsnormen god kemisk status. Trosa kommuns planering ska säkerställa att vattendraget ska uppnå god kemisk och ekologisk status. Tillförsel av dagvatten ska inte försämra miljö kvalitetsnormen i recipienten. Dagvatten från planområdet kommer renas via växtbäddar för att mängden närsalter och tungmetaller inte ska öka i recipienten. Miljö kvalitetsnormerna anses därmed uppfyllas.

Beräkningarna för förorenings- och närsaltmängder efter reningsåtgärder baserar sig på att all avrinning genomgår någon slags rening. Principutförning för dagvattenhantering beskriver hur all avrinning kommer ledas till rening och filtreringen i diken och infiltrationsstråk. Fullständiga beräkningar för förorenings- och närsaltmängder före och efter exploatering med och utan rening redovisas i dagvattenutredningens bilaga 2–3.

	Mängd	Före utbyggnad	Efter utbyggnad utan rening	Efter utbyggnad med rening
Fosfor	g/år	282	211	98
Kväve	g/år	2333	2160	1060
Bly	g/år	18,6	19,35	3,20
Koppar	g/år	33,7	39,2	6,73
Zink	g/år	81,7	102	18,5
Kadmium	g/år	0,72	0,7	0,20
Krom	g/år	7,34	10,9	2,09
Nickel	g/år	5,88	9,5	1,49
Kvicksilver	g/år	0,04	0,1	0,03
SS	g/år	116	104,3	13,4
Olja	g/år	0,51	246	24,6
PAH16	g/år	1,22	2,33	0,97

Föroreningar före och efter nyexploatering (Ronny Olsson Ingenjörbyrå AB).

Värme

Byggnader ska vara utformade så att energiförbrukning minimeras. För att underlätta konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem. Planområdet är inte anslutet till fjärrvärmenätet.

El, tele och bredband

El-, tele- och fiberledning ansluter till eller strax intill planområdet.

För att möjliggöra planens genomförande kan ledningar i planområdet behöva flyttas. En flytt av ledningar bekostas av fastighetsägaren och initiativtagaren till åtgärden.

Avfall

Avfallshanteringen följer Trosa kommuns avfallsplan vad gäller fastighetsnära avfallshantering. Avfallshanteringen för de nya bostäderna sker i ett separat miljösorteringsrum centralt i kvarteret, alternativt att detta tillskapas i byggnaderna. Avfallet kan tömmas via den planlagda markparkeringen som även fungerar som angöring vid in och utflyttning. Tillräckliga ytor för passage för renhållningsfordon finns för en fortsatt hantering av detta inom planområdet.

Inverkan på miljön

Mark och vegetation

Marken inom planområdet är idag i huvudsak planlagd som centrumändamål för att möjliggöra samlingslokaler till kyrkans verksamhet där marken delvis är exploaterad men i övrigt består av hårdgjorda ytor och gräsmark. Norra delen av planområdet är planlagd som parkmark och består av lövskog.

Ny föreslagen bebyggelse föreslås på mark som redan är hårdgjord, samt föreslås lövskogen inom planområdet göras om till yta för infart och parkering. Det finns inga kända naturvärden inom planområdet. Planförslaget anses inte innebära några betydande negativa konsekvenser för naturvärden eller vegetation på platsen.

Landskapsbild

Påverkan på landskapsbilden är framför allt visuell. Fastighet Åby 2:25 ligger nedanför kyrkhöjdens krön. Avseende vyer, på lång sikt bedöms påverkan på kyrkans dominans i landskapet som liten. Bostäderna i tre våningar blir synliga från norr och nordväst, men bedöms inte konkurrera med kyrktornet. Vad gäller vyer på kort sikt, bedöms tillkommande bebyggelse ligga på ett tillräckligt respektavstånd för att de riksintressanta uttrycken i miljön fortfarande ska kunna förstås och upplevas. Karaktärsförändringarna som tillkommande bebyggelse medför skapar dock ett tydligt brott i relation till den mer ålderdomliga karaktären i kyrkomiljön. Den landskapsvy som påverkas tydligast är sett österifrån på Östra Kyrkvägen, där topografin inte gömmer planområdet.

Vy längs Östra Kyrkvägen idag (Bild: AIX Arkitekter).

Vy längs Östra Kyrkvägen med föreslagen bebyggelse (Illustration: XLNT Living).

Riksintressen

Detaljplanen ligger inom riksintresse för kulturmiljö för Trosaåns dalgång (D46) (MB 3 kap 6 §).

I Länsstyrelsens kunskapsunderlag till riksintresset framhålls att målen vid planering, för att kunna tillgodose riksintresset, bland annat bör fokusera på att:

- de rika fornlämningsmiljöerna och sambanden mellan dessa ska kunna förstås och upplevas,
- tydliga och pedagogiska fornlämningar ska tillgängliggöras, vårdas och skyltas,
- utblickarna från fornlämningarna, över det öppna landskapet och ner mot Trosaåns dalgång ska bestå m.m.

Detta innebär bland annat att de fornlämningar och deras fornlämningsområde som har tydlig anknytning till Trosaån ska bevaras, och att ny bebyggelse inte ska anläggas i exponerade lägen. Enbart Länsstyrelsen får göra bedömningen huruvida en åtgärd i ett riksintresse är att betrakta som påtaglig eller ej, varför kulturmiljöutredningens (AIX Arkitekter) och konsekvensanalysens (Tyréns) bedömningar och analyser ska ses som ett sätt att bereda frågan för länsstyrelsen.

Följande uttryck bedöms (Tyréns) som särskilt relevanta att utvärdera i förhållande till planförslaget läge och syfte:

- Kyrkans dominans och synlighet i närområdet
- Den ålderdomliga karaktären med kyrkan, kyrkogården med kallmurad gråstensmur samt äldre vägsträckningar
- Östra Kyrkvägens småskaliga karaktär och vägmiljön

Planförslaget innebär rivning av befintlig bebyggelse på vaktmästerigården inom fastigheten Åby 2:25. Det kulturhistoriska värdet av anläggningen bedöms som lågt och av liten betydelse för den riksintressanta miljön och av ringa betydelse för läsbarheten av uttrycket för riksintresset. Att tre hus inom fastigheten uppförs i tre våningar bedöms ha liten negativ påverkan då dessa är placerade i ett mindre känsligt läge.

Kyrkans dominans i landskapsrummet bedöms i allt väsentligt kvarstå. Faktorer som bidrar till detta är att tomten ligger nedanför kyrkan. Det är positivt att bebyggelsen ligger indragen från Kyrkvägen med viss grönska framför. Det är också positivt att byggnaderna ut mot vägen är låga. Bostäderna i tre våningar är placerade på fastighetens norra del, i ett mindre känsligt läge på avstånd från kyrkan. Östra Kyrkvägen bedöms inte påverkas.

Tillkommande bebyggelse avviker i kvartersstruktur och gestaltning från bebyggelsen runt omkring. Detta bedöms innebära att läsbarheten av det äldre sockencentrat försvagas, men i liten grad. Pastorexpeditionen (fastighet Åby 2:32) direkt väster om planområdet får ett delvis nytt visuellt sammanhang. Byggnaden ligger mitt emot kyrkan och det visuella sambandet dem emellan påverkas inte. Församlingshemmet Hägerflychts minne bedöms inte påverkas.

Kyrkvägen bibehåller sin funktion som kommunikationsled inom sockencentrum.

En ny förbindelse till planområdet från Midgårdsvägen påverkar inga äldre vägstrukturer. Tillgängligheten till miljön bedöms inte påverkas, nyttjandet av kyrkan, kyrkogården och församlingshemmet bedöms inte påverkas negativt.

Som slutsats fastslår konsekvensanalysen att sockencentrum i delar har förändrats åtskilligt över tid och kulturmiljön kan stärkas och vitaliseras genom ny bebyggelse. Tillkommande bebyggelse skiljer ut sig från annan bostadsbebyggelse i sockencentrum vad gäller exploateringsgrad och kvartersstruktur med bebyggelse i rader och kortsidor ut mot väg. Det innebär en karaktärsförändring som påverkar upplevelsen av det historiska sockencentrats äldre element. Tillkommande byggnaders moderna och nedtonade uttryck kan däremot bidra till att tydliggöra olika årsringar i miljön.

Konsekvensen för riksintresset bedöms som liten då läsbarheten av maktförskjutningar i landskapet kring Trosaåns dalgång fortsatt går att läsa och förstå. Kyrkan bedöms vidare bibehålla sin visuella dominans i närområdet och från distans. Visuella samband mellan kyrkan, församlingshemmet och pastorexpeditionen påverkas inte. Östra Kyrkvägen bibehåller såväl sin funktion som dess småskaliga och lantliga karaktär. Det är också positivt att tillkommande bebyggelse är placerad indraget från gatan samt att skalan hålls nere i denna riktning. Den bedöms därmed inte konkurrera med kyrkan och dess bogårdsmur och häck i vyn upp mot kyrkhöjden. Inga kända fornlämningar berörs av planförslaget.

Sammantaget bedöms förslaget möjligt att genomföra utifrån de anpassningar som gjorts i föreslagen detaljplan med utgångspunkt i det kunskapsunderlag AIX tagit fram samt framtagna konsekvensanalys av Tyréns.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd.

Markföroreningar

Detaljplanen förväntas inte tillföra mark-, luft- eller vattenföroreningar. Det finns heller inte några markföroreningar inom planområdet.

Buller

Nyligen genomförda bullerutredningar i samband med detaljplanerna för Södra Hagby, Åby gård och Södra Husby visar på att bullerriktvärden för ekvivalent och maximal ljudnivå, samt bullerkrav avseende fasad och uteplats klaras.

REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem (5) år efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Genomförandetiden innebär att om detaljplanen ändras eller upphävs före genomförandetidens utgång har fastighetsägaren rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter att genomförandetiden har gått ut fortsätter detaljplanen att gälla med dess byggrätter, men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för byggrätter som går förlorade.

Tidplan

Planarbetet bedrivs med standardförfarande PBL (2010:900) med dess lydelse från 2015-01-02. Tidplanen är preliminär och kan komma att justeras under arbetets gång.

Kvartal 2 2023	Beslut om samråd
Kvartal 2 2023	Samråd
Kvartal 3 2023	Beslut om granskning
Kvartal 4 2023	Granskning
Kvartal 4 2023	Godkännande i SBN
Kvartal 4 2023	Antagande i KF
Kvartal 1 2024	Laga kraft

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark (GATA). Kommunen ansvarar därmed för anläggande, drift och underhåll av allmän platsmark.

Fastighetsägaren är ansvarig för åtgärder på kvartersmark.

Avtal

Ett exploateringsavtal kommer tecknats med exploitören.

Ändrad lovplikt

Marklov krävs för ändring av markens höjd med mer än 0,5 meter.

Vatten- och avlopp

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Frågor som rör utbyggnad av vatten- och avloppsnätet handläggs av Tekniska enheten vid Trosa kommun. Anslutning sker vid av kommunen anvisad punkt.

El, tele och fiber

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet. Skanova Access AB ansvarar för telenätet. Trofi ansvarar för fibernätet.

Bebyggelse på kvartersmark

Exploatören ansvarar för anläggande, upprustning samt drift och underhåll av samtliga anläggningar och bebyggelse inom kvartersmark.

Exploatören ansvarar för och bekostar eventuell flyttning av dagvatten-, vatten-, avlopps-, fjärrvärme- och elledningar samt tele/bredbandsledningar inom kvartersmark. Exploatörerna ska samråda med ansvarigt bolag inom Trosa kommun eller annan ledningsägare som berörs.

Nybyggnadskarta beställs hos Metria, Katrineholm, eller den som för tillfället är kommunens mät- och kartentreprenör.

Dagvatten

Dagvatten ska omhändertas i enlighet med framtagna dagvattenutredning. Byggnaden ska placeras för att säkerställa kontinuerlig avrinning. Exploatör ska ombesörja och bekosta anläggandet av dagvattenlösning inom kvartersmark. Enligt kommunens dagvattenpolicy ska dagvatten i första hand fördröjas och omhändertas lokalt.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäterimyndigheten. Fastighetsägare inom planområdet ansöker om och bekostar nödvändiga fastighetsbildningar.

Fastighetsbildning och fastighetsregleringar

Den del av fastigheten Åby 2:64 som ingår i planområdet ska fastighetsregleras och tillgå Åby 2:25. Exploatören ska initiera och bekosta lantmäteriförrättningar kopplade till detaljplanen. Ansökan om fastighetsbildning med mera ställs till Lantmäterimyndigheten i Södermanlands län.

Servitut

Ett servitut ger en fastighet rätt att utnyttja annan fastighet på ett visst sätt. Inga befintliga servitut finns inom planområdet.

Ledningsrätt

Det finns en ledningsrätt inom planområdet för tele vilken tillhör Skanova, en ledningsrätt för fiber vilken tillhör Trofi. Inom planområdet finns flertalet ledningar för el som tillhör Vattenfall, både underjordiska och luftledningar. Dessa föreslås skyddas genom markreservat för allmännyttiga ändamål (u₁). Delar av dessa ledningar är skyddade med ledningsrätt, 0488-07/32. Föreslagna bebyggelse påverkar inte ledningarna då enbart parkering och angöring kommer upprättas på dessa ytor.

Detaljplanen möjliggör för upplåtelse av ledningsrätt för område markerat med u₁, där ledningsrätt inte finns idag. Ledningshavare ansvarar för ansökan om lantmäteriförrättning.

Fornlämningar

Anmälningsplikten enligt 2 kap. 5 och 10 § § kulturmiljölagen (1988:950) gäller. Om fornfynd eller fornlämning påträffas ska arbetet omedelbart avbrytas vad gäller fyndplatsen eller fornlämningen och dess närmaste omgivning. Anmälan ska omedelbart göras till Länsstyrelsen.

EKONOMISKA FRÅGOR

Plankostnad

Uppförandet av ny detaljplan bekostas av exploatören och planavgift vid bygglovsansökan tas därför inte ut.

Bygglov

Kostnad för bygglov med mera debiteras enligt gällande taxa.

Vatten och avlopp

Inom verksamhetsområde för VA bekostar VA-kollektivet utbyggnaden och planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för VA. Enskilda ledningar på kvartersmark anläggs och bekostas av fastighetsägaren. För anslutning till det kommunala VA-ledningsnätet ska avgift betalas enligt för tiden gällande VA-taxa.

Fastighetsbildning

Exploatören bekostar fastighetsbildningar föranledda av detaljplanen.

El, tele och fiber

El-, tele- och fiberledningar finns inom eller angränsande till fastigheten. Förändringar av ledningar föranledda av detaljplanen kommer att bekostas av exploatör och regleras i kommande exploateringsavtal.

MEDVERKANDE

Medverkande tjänstemän

Linda Axelsson, planchef
Mats Gustafsson, samhällsbyggnadschef

Medverkande konsulter

Sarah Olsson, Norconsult AB
Anna Lagerquist Sergel, Norconsult AB

Trosa kommun
Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson
Planchef

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

GRUNDKARTA till detaljplan för Hägerflychts minne, Vagnhärad

Trosa kommun Södermanlands län

Kartbeteckningar, ett urval

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Fastighetsbeteckning
- Bostad, husliv/ takliv
- Komplementbyggnad, husliv/ takliv
- Industri / samhällsfunktion
- Verksamhet/ Samfund
- Ekonombyggnad / övrig byggnad
- Staket eller plank/ Stödmur
- Höjdkurva
- Ägosiagsgräns
- Häck
- Vatten/ Dike
- Belysningstolpe/ Elskåp
- Lövträd/ Barrträd
- Lövskog/ Barrskog
- Äng/ Aker
- Ledningsrättsområde

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 18 00
Koordinatsystem i höjd: RH2000

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka.
Grundkartan upprättad genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta, 2022-04-01
Fastighetsredovisningen hänför sig till 2022-04-05

Upprättad 2022-04-07 av Metria AB i Katrineholm

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Sekundär egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

- GATA Gata

Kvartersmark

- B Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad
- Marken får endast förses med komplementbyggnad. Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 4,0 meter. Fasad på komplementbyggnader ska utformas med träfasad i en färgsättning liknande huvudbyggnader.

Höjd på byggnadsverk

- h₁ Högsta nockhöjd är 7,5 meter
- h₂ Högsta nockhöjd är 11 meter
- h₃ Högsta nockhöjd är 6,5 meter

Markens anordnande och vegetation

- n₁ Endast parkering får anordnas

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Skydd mot störningar

Friskluftsintag bör i möjligaste mån placeras så de inte riktas direkt mot tankstation och järnväg. (Begränsas av användningsgräns)

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Markens anordnande och vegetation

Dagvatten ska fördröjas inom planområdet och avledas i enlighet med kommunens tekniska kontors anvisningar och med ledning av den dagvattenutredning som tagits fram inom ramen av detaljplanen. Byggnaden ska placeras för att säkerställa kontinuerlig avrinning.

Placering

Fönster får ej placeras på gavel mot fastigheten Aby 2:36

Skydd av kulturvärden

Anmälningsplikten enligt 2 kap. 5 och 10 § § kulturmiljölagen (1988:950) gäller. Om fornynd eller fornlämning påträffas ska arbetet omedelbart avbrytas vad gäller fyndplatsen eller fornlämningen och dess närmaste omgivning. Anmälan ska omedelbart göras till Länsstyrelsen.

Stängsel, utfart och annan utgång

Grön häck ska upprättas i fastighetsgräns mot Aby 2:32, Aby 2:36, Aby 2:60 och Östra Kyrkvägen.

Takvinkel

För pulpettak gäller takvinkel om 5-10 grader. För sadeltak gäller takvinkel om 15-45 grader.

Utformning

Fasader ska huvudsakligen vara av trä och tegel. Färgsättning ska vara i ljusa jordartskulörer. Plåtdetaljer i mörka kulör tillåts. Gestaltning ska ske med ledning av illustrationer i planbeskrivningen samt i samråd med Trosa kommun.

Tak ska vara av slät plåt, takpannor eller sedum.

Utnyttjandegrad

Största byggnadsarea är 206 m² per huvudbyggnad
Största byggnadsarea är 1350 m² inom användningsområdet

Ändrad lovpått

Marklov krävs även för ändring av markens höjd med mer än 0,5 meter.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år efter det att detaljplanen fått laga kraft

Till planen hör: Situationsplan Planbeskrivning	Behovsbedömning Fastighetsförteckning Samrådsredogörelse	Plankarta med bestämmelser Granskningsutlåtande
---	--	--

Detaljplan för	Antagandehandling
----------------	-------------------

Hägerflychts minne (Åby 2:25 m.fl.)	Beslutsdatum	Instans
	2023-04-25 § 43	SBN
Trosa kommun, Södermanlands län	Granskning	SBN
	2023-10-10 § 80	Godkännande

Upprättad 2023-11-10	Antagande
----------------------	-----------

Sarah Olsson, Norconsult AB Planeringsarkitekt	Linda Axelsson Planchef	Laga kraft
---	----------------------------	------------

Skala 1:500 (A1)

Detaljplan för Åby 2:25 m.fl, Hägerflychts minne, Trosa kommun, dnr 2021/54

Granskningsutlåtande

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-10-10 § 80, att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut förslag till detaljplan för Åby 2:25 m.fl, Hägerflychts minne, på granskning.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2023-04-26. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Granskning har skett från 2023-10-16 t o m 2023-11-06

Under granskningen har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
1	2023-10-16	Postnord	Synpunkter
2	2023-10-23	Trafikverket	Ingen erinran
3	2023-10-24	Lantmäteriet	Synpunkter
4	2023-10-25	Naturskyddsföreningen Trosabygden	Ingen erinran
5	2023-10-27	Länsstyrelsen Södermanland	Ingen erinran
6	2023-10-31	Region Sörmland	Ingen erinran
7	2023-10-31	Vattenfall Eldistribution AB	Synpunkter
8	2023-11-02	Sörmlandskustens Räddningstjänst	Synpunkter
9	2023-11-06	Fastighetsägare, fastighet X	Synpunkter
10	2023-11-07	Polismyndigheten	Ingen erinran

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
11	2023-11-16	Sörmlands Museum	Ingen erinran

Synpunkter

1.Postnord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan. Kontakta PostNord i god tid på utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Bemötande:

Informationen vidarebefordras till exploitören inför projektering.

3.Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2023-09-15) har följande noterats:

ENDAST u-OMRÅDE SÄKERSTÄLLER INTE LEDNINGARNA

Lantmäteriet noterar att kommunen inför granskningsförfarandet lagt ut markreservat för allmännyttiga ledningar, så kallade u-områden. Genom att lägga ut markreservatet för allmännyttiga underjordiska ledningar ser kommunen dels till så att det inte blir planstridigt att lägga några underjordiska ledningar inom den aktuella kvartersmarken. Dels att lov inte kan ges lovpliktiga åtgärder som hindrar att ledningen utförs. Det bildas däremot ingen rättighet genom att kommunen lägger ut ett u-område i planen. För att säkerställa att ledningarna får vara kvar behöver normalt sett ledningsrätt eller servitut upplåtas. Detta är inte beskrivet i genomförandeavsnittet av planbeskrivningen.

Lantmäteriet vill även poängtera att ledningsrätt 0488-07/32.1 i den digitala registerkartan för området inte helt överensstämmer med den utlagda ytan för u-område i planområdets norra del.

FASTIGHETSREGLERING FÖR PLANENS GENOMFÖRANDE

Lantmäteriet noterar att kommunen under avsnittet fastighetsrättsliga konsekvenser skriver att del av Åby 2:64 (ägs av trosa kommun) ska regleras till Åby 2:25. Det framkommer däremot inte vem som ska påkalla en sådan förrättning.

Bemötande:

Ledningsrättens lokalisering säkerställs inför antagandet. Även genomförandeavsnittet ses över inför antagandet. Exploatören ska initiera och bekosta lantmäteriförrättningar kopplade till detaljplanen.

7.Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB, Vattenfall Eldistribution nedan, noterar att planhandlingarna fortsätter att ha en in-och utfartsväg ut mot Midgårdsvägen som innebär att kablarna som korsars måste rörläggas.

Vattenfall Eldistributions bedömning är att det inte är en optimal lösning att rörlägga då kablarna har snäva dragningar. Men om kablarna ska rörläggas får detta bekostas av kommunen. Mer info om rörläggning framgår nedan.

Vattenfall Eldistribution förutsätter att den nya in-och utfartsvägen kommer uppfylla de krav som tidigare har meddelats:

Vägområdet för korsande väg samt gång- och cykelväg ska placeras minst 10 meter från luftledningens stolpar och stag.

Avstånd i höjd mellan vägbana och luftledningens faser skall vara minst det avstånd som gäller vid alla belastningsfall enligt gällande Elsäkerhetsföreskrifter.

Luftledningen skall vara utförd i A-klassat utförande. Är inte luftledningen byggd i detta utförande får exploatören bekosta denna ombyggnad.

Vattenfall Eldistribution AB vill informera om följande:

- Eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploatören.
- Beställning/förfrågan ledningsflytt görs på Vattenfall Eldistributions hemsida. [Blanketter och formulär | Vattenfall Eldistribution](#)
- Inför anslutning av ny byggnad till befintligt elnät måste beställning av offert på el-servis beställas i mycket god tid. Offert på el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via [Anslutning - Vattenfall Eldistribution](#) eller på telefon: 020-82 10 00
- Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Se [Så undviker du avgrävningar på din egen tomt med Ledningskollen](#)
- När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår [Beställ tjänst - Vattenfall Eldistribution](#)
- Vid ny infart till fastigheten skall befintlig markkabel förläggas i rör. Detta beställs samtidigt som beställning av el-serviser.
- Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av genomförandet.
- Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Bemötande:

Vattenfalls krav rörande vägen vidarebefordras till exploatör inför kommande projektering. Förändringar av ledningen föranledda av detaljplanen kommer att bekostas av exploatör och regleras i kommande exploateringsavtal.

8.Sörmlandskustens Räddningstjänst

Räddningstjänsten avger följande yttrande i aktuellt ärende:

-Byggnader är planerade så att utrymning kan ske åt ett håll bort från potentiell olycka och utan utan risk att bli fast mellan huskroppar. Alternativa utrymningsmöjligheter är riktade från järnväg och tankstation.

-Allmän brandpost ligger ca 70 meter öster om planområdets nedre SO hörn

-Sörmlandskustens räddningstjänst har inga övriga invändningar mot planförslaget

Bemötande:

Räddningstjänstens yttrande vidarebefordras till exploatör för kännedom.

9. Fastighetsägare, fastighet X

Planområdet som beskrivs som brokigt kan vi inte hålla med om, från vårt håll så kan vi se kyrkan, den gamla pastorsexpeditionen och vaktmästeriet. Nu planeras bebyggelse mindre än 10 meter från vår tomt. Den nya bebyggelsen kommer som det ser ut på planen att ha sin uteplats mot vår tomt och det kommer att kännas som de gör intrång/insyn på vår privata tomt. Sen förstår jag inte vad ett angränsande höjdparti bakom vår fastighet har att göra med våra invändningar om att vi inte vill ha insyn på den del av vår tomt där vi nu är totalt privata.

Den planerade häcken som NI får plantera kommer att fungera som avskärmning på tomten om ca:10 år däremot kan den aldrig hjälpa mot insyn i bostaden som för vår del är på övervåningen som är i samma höjd som den planerade bebyggelsen. Vi kommer inte att plantera någon häck längs tomtgräns vi är nöjda den körsbär som finns där nu. Det är förövrigt orimligt med så många bostäder på en så liten tomt. Jag hade varit nöjd ifall det bara byggts på den västra delen av fastigheten.

Tack för ordet!

Bemötande:

Sedan samrådet har planförslaget reviderats för att tillmötesgå svarandens ingivna synpunkter. Detaljplanen har kompletterats med bestämmelser för att säkerställa att det inte sätts några fönster mot svarandens fastighet på gaveln till det bakre huset för att minska risken för insyn. Därutöver har ett våningsplan tagits bort från huset som är beläget närmast svarandens bostadshus. Utmed fastighetsgräns ska exploatör plantera en avgränsande häck vilken kommer minska insyn såväl till svarandens fastighet som till de nya bostäderna.

Planområdet är beläget inom Vagnhärads tätort med närhet till Vagnhärads station och torg och det har stöd i kommunens översiktsplan. Det är ett lämpligt område för förtätning och inom ramen för detaljplanen har antal lägenheter studerats. Genom placering av byggnader samt

utformning av dessa har anpassningar skett med hänsyn både till kulturmiljön i området, intilliggande bostadsbebyggelse samt inkomna synpunkter. När ett område planläggs görs alltid en avvägning mellan flera olika intressen inklusive enskilda intressen från närboende.

§ 147

KS/2024:113

Revidering av Riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern.

Sammanfattning av ärendet

Trosa kommunkoncerns riktlinjer mot mutor och oegentligheter har omarbetats i en tvärfunktionell arbetsgrupp så att de blir mer tillämpbara för sin målgrupp, det vill säga chefer och anställda inom Trosa kommunkoncern.

Under mandatperioden ska samtliga styrdokument som personalenheten förvaltar ses över och vid behov uppdateras. Trosa kommunkoncerns riktlinjer mot mutor och oegentligheter har uppdaterats med fler exempel, ett enklare språk och tydligare beskrivningar. Riktlinjen har omarbetats tillsammans med representanter från kanslienhetsen, kultur- och fritid, skolkontoret, tekniska enheten, upphandlare och personalenheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunkontoret 2024-10-04.
Förslag till revidering av Riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Personalenheten
Mia Kehrer
HR-partner
0156-520 09
Mia.kehrer@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-10-04
Diarienummer
KS/2024:113

Revidering av riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern.

Sammanfattning av ärendet

Trosa kommunkoncerns riktlinjer mot mutor och oegentligheter har omarbetats i en tvärfunktionell arbetsgrupp så att de blir mer tillämpbara för sin målgrupp, det vill säga chefer och anställda inom Trosa kommunkoncern.

Ärendet

Under mandatperioden ska samtliga styrdokument som personalenheten förvaltar ses över och vid behov uppdateras. Trosa kommunkoncerns riktlinjer mot mutor och oegentligheter har uppdaterats med fler exempel, ett enklare språk och tydligare beskrivningar. Riktlinjen har omarbetats tillsammans med representanter från kanslienheten, kultur- och fritid, skolkontoret, tekniska enheten, upphandlare och personalenheten.

Torbjörn Unnebäck
Personalchef

Mia Kehrer
HR-partner

Beslutsunderlag

Förslag till revidering av Riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Riktlinjer mot mutor och oegentligheter för Trosa kommunkoncern

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige /SammanträdeDatum/ /SammanträdespunktBeslutnummer/, KS/2024:113
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Riktlinje

Innehållsförteckning

Inledning	2
Det är viktigt med allmänhetens och medarbetarnas förtroende	2
Riktlinjerna gäller för alla anställda och förtroendevalda.....	2
Vad är en muta och vad är givande av muta?	2
Vem kan dömas för mutbrott?	3
Vilka förmåner är otillåtna?	3
Förmåner som är tillåtna i de flesta fall	4
Förmåner som är otillåtna:	5
Bisysslor	5
Tydliga leverantörsfakturer	6
Rutin då oegentligheter upptäcks eller misstänks	6
Internkontroll	6
Rapportering	6
Jäv	7
Om du är jävig.....	8
Vägledning mutor och jäv	8

Inledning

I Trosa kommun arbetar vi på medborgarnas uppdrag och i deras intresse. Demokrati, rättssäkerhet och effektivitet är grundläggande värden för all offentlig verksamhet. Medborgarnas förtroende bygger på att ingen som arbetar eller verkar inom kommunen utnyttjar sin förtroendeställning för egen vinning eller låter sig påverkas av ovidkommande önskemål i sitt arbete.

Syftet med denna riktlinje är att *hjälpa* anställda och förtroendevalda i kommunen att fatta rätt beslut i sådana situationer. Med "kommunen" avses i det här dokumentet hela kommunkoncernen, det vill säga Trosa kommun, Trosabygdens bostäder AB och Trosa fibernät AB.

Det är viktigt med allmänhetens och medarbetarnas förtroende

Att bibehålla och vårda allmänhetens förtroende är utgångspunkten för alla anställda i kommunen. Allmänheten ska vara trygg i vetskapen att kommunens resurser alltid används för medborgarnas bästa och att anställda och förtroendevalda inom kommunens verksamheter aldrig låter sig påverkas av otillåtna förmåner. Fungerande riktlinjer mot korruption är också viktigt för att upprätthålla förtroendet medarbetare emellan.

Riktlinjerna gäller för alla anställda och förtroendevalda

Alla anställda och förtroendevalda ska ta del av riktlinjerna. Närmaste chef ansvarar för att systematiskt vid introduktion av en nyanställd och årligen på arbetsplatsträffar gå igenom innebörden av dokumentet.

Vad är en muta och vad är givande av muta?

En *muta* är när du tar emot, begär eller inte uttryckligen tackar nej till en gåva eller förmån som syftar till att du i ditt arbete ska gynna givaren. Att vara passiv och inte tydligt avböja

eller returnera en gåva kan ses som att man låtit sig påverkas. Får du något skickat till dig, returnera gåvan till avsändaren och informera närmsta chef.

Givande av muta, eller bestickning, är när någon lämnar, lovar eller erbjuder dig en muta eller annan otillåten belöning, det vill säga något som kan antas påverka hur du handlar i ditt arbete.

Vem kan dömas för mutbrott?

Alla som är anställda, förtroendevalda eller uppdragstagare i kommunen kan dömas för mutbrott.

Mutbrott som begås av en person som är anställd eller uppdragstagare inom kommunen faller alltid under allmänt åtal. Det innebär att en åklagare är skyldig att utreda brottet när det kommer till polisens eller åklagarens kännedom. Reglerna är generellt sett mer strikta för anställda och förtroendevalda i offentlig verksamhet än för personer i privat verksamhet. Det behöver inte bevisas att man faktiskt har påverkats eller skulle bli påverkad av ett erbjudande. Det räcker med att man objektivt sett *skulle kunna tänkas* bli påverkad av förmånen för att man ska kunna dömas för mutbrott. Straffet för både mutbrott och bestickning är böter eller fängelse i högst två år. Är mutbrottet rubricerat som grovt är straffet fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Straffskala regleras i Brottsbalken.

Vilka förmåner är otillåtna?

Lagen ger inga tydliga direktiv om vad som direkt kan sägas utgöra en muta. Det betyder att det inte finns någon tydlig gräns som säger när en förmån blir otillåten. Det är alltid omständigheterna i det enskilda fallet som avgör om en förmån räknas som otillåten eller inte. Därför ska du alltid diskutera med din chef när du får externa erbjudanden. Prata gärna även med dina kollegor. Det innebär att du är öppen med vad som erbjudits dig och att du tänker igenom erbjudandet grundligare. Att öppet prata om, och problematisera, eventuella gåvor, erbjudanden eller andra förmåner är ett viktigt led i att skapa ett öppet arbetsklimat där korruptionsfrågor alltid hålls levande och som minskar risken för att lagbrott ska uppstå. Men en otillåten gåva blir naturligtvis inte tillåten genom att en chef eller dina arbetskamrater godkänner den. Kom ihåg att det alltid är du själv som ansvarar för ditt beslut.

Förmåner som är tillåtna i de flesta fall

I de flesta fall är följande förmåner tillåtna:

- Mindre varuprover, enklare reklamartiklar (pennor, almanackor eller nyckelringar). Förmånen ska ha ett ringa värde. Enklare prydnadsföremål och minnesgåvor ska göras tillgänglig för alla medarbetare vid enheten eller arbetsplatsen.
- Enstaka arbetsluncher eller fika av vardaglig karaktär. Måltiderna i sig ska inte vara det huvudsakliga skälet till att ni träffas, och det får bara röra sig om någon enstaka måltid från ett och samma företag sett över en ettårsperiod. I de fall arbetslunch krävs är det Trosa kommun som ska bekosta medarbetarens lunch. Ansvarig chef avgör.
- Kundträffar, om syftet med träffen är att utbyta information. Om det vid träffen förekommer viss underhållning och bjuds på enklare förtäring innebär det inte att kundträffen därmed blir en muta.
- Enklare blommor och bakverk vid enstaka tillfälle. Gåvan ska göras tillgänglig för alla medarbetare vid enheten eller arbetsplatsen.
- Rabatter som erbjuds alla anställda, till exempel träningskort.
- Enklare gåvor vid högtidsdagar, jul och sjukdom. Värdet får dock inte överstiga en procent av prisbasbeloppet. Observera att beloppsgränser inte är absoluta och att en gåva därmed kan vara otillåten även om värdet är ringa. Särskilt viktigt är att gåvan inte förknippas med en viss prestation.
- Studiebesök, seminarier och kurser, förutsatt att utbildnings- eller informationsmomentet dominerar och att innehållet är relevant. Det ska alltid finnas en konferensplan och en dagordning som tydligt visar detta. Inbjudan ska vara riktad till arbetsgivaren som väljer ut de personer som deltar. Resa och övernattnig ska bekostas av deltagarens arbetsgivare. Det är sällan tillåtet att en anställd inom offentlig sektor bjuds på en studieresa som omfattar mer än en dag. För att vara tillåten måste en resa som omfattar mer än en dag innehålla minst sex timmars arbete per dag.

Vid representation ska du också beakta kommunens regler för representation.

Förmåner som är otillåtna:

- Exklusiva måltider, fester och andra evenemang, i synnerhet sådana där måltiden fortsätter med nöjesaktiviteter eller där familjen får delta.
- Dyrbara gåvor eller gåvor som ges vid flera tillfällen.
- Gåvor (annat än de som beskrivits som tillåtna ovan) får inte tas emot.
- Alkoholhaltiga drycker och tobak, oavsett värde.
- Helt eller delvis betalda nöjes- eller semesterresor.
- Fritidsförmåner, som lån av fordon, båt, fritidsbostad eller liknande.
- Biljetter till kulturella och sportsliga arrangemang.
- Kontanter, värdepapper och lån, presentkort, lotter, sidoleveranser av varor, provisioner, premier, gratisprenumerationer samt kreditkort, borgensåtaganden och skuldtäckning.
- Tjänster, till exempel reparation av bil eller hus.
- Utnyttjande av kommunens avtal vid privata inköp.
- Utnyttjande av kommunens resurser för privat bruk, exempelvis nyttjande av tjänstebil i privata ärenden.

Bisysslor

Trosa kommun har antagit särskilda bestämmelser om bisysslor för kommunanställda.

Dessa bestämmelser säger att: Du som anställd ska anmäla bisysslor till din chef. Under det årliga utvecklingssamtalet ska chefen även fråga om medarbetaren har en bisyssla. Din chef bedömer om du kan ha bisysslan när du är anställd inom kommunen. Kommunen som arbetsgivare kan förbjuda en bisyssla om den:

- konkurrerar med kommunens verksamhet
- påverkar förtroendet för opartiskheten i verksamheten och därmed är hindrade för ordinarie arbetsuppgifter
- skadar kommunens anseende.

Tydliga leverantörsfakturer

Beställaren och dennes chef ansvarar för att alla leverantörer som skickar fakturer till kommunen bifogar tydliga specifikationer över material, arbetstid och leveransadress. Upprättade riktlinjer ska efterföljas.

Rutin då oegentligheter upptäcks eller misstänks

Internkontroll

En metod för att upptäcka oegentligheter är genom internkontroll. Kontroller görs enligt beslutade internkontrollplaner där det finns en fråga om mutor och oegentligheter.

Rapportering

Alla medarbetare och förtroendevalda är skyldiga att rapportera misstänkta oegentligheter/misskötsel i arbete. Det ska i första hand göras till närmaste chef och/eller produktionschef eller personalchef. Rapportering kan också göras helt anonymt via kommunens visselblåsarfunktion som nås via intranät och kommunens webbplats. Rapporteringarna skickas till kanslichef och personalchef för hantering. En anmälan blir normalt sett en allmän handling om det inte finns en tillämplig sekretessbestämmelse.

Metod vid misstanke om oegentlighet/misskötsel i arbete

- Bedömning och rapportering av misstanke om oegentlighet/misskötsel i arbete sker initialt till produktionschef som vid allvarigare fall vidarereporterar till kommunchef. Personalchef ska alltid informeras.
- Arbetstagaren ska vid behov avstängas från arbetet eller omplaceras under utredningens gång. Avstängning beslutas enligt fastställd delegationsordning.
- Beslut om polisanmälan ska fattas enligt fastställd delegationsordning. Det gäller även polisanmälan av förtroendevald.

- Om ärendet är brådskande, dvs. risk för allvarlig skada, ska åtgärder vidtas omgående.
- När misstanke om oegentlighet eller misskötsel av arbete uppstår ska gällande rutiner ses över oavsett vad som blir påföljden för den enskilde. Detta för att förebygga att inte liknande situationer ska uppstå i framtiden.
- Anställd, som till följd av händelsen bedöms vara i behov av stöd, har rätt till krisstöd genom kommunens försorg.

Jäv

Grundläggande för Trosa kommuns tjänsteutövning är att den ska vara saklig och objektiv. Tjänsteutövning ska därför inte påverkas av släktskap, vänskap eller andra privata relationer. Det finns en skyldighet enligt lag att självant anmäla jäv. Om en anställd eller förtroendevald känner till någon omständighet som kan antas utgöra jäv ska denne meddela detta. Det kan ibland förekomma situationer som är svåra att bedöma ur jävssynpunkt. I sådana fall bör man alltid iaktta försiktighet och som förtroendevald eller anställd avstå från att delta i hanteringen av ärendet.

När är man jävig?

För anställda och förtroendevalda föreligger jäv i följande situationer:

- Om saken angår oss själva eller någon närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för oss själva eller någon närstående.
- Om ärendet rör tillsyn över sådan verksamhet som vi själva är knutna till.
- Om vi har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken.
- Om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för vår opartiskhet i ärendet till exempel:
  - om du är vän eller ovän med någon som är part eller intressent i ärendet,
  - ekonomiskt beroende av en part eller intressent,
  - engagerad i saken på ett sådant sätt att misstanke lätt kan uppkomma att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.

Det är också viktigt att tänka på de risker som är förknippade med kontakter till bolag där ens anhöriga eller närstående på annat sätt har ett betydande inflytande. I sådana fall bör man alltid iaktta försiktighet och som förtroendevald eller anställd avstå från att delta i hanteringen av ärendet. Närmare bestämmelser om jäv finns i förvaltningslagen och kommunallagen. För de kommunala bolagen finns bestämmelser om jäv i aktiebolagslagen.

Om du är jävig

Dessa regler gäller både för förtroendevalda och anställda. För att i högsta möjliga mån förhindra att jävsproblematik ska uppstå så gäller följande regler i kommunen:

- Om du är jävig får du inte delta i hanteringen av ärendet eller uppdraget. Det innebär att du inte får vidta någon åtgärd i ärendet över huvud taget.
- Om du känner till någon omständighet som kan antas utgöra jäv mot dig ska du *självmant* meddela detta till din chef eller till nämndsordföranden. Är du tveksam om jäv föreligger bör du ta upp frågan till diskussion med din chef och eventuellt med dina kollegor.

I kommunens verksamhet förekommer ibland situationer som inte är enkla att bedöma ur jävssynpunkt. Det kan röra sig om omständigheter av den karaktären att kommunens trovärdighet skulle kunna skadas, även om det inte är fråga om jäv i lagens mening. Därför ska du som förtroendevald eller anställd i sådana fall alltid vara försiktig och hellre avstå från att delta i hanteringen av ärendet.

Riktlinjerna blir särskilt viktiga att komma ihåg ifall du lär känna en affärsbekant, vårdtagare eller någon annan i tjänsten så väl att ni blir vänner. Kraven är alltid desamma, nämligen att du ska uppträda sakligt och opartiskt.

Nämnderna i Trosa kommun kan besluta om ytterligare regler för sin specifika verksamhet.

Vägledning mutor och jäv

Sveriges kommuner och regioners skrift *Om mutor och jäv – vägledning för anställda i kommuner och landsting och regioner* ska tillämpas av Trosa kommunkoncern.

§ 148

KS/2024:112

Svar på motion - Arbetstidsförkortning modell 80-90-100

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Skäl för det föreslagna beslutet

Trosa kommun har höga ambitioner och eftersträvar att vara en av Sveriges bästa arbetsgivare. När vi jämför oss med andra kommuner så visar resultaten på att så också är fallet. I den årliga HME-undersökningen, där medarbetarnas omdömen inom en rad områden mäts, tillhör vi sedan många år toppkommunerna. Medarbetare som är engagerade och trivs med sitt arbete är fortsatt vår högsta prioritering och samtidigt det bästa sättet att säkerställa kompetensförsörjningen framöver.

Att genomföra en arbetstidsförkortning enligt motionärernas förslag innebär betydande svårigheter att kompetensförsörja den arbetstid som försvinner då personer över 63 år minskar sin arbetstid. Det är inte den åldersgruppen som står för de högsta sjuktagen, de äldsta medarbetarna är faktiskt friskast.

Vi har satsat stort på Heltidsresan de senaste åren som möjliggjort för en stor andel av personalen inom främst vård- och omsorgskontoret att arbeta heltid. Vi har haft en mycket positiv utveckling och det bidrar starkt till att klara välfärdens rekryteringsutmaning.

Trots den framgångsrika Heltidsresan så har också vi utmaningar med att rekrytera utbildad personal, särskilt vad det gäller legitimerad personal samt inom hemtjänsten. Att då låta den anställda personalen arbeta färre timmar för att kompensera deras arbetstid med nyanställd personal kommer att än mer spä på kompetensutmaningen. Ökade ekonomiska resurser kommer att krävas och måste gå till att anställa fler och inte till förkortad arbetstid, därför avslås motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Joakim Engqvist (V) har 2024-03-13 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsen. I motionen "Arbetstidsförkortning modell 80-90-100" föreslås;

- Att utreda införandet av arbetstidsförkortning modellen 80-90-100 i samverkan med fackförbunden.
-

Förslag till beslut på sammanträdet

Gitte Jutvik Guterstam (V): Bifall till motion

Daniel Portnoff (M): Avslag till motionen

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Daniel Portnoffs förslag.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag från kommunstyrelsens ordförande 2024-10-14.

Tjänsteskrivelse från kommunkontoret 2024-09-25.

Motion om arbetstidsmodellen 80, 90, 100.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen
Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande
0156-520 62
daniel.portnoff@trosa.se

Beslutsförslag
Datum
2024-10-14
Diarienummer
KS/2024:112

Svar på motion - Arbetstidsförkortning modell 80-90-100

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Skäl för det föreslagna beslutet

Trosa kommun har höga ambitioner och eftersträvar att vara en av Sveriges bästa arbetsgivare. När vi jämför oss med andra kommuner så visar resultaten på att så också är fallet. I den årliga HME-undersökningen, där medarbetarnas omdömen inom en rad områden mäts, tillhör vi sedan många år toppkommunerna. Medarbetare som är engagerade och trivs med sitt arbete är fortsatt vår högsta prioritering och samtidigt det bästa sättet att säkerställa kompetensförsörjningen framöver.

Att genomföra en arbetstidsförkortning enligt motionärernas förslag innebär betydande svårigheter att kompetensförsörja den arbetstid som försvinner då personer över 63 år minskar sin arbetstid. Det är inte den åldersgruppen som står för de högsta sjuktalen, de äldsta medarbetarna är faktiskt friskast.

Vi har satsat stort på Heltidsresan de senaste åren som möjliggjort för en stor andel av personalen inom främst vård- och omsorgskontoret att arbeta heltid. Vi har haft en mycket positiv utveckling och det bidrar starkt till att klara välfärdens rekryteringsutmaning.

Trots den framgångsrika Heltidsresan så har också vi utmaningar med att rekrytera utbildad personal, särskilt vad det gäller legitimerad personal samt inom hemtjänsten. Att då låta den anställda personalen arbeta färre timmar för att kompensera deras arbetstid med nyanställd personal kommer att än mer spä på kompetensutmaningen. Ökade ekonomiska resurser kommer att krävas och måste gå till att anställa fler och inte till förkortad arbetstid, därför avslås motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Joakim Engqvist (V) har 2024-03-13 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsen.

I motionen "Arbetstidsförkortning modell 80-90-100" föreslås;

- Att utreda införandet av arbetstidsförkortning modellen 80-90-100 i samverkan med fackförbunden.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Yttrande över motion - Arbetstidsförkortning modell 80-90-100

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Joakim Enqvist (V) har lämnat in motionen arbetstidsförkortning enligt modell 80-90-100:

- Att utreda införande av arbetstidsförkortning modellen 80-90-100 i samverkan med fackförbunden.

Bakgrund

Tanken med arbetstidsmodellen 80-90-100 är att den personen som är äldre än 63 år har möjlighet att gå ner i tid från motsvarande 100 procent till 80 procent och därmed behålla 90 procent av lönen men ändå har full avsättning i pension.

Yttrande

Faktaunderlag

Några offentliga verksamheter har infört arbetstidsmodellen 80-90-100 under de senare åren. Det har även pågått ett antal försök/pilotprojekt runt om i landet. Flera av dessa försök/pilotprojekt har lagts ner av olika skäl. Huvudförklaringen är att arbetskraft behövs och att arbetstidsmodellen driver kostnadsutvecklingen. Offentlig sektor behöver alla fler arbetade timmar inte färre. Det har dock funnits lyckade försök bland annat har Region Jämtland Härjedalen fått goda effekter men i deras fall har införandet finansierats av riktade stadsbidrag.

Ett av skälen att införa modellen skulle vara att sjukskrivningen bland de äldre medarbetarna blir lägre. Vi kan dock konstatera att i gruppen över 60 år märks ingen högre

sjukfrånvaro jämfört med andra yrkesgrupper. Idag är det inte den äldre gruppen som står för de högsta sjuktalen. Friskast är faktiskt de äldsta medarbetarna.

Vi måste också ha med oss att heltidsmättet för de som arbetar inom vård- och omsorg är 38,25 tim/vecka för de som jobbar kvällar och helger. Heltidsmättet för de som jobbar natt är 37 tim/vecka. Redan där arbetar man i praktiken 95 respektive ca 90 procent jämfört med de som jobbar heltid (måndag-fredag, 40 tim/vecka).

Totalt arbetar drygt 900 personer i kommunen, av dessa är det ca 30 personer som arbetar heltid och är 63 år eller äldre, vilket motsvarar ca 3,5 procent. Inom hela vård- och omsorg arbetar drygt 300 personer, utav dessa är 4-5 personer som är 63 år eller äldre och som arbetar heltid, vilket motsvarar ungefär 1,5 procent. Inom hemtjänsten arbetar knappt 100 personer, av dessa är det bara två personer som är över 63 år eller äldre och arbetar heltid, vilket motsvarar färre än en procent.

Ekonomiska konsekvenser

Det finns flera exempel på arbetsgivare som erbjuder 80-90-100-modellen vilken går ut på att gå ner i tid med delvis bibehållen lön. Effekterna av sådana modeller är svåra att överblicka och har inte och någon större omfattning utvärderats. I en rapport från Riksrevisionen kring delpension för statligt anställda, lyftes att lösningen sannolikt bidragit till att de anställda arbetade mindre än vad de skulle ha gjort utan ett sådant avtal. I sin analys av flexpensionslösningar pekar Pensionsmyndigheten på motstridiga effekter, där en högre tjänstepension bedöms leda till tidigare pension, medan möjligheten att gå ner i arbetstid anses leda till en senare pension. För arbetsgivare som diskuterar lösningar i linje med 80-90-100-modellen kan det därför vara klokt att fundera kring syfte och mål. Om målet är att ge fler medarbetare möjlighet att förlänga arbetslivet, bör man i utformandet av avtalen säkerställa att de leder i den riktning som arbetsgivaren önskar. (SKR – Förlängt arbetsliv ISBN: 978-91-8047-234-0)

Att genomföra en arbetstidsförkortning enligt modellen 80-90-100 enligt motionärernas förslag innebär ekonomiska konsekvenser för vård- och omsorgsnämnden samtidigt som det finns betydande svårigheter att kompetensförsörja den arbetstid som försvinner då personer över 60 år minskar sin arbetstid.

När en heltidsanställd person arbetar 38,25 timmar per vecka minskas dennes veckoarbetstid med 7,65 timmar. Inom vård- och omsorgskontoret arbetar i dag ca 4-5 personer heltid som är över 63 år, i vårdnära yrken (äldreomsorg). Det kostar ca 40-50 tkr extra per anställd att införa erbjudandet för våra medarbetare inom vård- och omsorg.

Forskningsresultaten är tvetydiga vad gäller påverkan på sjukfrånvaron där det saknas entydiga resultat som visar på en minskad sjukfrånvaro inom vård och omsorg. Även i de fall där sjukfrånvaron har minskat har det inte, på långa vägar, motsvarat de ökade lönekostnader som en arbetstidsminskning innebär.

Kompetensförsörjning

Vård- och omsorgskontoret har idag utmaningar med att rekrytera utbildad personal, särskilt vad det gäller utbildad personal inom hemtjänsten. Att då låta den anställda personalen arbeta färre timmar för att kompensera deras arbetstid med nyanställd personal

är en svår ekvation utifrån kompetensutmaningen, särskilt som Trosa kommun och övriga Sverige står inför en demografisk utmaning med en alltmer åldrande befolkning som på sikt kommer att kräva ökade personalresurser. I stället för att prata om att vi ska jobba färre timmar behöver vi i framtiden diskutera vad vi kan göra för att fler väljer att jobba mer och längre.

Sammanfattning

Det finns flera frågetecken vid ett eventuellt införande: Vi känner väl till de demografiska utmaningarna inom vård- och omsorgssektorn de kommande åren. Den åldrande befolkning ger stora rekryteringsutmaningar de närmsta åren, att då rekrytera ytterligare medarbetare p.g.a. arbetstidsmodellen 80, 90, 100 känns som en utmaning. Då särskilt inom hemtjänst där behovet att rekrytera är som högst inom hela kommunen. Samtidigt innebär ett införande högre kostnader för verksamheten, detta i ett läge där den offentliga sektorn är hårt pressad. Det finns litet stöd för att det skulle minska sjukfrånvaron för denna åldersgrupp. Trosa kommun är även bundna av centrala kollektivavtal som reglerar heltidsmättet för personal och lokala kollektivavtal måste förhandlas fram innan en eventuell förändring kan ske. Utifrån de demografiska utmaningarna behöver vi arbeta fler timmar inte färre.

Torbjörn Unneback
Personalchef

Beslutsunderlag

Motion – Arbetstidsförkortning modell 80-90-100

Motion

Till Kommunfullmäktige Trosa kommun

Arbetstidsförkortning modell 80-90-100

Arbetstidsförkortnings modellen 80-90-100 innebär att medarbetare äldre än 63 år kan arbeta 80 procent, få 90 procent av sin lön och avsättningar till tjänstepension som motsvarar en lön på 100 procent. En arbetstidsförkortning kan innebära att äldre medarbetare orkar och känner sig motiverade att arbeta kvar längre och får en mjukare övergång till pension. Den möjliggör för kommunen att behålla äldre medarbetare med erfarenhet och kompetens. Reformen gör Trosa kommun till en ännu bättre arbetsgivare med ökad attraktivitet. Erbjudandet är således en vinst för både arbetsgivare och arbetstagare. Reformen är en morot för medarbetaren och en vinst för verksamhet och samhälle. Omsättning av personal minskar samtidigt som reformen ökar kommunens attraktivitet som arbetsplats. Modellen bör vara frivillig och erbjudas till de medarbetare som önskar att ta del av den. 80-90-100 är en modell som redan används i kommuner och inom privat sektor. Vi har i första hand tänkt på hemtjänsten men vill inte låsa oss vid speciell verksamhet.

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Att utreda införandet av arbetstidsförkortning modellen 80-90-100 i samverkan med fackförbunden.

Trosa 2024-03-05

Gitte Jutvik Guterstam (V) Joakim Enqvist (V)

Fråga om energiskog och växtgiftet Roundup i ekokommunen

Till Thomas Jansson, ordförande i hållbarhetsutskottet

Det har kommit till vår kännedom att markägaren Hvalfisken ansökt hos länsstyrelsen om att anlägga ny energiskog på fyra platser i kommunen. I samband med planeringen kommer man att avverka befintlig skog och bespruta marken med växtgiftet Roundup.

Roundup (glyfosat) förbjöds 2021 i Sverige och inom hela EU för användning i privat trädgård, parker och skolgårdar. Roundup är ett totalväxtgift som dödar all växtlighet, är ett hot mot biologisk mångfald och potentiellt hälsofarligt. För jordbrukare som använder detta växtgift krävs särskild utbildning och utrustning.

På en av de planerade platserna, Prästtorpet som ligger i Hunga strövområde mellan Trosa och Vagnhärad passerar Sörmlandsleden planeringen. Ett annat område ligger mycket nära Lagnö villaområde med många fastboende som har detta som närmaste strövområde. Allemansrätten är en viktig resurs och ger möjlighet till nära rekreation och friluftsliv och dessa områden nämns i kommunens översiktsplan som prioriterade grönområden.

Trosa som är en eko-kommun borde inte acceptera att man förändrar tillgången till naturen och att man använder växtgifter i medborgares strövområden.

Min fråga är:

1. Vilka möjligheter har man som eko-kommun att hindra markägare från att sprida miljö- och hälsofarligt gift i natur som nyttjas av allmänheten?
2. Vad krävs för att få behålla naturen i prioriterade grönområden för friluftsliv i till exempel Hunga strövområde mellan Trosa och Vagnhärad?

Trosa den 23 oktober 2024

Maria Arman

Gruppledare för MP Trosa

Fråga till Daniel Portnoff om suicid

Fler än fyra människor dör i suicid varje dag i Sverige. Vi är två efterlevande, som genom smärtsam personlig erfarenhet insett att det är viktigt att öka medvetenheten kring suicid. Så börjar brevet som vi förtroendevalda fick för ett år sedan (daterad 18.11 2023).

I brevet finns konkreta önskemål för att undvika att någon vill avsluta sitt liv samt underlätta för de som trots allt drabbas.

Nu undrar jag vad som görs för att undvika suicid?

Vilket stöd finns för efterlevande?

Trosa den 22 oktober 2024

Gitte Jutvik Guterstam

Kommunkontoret
Sandra Berwing
Kommun-/Nämndsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-10-28
Diarienummer
KF/2024:2

Kommunfullmäktiges anmälningssärenden 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av följande förteckning av anmälningssärenden.

Sammanfattning av ärendet

Interpellation angående Fornbyskolan

- Inkommen 2024-10-15 och ställd av Gitte Jutvik-Guterstam (V) och Joakim Engqvist (V). Interpellationen är riktad till ordförande i humanistiska nämnden Michael Swedberg (M) och avsedd att hanteras vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 november. Den interPELLerade har anmält förhinder vid sammanträdet den 6 november, varför interpellation i stället besvaras på nästkommande sammanträde den 4 december.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

- Protokoll 2024-09-30. Beslut om ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige.

Förbundsstyrelsen, Sydarkivera

- Protokoll 2024-10-04, § 33. Sammanträdesdatum 2025.

Förbundsfullmäktige, Sydarkivera

- Protokoll 2024-10-18, § 13. Sammanträdesdatum 2025.

Regionfullmäktige, Region Sörmland

- Protokoll 2024-09-17, § 83/24. Ansvarsfrihet för Samordningsförbundet RAR i Sörmland, 2023.

Sandra Berwing
Kommun-/nämndsekreterare

§ 149

KS/2024:45

Redovisning av obesvarade motioner

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att fullmäktige har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2024-10-07.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, en gång på våren och en gång under hösten, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds fyra motioner för besvarande i fullmäktige.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunkontoret 2024-10-07.

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026, 2024-10-07.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Kanslienheten
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-10-07
Diarienummer
KS/2024:45

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att fullmäktige har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2024-10-07.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, en gång på våren och en gång under hösten, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds fyra motioner för besvarande i fullmäktige.

Sandra Berwing
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026, 2024-10-07.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026

	Motion	Motionär	Anmäld i fullmäktige	Remitterad till	Beredningsläget
1	<i>Arbetstidsförkortning modell 80-90-100 (KF/2024:7)</i>	Gitte Jutvik Guterstam (V) Joakim Engqvist (V)	2024-03-13 § 13	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för besvarande i fullmäktige 2024-11-06
2	<i>Motion om ett kultur- och aktivitetshus i Vagnhärad (KF/2024:9)</i>	Kerstin Alksäter (S) Jari Linikko (S)	2024-03-13 § 13	Kultur- och fritidsnämnden	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd
3	<i>Motion om att upprätta en koldioxidbudget Maria Arman (MP) för Trosa kommun (dnr KF/2024:16)</i>	Maria Arman (MP)	2024-04-24 § 37	Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	Motionen bereds för behandling i berörd utskott/styrelse
4	<i>Ändringar i arbetsordning för Kommunfullmäktige (Dnr KF/2024:18)</i>	Kent Petersson (SD)	2024-09-18 § 66	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd/styrelse